اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۸ مهر ۱۴۰۱
• ۱۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
• ۱۰ اکتبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۸۶ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۶۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

مسکن در مرداب رکود تورمی دست‌وپا می‌زند

یکی از مهم‌ترین بحران‌هایی که دولت قبل از خود به‌جا گذاشت، تورم بسیار بالا بود. آمارها نشان می‌دهد یادگار تورمی دولت روحانی برای رئیسی، بزرگ‌ترین میراث تورمی یک دولت برای دولت پس از خود از ابتدای انقلاب تاکنون بوده است. بالا بودن تورم، البته تنها مسئله تورم کشور در نیمه سال گذشته نبود. وضعیت بحرانی عوامل تورمی، تشدید تورم در سال‌جاری را بسیار محتمل کرده بود. براساس گزارش مرکز ملی آمار ایران، در شهریور ۱۴۰۱ تورم ماهانه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران ۳.۳ درصد بوده است. این در شرایطی است که تورم ماهانه شهریور در مقایسه با ماه قبل، ۱.۵ واحد درصد افزایش داشته است. این گزارش نشان می‌دهد متوسط نرخ مسکن در شهریور ۱۴۰۱ به ۴۶ میلیون و ۱۱۱ هزار تومان رسیده و این در حالی است که متوسط نرخ یک مترمربع مسکن در شهر تهران در شهریور سال گذشته، ۳۱ میلیون و ۷۰۳ هزار تومان گزارش شده بود.
۱۰

فقط ۱۱۵ هواپیما در ناوگان حمل‌ونقل هوایی کشور فعال هستند

زمینگیری با هدف پرواز قیمت‌ها

ناوگان حمل‌ونقل هوایی روزبه‌روز با چالش‌های بیشتری روبه‌رو می‌شود. به تازگی اعلام شده فقط ۱۱۵ هواپیما در ناوگان حمل‌ونقل کشور فعال هستند. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی کشور با بیان اینکه هوانوردی، صنعت گرانی است و اگر بخواهیم صنعت هوایی پویایی داشته باشیم باید هزینه آن را هم بپردازیم، عنوان کرده با وجود ۲۰ ایرلاین، فقط ۱۱۵ هواپیما در ناوگان هوایی کشور فعال هستند. البته این سخن در حالی بیان شد که چند ماه پیش این آمار ۱۷۳ هواپیما اعلام شده بود. به گفته کارشناسان صنعت هوایی کشور این آمار از همان ابتدا نادرست و این مسئله از ابتدای سال مطرح بوده است.

آیا عدم‌اورهال هواپیماها به‌دلیل مشکلات نقدینگی بوده یا تحریم مانع خرید قطعات موردنیاز شده است؟ این مسئله چقدر بر ناوگان حمل‌ونقل هوایی تاثیرگذار و مشکل‌ساز خواهد بود؟ آنچه برخی کارشناسان حوزه هواپیمایی معتقدند این زمینگیری می‌تواند با سیاست درخواست افزایش قیمت بلیت‌ها ارتباط مستقیم داشته باشد.
۴

عکس: صمت

فرصت‌سوزی ایران در بهره‌برداری از ظرفیت‌های خزر

ایران از رقبا عقب ماند
۸

سرمقاله

تجارت توان رکوردزنی ندارد
۲

یادداشت‌های امروز

راهکار تحقق تولید ۳میلیون خودرو
۴

موانع صادرات لبنیات به روسیه
۹

کارشکنی بانک‌ها در پرداخت تسهیلات مسکن
۱۰

ضرورت بازنگری در استراتژی صنایع
۱۲

دانش‌بنیان‌ها چه چیزی تولید کنند، بهتر است؟
۱۳

گفت‌وگو

امید به بازارهای فلزی بازگشت
۱۲

گزارش روز

دانش‌بنیان‌ها به‌دنبال نخود سیاه فرستاده می‌شوند
۱۳

سر مقاله

تجارت توان رکوردزنی ندارد

محمدرضا مودودی
مدیر خانه ترویج تجارت جهانی

تجارت خارجی قریب یک دهه است از نفس افتاده و سال‌هاست در جاده توسعه و رشد به بن‌بست خورده و توان رکوردزنی تازه را از دست داده است! آمارها شهادت می‌دهند سال‌هاست صادرات غیرنفتی ما پشت سد ۵۰ میلیارد دلار متوقف شده و باوجود تمام شعارها و برنامه‌ها، توان شکستن این سد را ندارد. گرچه در آغاز کار هر دولتی، وزیران تازه‌نفس با سری پرشور سخن از افق صادراتی ۱۰۰ میلیارد دلاری و بیشتر می‌گویند و امیدی تازه در جان فعالان اقتصادی می‌دمند، اما گذر زمان خیلی زود گرمای احساسات و هیجان‌شان را فرومی‌نشاند و آنها را ناگزیر به پذیرش واقعیت تلخ و سرمای استخوان‌سوز «ناتوانی» می‌کند. تجربه‌ای که البته نه فقط مختص تجارت خارجی، بلکه قابل تعمیم به تمام حوزه‌های اقتصادی و غیراقتصادی دیگر نیز هست؛ از کنترل قیمت‌ها و تنظیم بازار و مهار نرخ تورم و حفظ ارزش پول ملی گرفته تا کنترل نقدینگی و ساماندهی بازار سرمایه و بورس و تولید مسکن و خودرو ارزان و مبارزه با رانت و فساد گسترده.

اما نکته دردناک این است که حتی درک این مهم که راه‌حل بسیاری از معضلات اقتصادی موجود، روان‌سازی و تسهیل فضای تجارت خارجی است نیز هنوز محقق نشده و اصراری جدی بر یافتن راه‌حل‌هایی جز آنچه علمی است و به تجربه در دنیا اثبات شده، وجود دارد!

گرچه چند سالی است آمار واردات همسایگان ایران از دنیا، ذهن مسئولان ذی‌ربط را قلقلک می‌دهد که راهکار توسعه صادرات را در افزایش سهم ایران از بازار همسایگان بجویند و با افزایش سهم اندک ۲ درصدی ایران از این بازار پیرامونی به بیش از ۴ درصد، جهشی را در توسعه صادرات غیرنفتی ایران رقم بزنند و در این میان، اطلاعاتی از ظرفیت‌های بالقوه کالا و بازار همسایگان نیز که توسط سازمان توسعه تجارت تهیه شده، ملاک و مبنای شعارهای مقامات ذی‌ربط شده؛ اما واقعیت این است که تحقق این شعار یکی از سخت‌ترین و پیچیده‌ترین اقدامات است. چرا؟

نخست به آن دلیل که فقط ۵ کشور نخست مقصد صادراتی ایران بیش از ۷۵ درصد کل بازار صادراتی ما را در اختیار دارند و محصولات ما را جذب می‌کنند که این رقم در سال ۸۷ حدود ۴۵ درصد بود و معنای آن تنوع بهتر بازارهای صادراتی ایران در آن سال‌ها نسبت به امروز است؛ به‌عبارت دیگر، جغرافیای صادراتی ایران هر روز در حال کوچک‌تر شدن است و گرچه این ۵ کشور از ظرفیت بالایی برای تجارت برخوردارند، اما رقابت در آن بازارها نیز بسیار سخت و حرفه‌ای است.

افزایش سهم از ۲ به ۴ درصد بازار وارداتی همسایگان به‌معنی ۲ برابر کردن میزان فعلی صادرات غیرنفتی به همسایگان است. در حال‌حاضر ارزش صادرات غیرنفتی ایران به همسایگان حدود ۲۵ میلیارد دلار است که تقریبا ۵۵ درصد کل صادرات غیرنفتی کشور را تشکیل می‌دهد؛ به‌عبارت دیگر برای ۲ برابر کردن این رقم، صادرات غیرنفتی فعلی باید به ۵۰ میلیارد دلار برسد. حال آنکه چین یکی از شرکای اصلی تجاری ایران با سهم بیش از ۲۲ درصدی است و در طول ۱۰ سال گذشته هیچ‌گاه صادرات غیرنفتی کشور فراتر از ۵۰ میلیارد دلار نرفته و اگر کشورهای مقصد نیز متقاضی باشند، در کشور امکان و زیرساخت لازم برای توسعه صادرات بیش از این میزان فراهم نشده است. فراموش نکنیم کاهش ارزش پول ملی و یارانه‌ای بودن مواد اولیه بسیاری از محصولات صادراتی در سال‌های اخیر نیز نتوانست آمار صادرات غیرنفتی ما را بهبود بخشد و هرگاه بستری برای صادرات مهیا می‌شد، به‌بهانه تنظیم بازار و پیشگیری از تورم و کمبود، صادرات آن اقلام ممنوع و بروکراسی صادرات کالای مربوطه پیچیده‌تر می‌شد. ارزش واردات همسایگان از دنیا حدود ۱۱۰۰ میلیارد دلار است که سهم ۵ کشور اول همسایه از آن (امارات، ترکیه، روسیه، عربستان و پاکستان) بیش از ۸۰ درصد (بیش از ۹۰۰ میلیارد دلار) است. ارزش صادرات غیرنفتی ایران به این کشورها (جز عربستان که تقریبا صفر است) حدود ۱۲ میلیارد دلار (حدود ۵۰ درصد کل صادرات به همسایگان) است و چنانچه بخواهیم ارزش صادرات خود به همسایگان را افزایش دهیم، تقریبا همین کشورها مستعد جذب هستند. حال پرسش کلیدی این است که چنانچه این پذیرش و ظرفیت وجود دارد، چرا تاکنون به‌کار گرفته نشده و اگر وجود دارد، برنامه‌های مشخص دولت برای گسترش نفوذ صادراتی در این بازارها چیست؟

فراموش نکنیم که سهم محصولات با فناوری بالا در سبد صادراتی ما بسیار پایین است، این در حالی است که در ترکیب سبد وارداتی این کشورها، محصولات فناورانه سهم بالایی دارند و ایران در این زمینه حرفی برای گفتن ندارد و غالب محصولات صادراتی ما یا محصولات سنتی هستند یا محصولات صنایعی که فناوری پایین یا متوسط دارند و برای افزایش صادرات هم باید به سرمایه‌گذاری فناورانه در تولید با مقیاس بین‌المللی فکر کرد و هم اینکه زیرساخت‌های لازم برای افزایش حجم تبادلات تجاری را گسترش داد.

صرف‌نظر از سایر موارد مهمی که در این مقال نمی‌گنجد، نکته مهم و مغفول دیگر، نگاه غالب به توسعه صادرات غیرنفتی است که متاسفانه هنوز همان نگاه سنتی صادرات محصول است و اهمیت ناچیزی برای صادرات محصولات دیجیتالی، گردشگری، توریسم درمانی، بلاک‌چین، اعزام نیروی کار و صادرات محصولات فرهنگی قائلیم، در حالی که امروزه این فعالیت‌ها نه‌تنها بیشترین سهم ارزشی را در بازار جهانی به خود اختصاص داده‌اند، بلکه در شرایط تحریمی فعلی نیز امکان رصد و تحریم آنها بسیار ناچیز است. این گویا از ذکاوت بالای طراحان تحریم بوده که می‌دانستند شکستن عادت‌های قدیمی برای ایرانیان بزرگ‌ترین مانع چالاکی، نوآوری، خلق و بهره‌گیری از فرصت‌ها و در نتیجه بی‌اثرسازی تحریم‌هاست!

نمایندگان مجلس شورای اسلامی موافقت کردند

متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان

نمایندگان مجلس شورای اسلامی با بررسی فوری «لایحه متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان» موافقت کردند. به این ترتیب، لایحه متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان کشور، ۱۲ مهر به مجلس شورای اسلامی ارسال و روز گذشته دو فوریت بررسی آن در مجلس تصویب شد.

عکس: آیدا فریدی

هفته وحدت نمادی از تبلور همدلی تشیع و اهل سنت است

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: هفته وحدت، نمادی از تبلور عینی همدلی و حرکت دوشادوش میان تشیع و اهل سنت در همه عرصه‌های خدمت به ایران است. به گزارش مهر، محمدباقر قالیباف در صحن علنی مجلس در نطق پیش از دستور گفت: لازم می‌دانم فرا رسیدن میلاد باسعادت رسول اکرم (ص) را به تمام برادران و خواهران مسلمان در سراسر جهان تبریک و تهنیت بگویم و همچنین آغاز هفته وحدت را گرامی داشته و این هفته را به همه برادران اهل سنت تبریک می‌گویم. وی تصریح کرد: امروز هفته وحدت، نمادی از تبلور عینی همدلی و حرکت‌های همه‌جانبه و دوشادوش میان تشیع و اهل سنت در همه عرصه‌های خدمت به ایران عزیز و انقلاب اسلامی است. رئیس مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: رمز پیروزی ما، همین وحدت و یکپارچگی میان فرق مختلف در ایران عزیز است. وی عنوان کرد: لازم می‌دانم بگویم کسانی که به تعبیر رهبر معظم انقلاب شیعه انگلیسی یا سنی امریکایی هستند هر دو، دو لبه یک قیچی به‌شمار می‌روند و به‌گونه‌ای عمل می‌کنند که مسلمانان را به جان هم بیندازند.

وی گفت: این هفته، هفته نیروی انتظامی است که آن را گرامی می‌دارم و به همه خدمتگزاران و عزیزان این مجموعه تبریک و تهنیت می‌گویم. کسانی که انصافا در همه شرایط کشور در برقراری امنیت، رشد و توسعه اقتصادی، رسیدگی به امور جاری کشور و همه شئونات زندگی مردم اثرگذار هستند.

متناسب‌سازی چقدر به حقوق‌ها اضافه می‌کند؟

به‌دنبال تصویب لایحه متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان کشوری و لشکری، براساس ضرایب پایه ریالی که محاسبه شده، از ۹۰۰ هزار تومان تا یک میلیون و ۵۰۰۰ تومان به حقوق کارکنان و بازنشستگان اضافه می‌شود. دولت به این دلیل برای حقوق کارکنان و کارمندان خود ضریب پایه ریالی (۳۰۰۰ امتیاز) را به جای مبلغی ثابت در متناسب‌سازی پیش‌بینی کرده که در سال‌های آینده با تغییر مبلغ ضریب پایه ریالی -که در قانون بودجه امسال ۳۳۵۳ ریال تعیین شده- این مبلغ نیز در دریافتی کارکنان و بازنشستگان تغییر کند. البته این ضریب پایه ریالی در اضافه حقوق‌ها تاثیری نخواهد داشت و تنها با عنوان مبلغی محاسبه و تعیین شده به دریافتی کارکنان دولت اضافه خواهد شد.

بازنشستگان نیز معادل ریالی این مبلغ را با اندکی اختلاف دریافت خواهند کرد و این مسئله سبب می‌شود به‌گفته بابک افقهی، معاون سازمان برنامه و بودجه اختلاف فاحش بین حقوق کارگران و کارکنان دولت از بین برود. به‌گفته معاون سازمان برنامه و بودجه، با توجه به اینکه معمولا دولت‌ها در نیمه نخست سال با کاهش درآمد مواجه هستند، این لایحه برای نیمه دوم سال ارائه‌شده که منابع درآمدی دولت و هم تعهد و تکلیف دولت در بودجه ۱۴۰۱ محقق و عملیاتی شود. افقهی اظهار کرد: بر این اساس، سازمان‌هایی که فوق‌العاده ویژه کارکنان‌شان زیر ۳۵ درصد است می‌توانند در صورت وجود منابع درآمدی تا سقف ۳۵ درصد افزایش داشته باشند. علاوه بر این، متناسب‌سازی حقوق شامل مستمری‌بگیران کمیته امداد و بهزیستی می‌شود. همچنین در اجرای قانون جمعیت و حمایت از خانواده مبلغی به ازای هر یک از فرزندان کارکنان و بازنشستگان پیش‌بینی شده است. طبق اعلام سازمان برنامه و بودجه، بر این اساس، افزایش حقوق‌ها به صورت پلکانی خواهد بود؛ به نحوی که حقوق کسانی که پایین‌تر است، افزایش بیشتری پیدا می‌کند، رویه‌ای که منجر به عدالت بیشتر در پرداخت حقوق کارکنان می‌شود.

افزایش پلکانی برای کاهش فاصله درآمدها

رئیس امور جبران خدمات سازمان اداری و استخدامی با تشریح جزئیات لایحه متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان، گفت: برای نخستین‌بار است در نظام اداری برای افزایش حقوق و در راستای کاهش فاصله طبقاتی بین درآمد کارکنان دولت از روش پلکانی و ضریب استفاده می‌کنیم. عبدالله میرزایی در گفت‌وگو با ایرنا درباره لایحه متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان اظهار کرد: این لایحه بخش‌های گوناگونی دارد و یکی از بخش‌ها، افزایش پلکانی حقوق است. وی افزود: اگر قرار بود افزایش حقوق طبق روال گذشته باشد، افراد دارای حقوق بالا مشمول افزایش حقوق بیشتری می‌شدند، اما در این لایحه بحث افزایش حقوق براساس امتیاز مطرح است. رئیس امور جبران خدمت سازمان اداری و استخدامی گفت: براساس لایحه دولت افرادی که حقوق پایین‌تری دارند، از درصد افزایش حقوق بیشتری برخوردار خواهند شد. میرزایی بیان کرد: براساس جزء یک لایحه افزایش حقوق کارمندان و بازنشستگان افرادی که ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان حقوق دریافت می‌کنند، ۱۸ درصد و افراد با حقوق ۳۰ میلیون تومان فقط ۳ درصد افزایش خواهد یافت. وی توضیح داد: اگر قرار بود طبق روال گذشته، افزایش حقوق ۱۰ درصدی داشته باشیم، حقوق‌بگیران ۳۰ میلیون تومان ۳ میلیون تومان و حقوق‌بگیران ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان، ۵۶۰ هزار تومان افزایش حقوق شامل‌شان می‌شد. رئیس امور جبران خدمت سازمان اداری و استخدامی تاکید کرد: برای کاهش فاصله حقوق کارمندان و رعایت عدالت در دریافت حقوق و ترمیم حقوق کارکنان، بحث افزایش پلکانی حقوق کارکنان مطرح شده است. میرزایی ادامه داد: حق عائله‌مندی و اولاد نیز تکلیف قانونی بوده و در قانون جوانی جمعیت مطرح شده است و رقم آن به ترتیب ۵۰ و ۱۰۰ درصد برای تمام مشمولان ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه اضافه شد. این مقام مسئول گفت: فوق‌العاده ویژه برای کارکنان مشمول قانون مدیریت خدمات کشور است و برای کارکنان مشمول این قانون و تعدادی از نهادهای اجرایی است. میزان افزایش فوق‌العاده ویژه به‌طور میانگین ۲۱ درصد بوده و براساس پیشنهاد ارائه‌شده تا سقف ۳۵ درصد پس از تایید شورای حقوق و دستمزد و براساس اعتبارات ابلاغی که با تایید سازمان برنامه بودجه انجام می‌شود، افزایش می‌یابد. وی اضافه کرد: در بند دیگر لایحه متناسب‌سازی حقوق، افزایش مستمری مددجویان ۱۰ درصد است و برای دهک‌های درآمدی یک، ۲ و ۳ این میزان به ۱۵ درصد می‌رسد. میرزایی اظهارکرد: چون بازنشستگان کسورات بیمه‌ای ندارند، رقم ثابت برای افزایش دریافتی آنها لحاظ شده و مبلغ ۹۰۰ هزار تومان به حقوق این افراد اضافه می‌شود. رئیس امور جبران خدمت سازمان اداری و استخدامی ادامه داد: کارمندان دولت که ۳ هزار امتیاز داشته باشند، یک میلیون و ۵ هزار و ۹۰۰ تومان افزایش خواهند داشت و برای کارکنانی که مشمول فوق‌العاده ویژه هستند تا ۲ میلیون تومان هم افزایش حقوق اعمال خواهد شد. وی گفت: تاریخ اجرای لایحه متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت از شهریورماه ۱۴۰۱ است و پس از تصویب از شهریور محاسبه و اجرایی می‌شود. میرزایی بیان کرد: این لایحه برای نخستین‌بار است در نظام اداری برای افزایش حقوق و کاهش فاصله طبقاتی بین حقوق کارکنان دولت مطرح شده که شیوه جدیدی است و با اجرای آن در سال‌های آینده شاهد کاهش فاصله بین طبقات درآمدی خواهیم بود.

ثبت‌نام ۲۳ هزار نفر برای خرید ۱۰۴۰ خودرو خارجی

رئیس سازمان اموال تملیکی گفت: در مزایده هزار و ۴۰ دستگاه خودرو به ارزش هزار و ۸۰۹ میلیارد تومان، ۲۳ هزار و ۱۸۰ ثبت‌نام کردند و ۱۳ هزار نفر پیشنهاد نرخ دادند. به‌گزارش مهر، سیدعبدالمجید اجتهادی در جلسه بازگشایی پیشنهادات ارائه‌شده در مزایده هزار و ۴۰ خودرو خارجی با اشاره به ورود رئیس‌جمهوری و رئیس قوه قضاییه در تعیین‌تکلیف کالاهای رسوبی موجود در اموال تملیکی، اظهار کرد: خودروهای مربوط به پرونده مطرح در دادگاه انقلاب از جمله کالاهای رسوب شده در چند سال گذشته در گمرکات بود. رئیس سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی درباره پلاک‌گذاری این خودروها، افزود: این خودروها مشکلی پلاک‌گذاری نداشتند و مسئله مربوط به ظن قاچاق بوده است. طی بازدید رئیس‌جمهوری از انبار سازمان اموال تملیکی یکی از مواردی که موردتوجه قرار گرفت بحث نگهداری بلندمدت خودروها بود. وی ادامه داد: بر همین اساس با هماهنگی انجام‌شده، شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب در ۲۹ مرداد امسال اعلام کرد که این هزار و ۶۲ خودرو خارجی باید به مزایده گذاشته شوند. معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: دادستان تهران به‌عنوان ناظر در فرآیند مزایده حضور داشت و سازمان‌های اجرایی دیگر از جمله سازمان استاندارد، پلیس، گمرک و سازمان بنادر در این حوزه همکاری لازم را داشتند. در تصمیمی که دادگاه اعلام کرد، تعداد دستگاه‌ها هزار و ۶۲ خودرو بود، اما موقع تحویل اسنادی مشخص شد که تعدادی از خودروها به‌صورت قانونی از قبل ترخیص شده بود، در نتیجه هزار و ۴۰ دستگاه در مزایده بارگذاری شد.

وی اضافه کرد: حدود ۵۸ خودرو نیز به‌دلیل مغایرتی که در اطلاعات خودروها وجود داشت از لیست مزایده خارج شدند که این موضوع سبب شد پارتی‌های آن دسته ابطال شود. اجتهادی گفت: در ادامه ۹۸۲ دستگاه خودرو به ارزش هزار و ۸۰۹ میلیارد تومان در مزایده قرار گرفت. در این مزایده تعداد بازدیدکنندگان از سایت ستاد دولت بیش از ۲ میلیون و ۱۷۸ هزار نفر و تعداد ثبت‌نام‌ها برابر با ۲۳ هزار و ۱۸۰ بوده است. افرادی که پیشنهاد نرخ دادند نیز حدود ۱۳ هزار نفر بودند. معاون وزیر اقتصاد درباره احتمال بروز تبانی نیز تصریح کرد: با توجه به تدابیر قاضی برای جلوگیری از تبانی در این مزایده شاهد حضور مداوم نماینده حفاظت اطلاعات قوه قضاییه و دستگاه نظارتی بودیم؛ بنابراین می‌توان گفت اساسا امکان تبانی در این حوزه وجود نداشته است.

اجتهادی درباره متقاضیان این خرید گفت: صرفا یک شخص حقیقی برای ۲۸۱ خودرو و یک شخص حقوقی برای ۲۵۸ خودرو درخواست ارسال کرده است. ۱۰ نفری که بیشترین پیشنهاد را ارائه کردند، همگی از مزایده‌گران حرفه‌ای و قدیمی هستند که از قبل در سامانه حضور داشتند.

عکس روز

تکیه معاون الملک کرمانشاه از بناهای دوره قاجار

عکس: تسنیم

ویژه تر از خبر

مقرهای گروه‌های کرد مخالف ایران تخلیه خواهد شد

نماینده حکومت اقلیم کردستان در ایران با اشاره به توقف حملات سپاه به مقرهای گروهک‌های ضدانقلاب پس از هشدار به مقامات کردستان عراق برای جلوگیری از اقدامات این گروهک‌ها گفت: برای ما قابل‌قبول نیست گروه‌های اپوزیسیون کرد برای ایران و اقلیم نگرانی ایجاد کنند و در صورت ادامه فعالیت مسلحانه، این‌بار برخورد جدی خواهیم کرد. به گزارش ایرنا، ناظم دباغ درباره اقدامات انجام‌شده برای جلوگیری از فعالیت‌های تروریستی گروه‌های ضدانقلاب که مقرهای آنها در شمال عراق قرار دارد، به ایرنا گفت: جمهوری اسلامی ایران همواره از طریق وزارت خارجه و برخی مقامات، نگرانی خود را از فعالیت‌های گروه‌های کرد ایرانی در اقلیم کردستان اعلام کرده است. وی افزود: ۳ ماه قبل و یک بار دیگر نیز حدود ۲۰ روز پیش کمیته امنیتی مشترک در اربیل و تهران جلساتی را برگزار کرده‌اند که در این نشست‌ها تصمیماتی درباره تقویت امنیت مرزها گرفته و تاکید شد نباید گروه‌های اپوزیسیون کرد ایرانی فعالیت مسلحانه یا آموزشی در خاک اقلیم کردستان داشته باشند و تا مدتی هم شاهد توقف فعالیت‌های این گروه‌ها بودیم تا روزهای اخیر که حوادثی در داخل ایران به‌وجود آمد. دباغ تصریح کرد: در نشست هیات‌های مشترک کنسولگری جمهوری اسلامی ایران و ریاست حکومت اقلیم کردستان هم بحث‌های خوبی انجام و تاکید شد باید مقرهای گروه‌های کردی در خاک اقلیم تخلیه شود که منتظر اجرای این تصمیم هستیم، اما این موضوع در حال بررسی است که فقط مقرهای مرزی باید تخلیه شوند یا شامل مقرهایی هم می‌شود که از زمان صدام تا امروز وجود داشته‌اند. نماینده حکومت اقلیم کردستان در ایران اظهار کرد: حکومت اقلیم کردستان همواره اعلام کرده که اجازه نمی‌دهد از خاک این منطقه اقدامی علیه امنیت کشورهای همسایه انجام شود و این موضوع را به‌عنوان سیاست راهبردی خود به گروه‌های کرد اپوزیسیون ایرانی هم یادآور شده‌ایم. وی با بیان اینکه خود را متعهد می‌دانیم اجازه ندهیم گروه‌هایی باعث نگرنی ایران یا شهروندان اقلیم کردستان شوند، افزود: حکومت اقلیم کردستان، نگران است گروه‌هایی با تحرکات مسلحانه خود باعث شوند، حریم اقلیم هر از گاه بمباران شود و جان و مال مردم به خطر بیفتد و آسیب ببینند. دباغ ادامه داد: گروه‌های اپوزیسیون کرد ایرانی، ده‌ها سال است در اقلیم کردستان حضور دارند و ما توانسته‌ایم تا حدی فعالیت‌های آنها را کنترل و به توافقات پایبند کنیم، اما متاسفانه برخی گروه‌ها و افراد گاهی از شرایطی که پیش می‌آید، سوءاستفاده می‌کنند که وقتی با تذکر ما یا واکنش ایران مواجه می‌شوند، تحرکات‌شان متوقف می‌شود.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۱۸ مهر ۱۴۰۱
۱۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۱۰ اکتبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۶۸
پیاپی ۳۴۸۶

زمینگیری
با هدف پرواز قیمت‌ها

دانش‌بنیان‌ها
به‌دنبال نخود سیاه
فرستاده می‌شوند

اقدامی برای کاهش
سلطه دلار

www.sanatnewspaper.com

کمک دانش‌بنیان‌ها به حفظ ذخایر ارزی با فعالیت در بدنه صنعت

دانش‌بنیان‌ها در صدر انتخاب صنعتگران باشند

عکس: صمت

مهتاب دمیرچی: بی‌شک امروز صنایع کشور برای ایستایی در برابر تحریم‌ها و گرداندن چرخ خود نیازمند تولیدات دانش‌بنیان‌ها هستند. بسیاری از دولتمردان در مناصب وزارتی و اجرایی معتقدند صاحبان صنایع در کشور ما نیازمند دانش‌بنیان‌ها و فناوری‌های نوینی هستند که حاصل فعالیت آنها می‌توانند نیازهای عمده‌ای را در صنایع گوناگون حل کند؛ بنابراین بیش از پیش باید نسبت به شرکت‌های دانش‌بنیانی که در راستای رفع تحریم‌ها گام برمی‌دارند، اعتبار قائل شـویم و محصولات آنها را در صدر انتخاب‌هایمان قرار دهیم. این روند، کمک شـایانی به ذخایر ارزی کشـور برای جلوگیری از ارزبری می‌کند و حتی با مدیریت درست می‌تواند منجر به ارزآوری شود.

دانش، ثروتی نامیرا

ناهیـد انتظاریان در مقاله‌ای با عنوان تاثیر کسـب‌وکارهای دانش‌بنیان بر رشد اقتصادی کشور آورده است؛ «در دنیای پر تحول امروز، دانش و نوآوری، اساسی‌ترین عامل پیشرفته در عرصه‌های صنعتی و اقتصادی به‌شمار می‌رود. اقتصاد یک کشور وقتی شکوفا می‌شود که بستر لازم برای نوآوری و حضور در بازارهای رقابتی فراهم شود. دانش یک کالای عمومی است، زیرا می‌توان آن را بدون کاهش و استهلاک با دیگران به مشارکت گذاشت. در عین حال، این یک مشخصه منحصر به فرد برای این کالای عمومی است که بر خلاف سایر کالاهای فیزیکی مانند سرمایه، دارایی‌های مادی و منابع طبیعی، استفاده از آن از کمیت این سرمایه نمی‌کاهد و می‌توان از آن بارها استفاده کرد؛ به این ترتیب، دانش به‌عنوان یک منبع دائمی همواره در اختیار بنگاه‌های اقتصادی قـرار گرفته و با مشـارکت مکرر در فرآیندهـای گوناگون تولیدی و خدماتی، سبب افزایش مزیت رقابتی و ایجاد ارزش‌افزوده و توسعه پایدار می‌شود.»

راه‌های ورود به صنایع بزرگ

حمیدرضا رفیعی‌زاده، مدیرعامل یک شـرکت‌های دانش‌بنیـان در زمینه برق و الکترونیک، فوتونیک، مخابرات و سیستم‌های خودکار با اشاره به مهم‌ترین مولفه‌ها در اقناع صنایع بزرگ برای بهره‌گیری بیشتر از تولیدات دانش‌بنیان به صمت گفت: امروزه صنایع کشـور بیش از هر چیز نیازمند بروزرسـانی هستند و به‌عبارت دیگر، عموما محصولات فناورانه تاریخ صرف دوسالانه یا شاید هم کمتر دارند و اگر محصولی که دو سـال پیش تولید شده متناسـب با نیازهای روز تغییر نکرده باشد، عمر زیادی ندارد و امروز خواهان قبلی نخواهد داشت.

عبرت‌گیری از برندهای بزرگ

وی گفت: دانش‌بنیان‌ها باید روزبه‌روز خود را با آنچه نیاز صنایع اسـت به‌روز کنند و به عبارت‌دیگر، اگر هر سازمانی توانست خود را به‌روز کند، در جامعه هدف ماندگار خواهند شـد و در غیر این صـورت، رو به اضمحلال می‌رونـد. به‌عنوان مثال، زمانی کفش ملی به روسـیه صادر می‌شـد، اما امروز کمتر بازاری مخاطب کفش ملی است یا در روزگاری شـرکت علاءالدین، بزرگ‌ترین تولیدکننده چراغ والور بود، اما از آنجا که نتوانسـت پابه‌پای فناوری روز پیش برود، در نهایت نتوانسـت جایگاه خود را در بازار حفظ کند. در واقع یکی از فرآیندهای اعتمادسازی صاحبان صنایع بزرگ به‌روز بودن دانش‌بنیان‌هاست.

خوش‌قول باشید

وی خدمات‌دهی متناسب با بازار هدف از سوی دانش‌بنیان‌ها را از دیگر فرآیندهای مهم دانش‌بنیان‌ها در راسـتای باز شـدن راه‌شـان به صنایع داخلی کشور دانست و گفـت: دانش‌بنیان‌ها باید بتوانند خدمات‌دهی مطلوبی داشـته باشـند و مطابق با استانداردهای روز دنیا مشـتری‌مداری کنند. همچنین پایبنـد بـودن بـه زمان‌بندی‌های از قبل تعیین‌شـده از دیگر فرآیندهایی اسـت که یک دانش‌بنیان را در مسـیر اقنـاع صاحبان صنایع پیروز میدان می‌کند. بسـیاری از صاحبـان شـرکت‌های دانش‌بنیان که سـابقه طولانی در تولیـد محصول دارند، معتقدنـد که باید به‌آرامی در بازار گام گذاشـت و ذره‌ذره محصولات تولیدی را عرضه کرد. ترابی این ویژگی را یک پله دیگر برای جلب رضایت صنایـع داخلی در بهره‌گیری از تولیدات شـرکت‌های دانش‌بنیان دانسـت و گفت: شناخت نیاز بازار، برگ برنده هر تولیدکننده‌ای است. ذائقه اصلی بازار در حرکت‌های آهسـته و گام‌به‌گام شناخته می‌شود. بهتر است پیش از آنکه میلیون‌ها تومان هزینه صـرف تولیدات با تیراژ بالا کنیـم، چند نمونه اولیه برای شناسـایی مخاطب تولید شـود. متاسـفانه راه برای جاافتادن در چرخه صنعتی کشور هنوز زیاد است و اغلب شرکت‌های دانش‌بنیان نتوانسته‌اند تعاملات تجاری جدی با کارخانه‌دارهای بزرگ و صاحبان صنایع در کشـور برقرار کنند و بیشـتر تعاملات آنها جسته گریخته بوده اسـت. البته اغلب این افراد هم هزینه جدی برای بـه‌روزآوری نمی‌کنند. وی افزود: یکی دیگر از فرآیندهایی که جنبه دوسـویه دارد، استانداردسـازی صنایع است این مولفه مهم را دو طرف یعنی هم دانش‌بنیان و هم صنایع باید مدنظر داشـته باشـند. از یک‌سـو دانش‌بنیان‌ها باید استانداردسازی کنند تا بتوانند جایگاه خود را در میان مصرف‌کننده و صنعت باز کند و از سوی دیگر، صنایع باید استانداردسازی کنند تا در نهایت مانع از خروج ارز از کشور شوند.

توفیقات چندانی در صنعت کشاورزی نداشتیم

به‌طور کلی، وقتی صحبت از توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان می‌شود، یعنی به کمک علم و فناوری به تولید انبوه کالا و خدمات داخلی با کیفیت بالا برسیم. سیامک آزادی، رئیس پارک علم و فناوری اسـتان کرمانشـاه با تاکید بر این فرآیند به صمت گفت: این اتفاق زمانی رخ می‌دهد که همه اجزای این زیست‌بوم بتوانند در ارتباط با یکدیگر به‌عنوان یک راهبرد اساسـی در توسـعه کشـور به آن نگاه کنند، نه آنکه تنها به‌دلیل نام‌گذاری یک سـال معین به‌عنـوان یک رویکرد مهم در نظر گرفته شـود؛ بنابراین توجه به کسـب‌وکارهای نوین باید از الزامات اساسـی وزارتخانه‌ها و اداراتی باشد که در زمینه صنعت، معدن، تجارت، کشاورزی، فنی مهندسی و... فعالیت می‌کنند. البته تاکنون نتوانسـته‌ایم توفیق چندانی به‌ویژه در صنایع تبدیلی کشاورزی کسب کنیم. وی گفـت: در این میان، اسـتفاده از قـدرت بازوی بخش خصوصی بـرای این هدف می‌توانـد به‌عنوان یک رویکرد مهم در نظر گرفته شـود. از آنجایی که محور توسـعه اقتصادی هر کشـوری، بخش خصوصی آن کشـور است؛ بنابراین برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان‌ها، راهی جز جذب بخش خصوصی به‌عنوان یک رکن مهم در بازار و تولید انبوه نیسـت، چراکه امکانات مالی نهادهـای دولتی، تنها برای بقای دانش‌بنیان‌ها کفایت می‌کند، نه توسعه آنها به‌عنوان یک قدرت اقتصادی در کشـور. در نهایت اینکه ایجاد اشتغال و توسعه کارآفرینی باید بر عهده بخش خصوصی باشـد. بسـیاری معتقدند دولت و پارک‌های علم و فناوری باید ریسـک سـرمایه‌گذاری را برای بخش خصوصی کاهش دهند تا بخش خصوصی برای سـرمایه‌گذاری در راستای توسـعه اقتصاد دانش‌بنیان‌ها قانع شود. در غیر این صورت، نمی‌توان هدف توسـعه اقتصاد دانش‌بنیان را عملیاتی کرد و توقعی از بخش خصوصی داشت.

سخن پایانی

به گفته کارشناسـان، در سال گذشـته هزار و ۶۵۹ نیاز فناورانه صنعت با برگزاری ۱۴ رویداد در حوزه‌های فضا، کاشـی و سرامیک، فولاد، رباتیک و هوش مصنوعی و... معرفی شد. حال می‌توان به این نکته اشاره کرد که خلق ثروت در قرن جاری در جایی اتفـاق می‌افتـد که علم و دانش در تمامی محصولات و صنایع به کار گرفته شـود و به تبع آن، حرکت به سمت اقتصاد دانش‌بنیان و دانش‌بنیان شدن صنایع به‌ویژه صنایع بـزرگ، به‌عنوان اصلی‌ترین راهبرد توسـعه صنعتی کشـورها مورد توجه قرار گرفته باشـد، مقوله‌ای که تا کنون نسبت به آن غفلت کرده‌ایم و باید هر چه سریع‌تر، فاصله تولیدات صنعتی و دانش را با حرکت به سـمت دانش‌بنیانی شـدن صنایع به حداقل برسـانیم. نوآوری باز، عنوانی است که به‌تازگی در ادبیات دانش‌بنیان کشور راه یافته که در واقع، امکان همکاری بین صنایع گوناگون و غیرمرتبط با یکدیگر را در راستای ترکیـب فناوری‌های نامتجانس برای خلق یک محصول جدید و دانش‌بنیان را مقدور می‌سـازد تا چالش عدم‌پاسـخگو بودن صنایع داخلی به نیازهای فناورانه جامعه که به‌دلیل افزایش سـطح انتظار مردم و حرکت شـتابان فناوری به‌وجود آمده را برطرف کند.

آگهی تحدید حدود اختصاصی

چون تحدید حدود پلاک ۵ فرعی از ۲۱۰۴ اصلی، فاقد مساحت واقع در بخش ده تهران مورد تقاضای وراث بلافصل و با واسطه مرحومین محمود و مختار و مرتضی و احمد و ام البنین تاکنون بعمل نیامده و عمل به تبصره ماده ۱۵ قانون ثبت مقدور نبوده است. لذا عملیات تحدید حدود ملک مذکور در تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ روز سه‌شنبه ساعت ۱۰:۰۰ ظهر در محل وقوع ملک شروع و بعمل خواهد آمد. بدینوسیله باطلاع مجاورین پلاک ثبتی موصوف می رساند در روز و ساعت مقرر در محل حضور به هم رسانند. چنانچه اعتراضی به حدود و حقوق ارتفاقی داشته باشند ظرف مدت یک ماه از تاریخ تنظیم صورتمجلس تحدید حدود اعتراض خود را به اداره ثبت اسناد واملاک زیبادشت تسلیم و رسید دریافت دارند . (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۶) ۲

منوچهر کاظم اصلانی ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک زیبادشت تهران

۱۳۲۴۳/ م الف

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای نیما/ بیگلربیگی با تسلیم تقاضا مثبوته به شماره ۱۴۰۱۸۵۶۰۱۰۲۵۰۱۹۱۴۹ ـ ۱۴۰۱/۶/۱۵ منضم به دو برگ استشهادیه جهت دریافت سند مالکیت المثنی که امضای شاهد سوم تحت شماره ترتیب ۶۴۲۴۶ ـ ۱۴۰۱/۶/۷ توسط دفترخانه اسناد رسمی شماره ۲۰۰ تهران تصدیق و گواهی امضاء گردیده مدعی گردیده سند مالکیت ششدانگ یک قطعه آپارتمان نوع ملک طلق به پلاک ثبتی ۲۵۷۰ فرعی از ۶۸۱۰ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۷۳ فرعی از اصلی مذکور ، قطعه ۱۵ در طبقه ۳ و واقع در بخش ۰۲ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک نارمک تهران استان تهران به مساحت ۷۷/۷۸ متر مربع که مقدار ۰/۹۵ متر مربع آن بالکن است بانضمام انباری قطعه ۴ به مساحت ۱ مترمربع و پارکینگ قطعه ۴ به مساحت ۱۱/۵ واقع در طبقه زیرزمین به مالکیت نیما/ بیگلربیگی فرزند محمد شماره شناسنامه ۱۳۲۰ تاریخ تولد ۱۳۵۸/۰۲/۲۲ صادره از تهران دارای شماره ملی ۰۰۷۱۵۸۳۶۵۳ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۵۱۹۱۰ تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۵۸۷ شهر تهران استان تهران، موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۸۷۵۵۱۴ سری الف سال ۹۵ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۶۲۰۳۰۱۰۲۵۰۲۳۱۱۸ ثبت گردیده است. و برابر سند رهنی شماره ۵۱۹۱۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۵۸۷ شهر تهران استان تهران که بنفع بانک ملت به مبلغ ۳۲۴/۲۸۶/۲۲۴ ریال به مدت ۱۲ ماه ثبت شده رهنی شماره ۵۱۹۱۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۵۸۷ شهر تهران استان تهران که بنفع بانک ملت به مبلغ ۰ ریال به مدت ۰ سال ثبت شده رهنی شماره ۵۱۹۱۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۵۸۷ شهر تهران استان تهران که بنفع بانک مسکن به مبلغ ۰ ریال به مدت ۰ سال ثبت شده در قید رهن میباشد بعلت جابجایی مفقود گردیده و درخواست صدور سند مالکیت المثنی پلاک موصوف را نموده است لذا مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت فقط در یک نوبت در یک روزنامه کثیرالانتشار (همین روزنامه) آگهی میشود تا چنانچه کسی ادعای انجام معامله نسبت به ملک مذکور و یا وجود اصل سند مالکیت نزد خود را داشته باشد از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مهلت ۱۰ روز اعتراض خود را به انضمام اصل سند مالکیت به این منطقه ارائه نماید تا مورد رسیدگی قرار گیرد بدیهی است اصل سند مالکیت پس از رؤیت و ملاحظه به ارائه دهنده اعاده خواهد شد لیکن به اعتراض بدون ارائه اصل سند مالکیت ترتیب اثر داده نمی‌شود . در صورت عدم وصول واخواهی ظرف مهلت مقرر قانونی المثنی سند مالکیت پلاک مرقوم صادر و به متقاضی تسلیم خواهد گردید (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۱) ۴

غلامرضا غضنفری ـ سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نارمک تهران

۱۳۲۳۸/م الف

آگهی فقدان سند مالکیت

ششدانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی به پلاک ثبتی ۴۰۲۷۳ فرعی از ۱۱۶ اصلی، مفروز و مجزاشده از ۱۰۸۲۵ فرعی از اصلی مذکور، قطعه ۳۳ در طبقه ۹ و واقع در بخش ۱۱ ناحیه ۰۱ حوزه ثبت ملک سعادت آباد تهران استان تهران به مساحت ۷۴/۲۵ متر مربع با نضمام پارکینگ قطعه ۲۵ به مساحت ۱۲ واقع در طبقه ۱ ـ وانباری قطعه ۲۳ به مساحت ۳/۴۵ متر مربع بنام آقای سید امیر/ طاهری مقدم بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان باشماره مستند مالکیت ۱۰۰۳۶ تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۶ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۱۲۹۴ شهر تهران استان تهران، موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۹۶۶۱۱۸ سری ج سال ۹۹ باشماره دفتر الکترونیکی ۱۴۰۰۲۰۳۰۱۱۴۵۰۰۸۹۳۳ ثبت گردیده است. نامبرده با ارائه دو برگ استشهاد شهود به شماره ۳۰۸۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۲ دفتر ۱۲۹۴ تهران اعلام نموده سند مالکیت ششدانگ به علت جابجائی مفقود گردیده و درخواست صدور سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۷۲/۹/۲ ماده ۱۲۰ ـ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود می باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد والا پس از انقضای مهلت مزبور و نرسیدن واخواهی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی طبق مقررات اقدام خواهدشد (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۲) ۳

محمد گلباغی ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک سعادت آباد تهران

۱۳۲۳۹/م الف

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای محمد پیرهادی (مالک) طی درخواست شماره ۱۴۰۱ـ۰۰۴۵۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۹ و ۱۸۶۸۶ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۷ ضمن ارائه دو برگ استشهادیه محلی مصدق بشماره های ۶۳۷۰۴ و ۶۳۷۰۵ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۲ به‌شناسه یکتا بشماره های ۱۳۹۷۰۲۱۵۱۳۶۹۰۰۰۴۹۲ و ۱۳۹۷۰۲۱۵۱۳۶۹۰۰۰۴۹۳ دفتر اسناد رسمی شماره ۸۴ تهران مدعی است که سند مالکیت ششدانگ یکباب خانه ساخته شده در یک قطعه زمین به مساحت ۱۷۰/۳۷ متر مربع به شماره ۱۴۴۳ فرعی از ۳۵۸۹ ـ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک اصلی مذکور واقع در بخش ۷ تهران ذیل ثبت شماره ۹۲۰۵۶ صفحه ۳۳۳ دفتر جلد ۶۱۴ ـ املاک بشماره چاپی ۶۹۰۵۳۸ بنام آقای اسماعیل مشاری ثبت و صادر و تسلیم گردیده است و سپس برابر سند قطعی شماره ۱۷۲۳ مورخ ۴۴/۰۸/۲۵ دفتر ۳۳۸ تهران به آقای محمد مهدی مشاری منتقل شده و سپس برابر سند قطعی شماره ۸۰۳۲۴ مورخ ۵۸/۱۰/۳ دفتر ۷۷ تهران به خانم روح انگیز مشاری انتقال یافته و سپس ششدانگ برابر سند قطعی شماره ۹۰۳۸۱ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۵ دفتر ۱۴ تهران به آقای محمد پیرهادی انتقال یافته است و ششدانگ طبق اسناد رهنی شماره‌های ۱۳۲۷۱۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۷ و ۱۳۲۷۱۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۵ دفترخانه ۸۴ در رهن بانک رفاه کارگران شعبه بازار آهنگران قرار دارد که نسبت به اسناد رهنی مذکور اجرائیه صادره شده که بانک مذکور طی نامه شماره ۶۷۲۶۳۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۲۹ و همچنین اداره سوم اجرای اسناد رسمی طی نامه شماره ۱۴۰۱۰۵۸۰۱۰۳۰۰۶۵۱۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۰ موافقت خود را با صدور سند المثنی با حفظ حقوق اسناد رسمی اعلام نموده است که به علت سهل انگاری مفقود گردیده و درخواست صدور سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۱۳۷۲/۰۹/۰۲ ماده ۱۲۰ ـ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود می باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد والا پس از انقضای مهلت مزبور و نرسیدن واخواهی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی طبق مقررات اقدام خواهدشد (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۳) ۴

علیرضا محسنی ـ کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک پیروزی تهران

۱۳۲۴۰/م الف

بدینوسیله ابلاغ می گردد به جمائیل قربان پور نخود چری به آدرس: تهران بلوار فردوس رامین جنوبی کوی سهیل غربی شماره ۷۴ واحد ۷

بدهکار/ راهن پرونده اجرایی کلاسه ۸۷۰۱۴۷۱ (۱۶۴۲۸) بدینوسیله اشعار میدارد با توجه به گزارش ارزیابی مورخ ۱۴۰۱/۳/۲۱ کارشناس رسمی دادگستری ، پلاک ثبتی شماره ۷۱۶ فرعی از ۵۹ ـ اصلی واقع بخش ۱۶ واقع در قائم شهر مورد وثیقه سند رهنی شماره ۱۴۲۰۷۲ تنظیمی دفترخانه ۳۱۱ تهران به مبلغ ۶/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال ارزیابی گردیده لذا چنانچه به مبلغ ارزیابی پلاک مذکور معترض می باشید اعتراض کتبی خود را ظرف مدت ۵ روز از تاریخ ابلاغ این اخطاریه ضمیمه فیش بانکی دستمزد هیات سه نفره کارشناسان به مبلغ ۲۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال ، واریز به حساب سیبا ۰۱۰۳۱۳۴۸۰۰۰۰۱ نزد بانک ملی به نام کانون کارشناسان رسمی دادگستری به دفتر این اداره واقع در چهار راه ولیعصر (عج) خ انقلاب اسلامی نبش خ برادران مظفر ساختمان سابق گاج پ ۱۹ ساختمان معاونت اجرای اسناد رسمی ، اداره سوم یا در اداره اجرای اسناد رسمی قائم‌شهر تسلیم و ضمنا به اعتراضی که خارج از موعد و یا فاقد فیش بانکی دستمزد هیات سه نفره کارشناسان باشد ترتیب اثر داده نخواهد شد و چنانچه مورد وثیقه بیمه می باشد مراتب را به این اداره اعلام نمائید. ضمنا مخاطب موظف است جهت ثبت نام و دریافت حساب کاربری ثنا اقدام و کلیه ابلاغ های بعدی از طریق سامانه ثنا ابلاغ انجام خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۸) ۳

اداره سوم اجرای اسناد رسمی تهران

۱۳۲۴۵/م الف

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای حسن تاجری با تسلیم استشهادیه مصدق ذیل شماره ۸۲۹۸ و ۸۲۹۹ بتاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ دفترخانه ۱۱۶۷ تهران اعلام نموده اندسند مالکیت پلاک ثبتی ۱۰۸۲۱ فرعی از ۴۸ اصلی واقع در بخش ۱۱ تهران بعلت جابجایی مفقود گردیده است که نامبرده طی وارده بشماره ۱۴۰۰۸۵۶۰۱۱۵۱۰۱۴۳۷۲ – ۱۴۰۰/۸/۸ درخواست صدور المثنی سند مالکیت نموده اند مشخصات مورد ثبت : ششدانگ یک دستگاه قطعه آپارتمان واقع در طبقه اول غربی بمساحت ۶۲/۱۱ مترمربع ردیف سوم تفکیکی با نضمام انباری شماره ۳ واقع در غرب راه پله بمساحت ۱۴ مترمربع فاقد حق پارک در پارکینگ به پلاک ثبتی ۱۰۸۲۱ فرعی از ۴۸ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۱۰۵۴۷ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۱۱ تهران مشخصات مالکیت: حسن/ تاجری فرزند نجفعلی شماره شناسنامه ۵۵۱ مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۳۸۴۵۵ تاریخ ۱۳۶۸/۰۲/۱۱ که سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۲۰۰۱۷۰ سری ب که در صفحه ۳۳۰ دفتر املاک جلد ۵۸۱ ذیل شماره ۱۹۳۷۰۶ ثبت گردیده است و دارای یک فقره رهن به شماره ۴۸۴۵۶ ـ ۱۳۶۸/۲/۱۱ دفترخانه ۳۴۱ تهران به نفع بانک میباشد. لذا در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه اصلاحی قانون ثبت (مصوب ۸۰/۱۱/۸) مراتب در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه شخص یا اشخاص مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم یا وجود سند مالکیت نزد خود میباشد ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار این آگهی اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله به این منطقه واقع در تهران بزرگراه شهید باقری پشت مجتمع قضایی شهید باهنر خیابان شهید نوروزیان اداره ثبت اسناد و املاک منطقه لویزان تسلیم و رسید اخذ نمایند بدیهی است در صورت انقضاء مهلت مقرر و عدم وصول اعتراض و یا در صورت اعتراض و عدم ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله طبق مقررات المثنی سند مالکیت صادر و تسلیم خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۹) ۳

علیرضا صالحی فشمی ـ سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لویزان تهران

۱۳۲۴۶/م الف

یادداشت

راهکار تحقق تولید ۳میلیون خودرو

علی‌اکبر جوانروح
فعال صنعت خودرو

بنا بر افق ترسیم شده ۱۴۰۴، تیراژ تولید خودرو در کشـور باید سـالانه به ۳ میلیون خودرو برسد؛ این عدد به سهولت به‌دست نخواهد آمد و نمی‌توان صرفـا با افزودن یک شـیفت کاری، آمـار تولید را افزایش داد. برای سـرویس و خدمات از ۲۴ ساعت شبانه‌روز باید ۴ سـاعت، دستگاه‌ها و ماشین‌آلات خاموش باشند. به‌این ترتیب، ظرفیت مفید فعالیت تجهیزات ۲۰ سـاعت اسـت و برای افزایش تیراژ، نخست باید نیروی انسانی جدید در حوزه کارگری اضافه شـود. در ادامه هزینه شیفت اضافه بین ۱۰ تـا ۲۰ درصد به دسـتمزدها اضافـه می‌کند یعنی بایـد ۴۰ درصد اضافه کار برای شـیفت شـب در نظـر گرفت. این تغییـرات هزینه‌های تولید را چه در شـرکت‌های خودروساز و چه قطعه‌ساز، افزایش می‌دهد. هنگامی که شرکت‌های خودروساز در زیان هستند (البته این موضوع را تایید یا رد نمی‌کنم و رسیدگی به این موضوع بر عهده نهادهای ذی‌ربط است.) هر قدر تولید افزایش پیدا کند، انباشت این زیان بیشتر خواهد شد.

در حوزه زیانده شدن خودروسازی‌ها معتقدم این امر ناشـی از هزینه تمام‌شـده نبوده و می‌توان آن را نشـتی صنعت خودرو دانسـت. به این معنی که هزینه‌هـا در بخش‌هایی در حال هدررفت اسـت و سود خودروسازی فقط به جیب برخی افراد می‌رود. ایـن موضوع‌هـا نیاز به حسابرسـی دارد و تا امروز هیچ مسـئولی به‌دنبال رسـیدگی بـه این موضوع نبوده است.

اما مانع اصلی عدم‌تحقق تولید ۳ میلیون خودرو در سـال، زیانده بودن شرکت‌های خودروساز است و موضـوع دوم، بـه ظرفیت صنعت قطعه کشـور برمی‌گردد. اگر ریشـه‌یابی شـود تمـام دلایل به ارزش پایه پولی کشـور برمی‌گردد و چالش اصلی در این بخش خودنمایی می‌کند. در شـرایطی که ارزش پایه پولی کشـور، کاهـش یافته با تغییر در رونـد تولیـد، در اصل قیمت تمام‌شـده کالا کمتر نشـده و با توجه به ارزش ریـال برای تحقق تولید موردنظر، نقدینگی بیشـتری موردنیاز است. وقتی ارزش کالایی ۴ سال قبل، هزار دلار بوده با کاهش ارزش پایـه پول ملی، ارزش آن کالا امروز ۳۰ برابر شـده اسـت. در حال‌حاضر تامین این نقدینگی در توان خودروسازی و قطعه‌سازی کشور نیست. وقتی نقدینگـی نداریم، هزینه جابه‌جایی پول بالا رفته و گردش پول دچار مشـکل می‌شـود. در حال‌حاضر یکی از مشـکلات عمـده، نبود نقدینگی اسـت و قطعه‌سـازان فعال در زنجیره تامین نمی‌توانند آن را تامین کنند. سایر قطعه‌سازان هم به بازی گرفته نمی‌شوند، زیرا مافیا این اجازه را می‌دهد.

بیش از ۸۵ درصد قطعات موردنیاز تولید فقط از سوی ۲۰ درصد قطعه‌سازان و ۱۵ درصد باقیمانده از سوی ۲۰۰ تا ۳۰۰ قطعه‌ساز دیگر تامین می‌شود.

در ایـن زمینـه، اگـر وزارت صنعـت، معدن و تجـارت، بخش تولیـد را یکپارچه کند، با توجه به آنچه در سـامانه فروش یکپارچه اتفاق افتاد، شاید بتـوان به هـدف تولید ۳ میلیون خودرو در سـال هم دسـت پیدا کرد. به‌این ترتیب، با شـفاف شدن فرآیند توزیع و فروش، روند تولید از زنجیره تامین تا خودروسـازی شفاف شـده و در این زمان دیگر خودروساز زیانده نخواهد بود. با انتخاب یک شرکت بازرسـی ثالث هم برای کنترل کیفیت قطعات که در صنعت قطعه و خودرو ذی‌نفع نباشـد، می‌توان مسـئله کیفیت محصولات را پیگیـری کرد، اما با سیسـتم فعلـی تحقق چنین امـری دور از انتظار اسـت، چراکه اگر شـدنی بود باید تا کنون محقق می‌شد. امروز بسیاری از شرکت‌های خودروساز در اصـل مونتاژکننده انواع مدل‌های چینی هسـتند. برخـی نیز خودرو رنگ‌شـده را وارد می‌کنند و در داخـل قطعات را روی هم سـوار کـرده و محصول به‌نام سـاخت داخل و با قیمت بـالا به بازار عرضه می‌شـود. به‌علاوه اینکه در فرآینـد توزیع و خرید برخی متقاضیان قادر به خرید خودروها نیستند، اما در قرعه‌کشی شرکت می‌کنند و برنده هم می‌شوند. در صورتـی که نیازی به خـودرو ندارند و در ادامه، سهمیه یا امتیاز خود را در بازار به‌فروش می‌رسانند.

وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت باید در حوزه خریـد و تامین قطعات ورود کرده و در سیسـتمی یکپارچـه آن را مدیریـت کند، زیـرا رانتی که در صنعت خودرو وجود دارد، بیشـتر در خرید اسـت تـا فـروش؛ بنابراین زیانی که خودروسـازی از آن نـام می‌بـرد در واقع کاذب اسـت، چراکه تعدادی از قطعـات از برخـی تامین‌کننده‌ها با قیمت بالا و نامتعارف خریداری می‌شوند.

مدیریـت صنعـت خـودرو از تولید تـا توزیع، هزینه‌های سـربار را کاهش داده و می‌تواند بخشی از مشکلات نقدینگی را حل کند. در ادامه این مبلغ برای افزایش تیراژ هزینه شـده و تولید سـالانه ۳ میلیون خودرو محقق می‌شود.

مردم نباید هزینه سربار خودروسازان را بپردازند

عضو هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه با حذف واسطه‌ها، قیمت تمام‌شده تولید خودرو کاهش می‌یابد، گفت: مردم نباید هزینه مازاد و سربار شرکت‌های خودروساز را بپردازند.

علیرضا سـلیمی، نماینده مجلس یازدهم در گفت‌وگو با خانه ملت درباره انتشار برخی اخبار مبنی بر احتمال افزایش قیمت کارخانه‌ای خودرو، اظهار کرد: هزینه‌های مازاد خودروسـازان ناشـی از نیروهای بسـیار که به‌واسطه فشـارهای برخی تحمیل شـده، نباید از جیب مردم پرداخت شود. نماینده مردم محلات و دلیجان در مجلس شـورای اسلامی افزود: بخشی از افزایش هزینه تمام‌شده تولید خودرو، مربوط به‌واسطه‌هایی است که قطعات و مواد اولیه موردنیاز خودروسازان مانند فولاد و... را تامین می‌کنند، این افراد جان خودروسازان را می‌کنند، اما پرسش این است که چرا این هزینه باید از جیب مردم پرداخت شود؟ عضو هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: انتظار می‌رود خودروسازان در فضایی منطقی، مسائل را پیگیری کنند. البته اکنون شرکت‌های خودروساز با زیان بسیاری روبه‌رو هستند که بخشی از آن ناشـی از مسـائل مطرح شده است. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه با حذف واسطه‌ها قیمت تمام‌شده تولید خودرو کاهش می‌یابد، یادآور شـد: مردم نباید هزینه مازاد و سربار خودروسازان را بپردازند.بازار خودرو چند سـالی است ملتهب و قیمت و کیفیت محصولات محل مناقشه بوده و خودروها با توجه به نرخی که دارند از کیفیت مناسبی برخوردار نیسـتند؛ از این‌رو نمایندگان خانه ملت تاکید دارند شـرکت‌های خودروساز باید در کنار افزایش کیفیت، قیمت‌های خود را نیز رقابتی کنند.

فقط ۱۱۵ هواپیما در ناوگان حمل‌ونقل هوایی کشور فعال هستند

زمینگیری با هدف پرواز قیمت‌ها

رویای تعریف پروژه‌های هواپیماسازی کشور ادامه دارد

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

نـاوگان حمل‌ونقل هوایی روزبه‌روز با چالش‌های بیشـتری روبه‌رو می‌شـود. به‌تازگی اعلام شـده فقط ۱۱۵ هواپیما در ناوگان حمل‌ونقل کشـوری فعال هستند. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی کشور با بیان اینکه هوانوردی، صنعت گرانی است و اگر بخواهیم صنعت هوایی پویایی داشته باشیم باید هزینه آن را هم بپردازیم، عنوان کرده با وجود ۲۰ ایرلاین، فقط ۱۱۵ هواپیما در ناوگان هوایی کشـور فعال هسـتند. البته این سـخن در حالـی بیان شـد که چند مـاه پیش این آمـار ۱۷۳ هواپیما اعلام شـده بود. به‌گفته کارشناسان صنعت هوایی کشور این آمار از همان ابتدا نادرست و این مسئله از ابتدای سال مطرح بوده است.

آیا عدم‌اورهال هواپیماها به‌دلیل مشکلات نقدینگی بوده یا تحریم مانع خرید قطعات موردنیاز شده است؟ این مسئله چقدر بر ناوگان حمل‌ونقل هوایی تاثیرگذار و مشکل‌ساز خواهد بود؟ آنچه برخی کارشناسان حوزه هواپیمایی معتقدند این زمینگیری می‌تواند با سیاست درخواست افزایش قیمت بلیت‌ها ارتباط مستقیم داشته باشد.

اگر امسال ۱۰۰ هواپیما به ناوگان حمل‌ونقل هوایی اضافه شده، آیا طبیعی است که تعداد پروازها کاهش پیدا کند؟

دردسرهای ناوگان هوایی

مقصود اسعدی‌سـامانی، دبیر انجمن شـرکت‌های هواپیمایی درباره وضعیت ناوگان هوایی کشور عنوان کـرده هر چند طبق اعلام سـازمان هواپیمایی، ۱۷۳ هواپیمـای فعال در ناوگان هوایی کشـور وجود دارد، امـا در واقع ۱۱۵ هواپیما توانایـی پرواز دارند. وی به ایلنا گفت: در حال‌حاضر دوره انتظار برای خرید بلیت هواپیما به ۱۵ روز تا یک ماه رسـیده است. وی افزود: سـال گذشته زمانی که دولت بر سر کار آمد، براساس آمار رسمی سازمان هواپیمایی در ناوگان هوایی کشور، ۱۶۴ هواپیمای فعال وجود داشـت نه ۷۰ هواپیما که گفته شـده اسـت، اما در این مـدت محدودیت‌هایی که وزارت راه و شهرسـازی بـرای صنعت حمل‌ونقل هوایی ایجاد کرد و فشـاری که در سـال گذشته برای کاهش ۱۵ درصدی نرخ بلیت هواپیما وارد آورد، باعث تضعیف توان ناوگان هوایی کشور شد.

اسعدی‌سامانی با اشاره به درخواست افزایش قیمت بلیت هواپیما گفت: امسـال هم با افزایش دستمزدها، افزایش نرخ ارز، افزایش حقوق ورودی قطعات و کالاها از ۴۲۰۰ تومان به نرخ نیمایی، افزایش قیمت جهانی قطعـات هواپیمـا و افزایش هزینه‌هـای حمل‌ونقل درخواسـت افزایـش قیمت بلیت هواپیمـا را دادیم و باوجود پیگیری‌ها، تا به امروز وزارت راه و شهرسـازی بـا متعادل‌سـازی و افزایش سـقف قیمت‌ها موافقت نکرده است.

به‌گفتـه وی، صنعـت هوایی، صنعتی گران اسـت و بـرای اینکه هواپیما داشـته باشـیم و مردم بتوانند از حمل‌ونقـل هوایی اسـتفاده کنند بایـد اجازه داده شـود نرخ‌ها متعادل شـود، وگرنه با این نرخ‌ها همین هواپیماهـای بـا عمـر بـالای ۲۵ سـال وارد ناوگان می‌شـوند و هیچ سرمایه‌گذاری نمی‌تواند با هواپیمای ۵۰ میلیون دلاری بلیت مسـیر تهران-مشـهد را یک میلیون تومان به‌فروش برساند.

> آرمان بیات: میانگین سنی هواپیمایی در حال افزایش است که به همان نسبت پروازها کاهش می‌یابد

> ایرج ابراهیمی: به پروژه ساخت هواپیما ۷۲ نفره خوشبین نیستم

آمار پروازها چگونه احصا می‌شود؟

آرمان بیات، یکی از کارشناسـان صنعت هوایی کشـور دربـاره چرایـی وضعیت موجـود در نـاوگان حمل‌ونقل هوایی کشـور به ایسنا گفت: آمـاری که چند ماه پیش درباره تعداد هواپیماهای فعال اعلام شـد، درست نبود که دراین‌باره باید پرسید آمار و شاخص عملیاتی بودن هواپیما از نظر سازمان هواپیمایی کشوری که مرجع است، چیست و چگونه احصا می‌شود؟ یک هواپیما ممکن است در طول یک ماه یک روز پرواز داشته باشد و در ادامه فعالیت نکند و به نوعی زمینگیر شود. سازمان هواپیمایی کشور، این یک پرواز را ملاک قرار داده و آن را مبنی بر فعال بودن هواپیما می‌شناسد، در حالی که این هواپیما، ۲۹ روز پرواز نداشته است.وی افزود: گزارش‌هایی که این سازمان از شرکت‌های هواپیمایی کشوری به‌شکل خوداظهاری دریافت می‌کند، بخـش دیگر این چالش اسـت، زیرا ممکن اسـت برخی شرکت‌ها در این زمینه اطلاعات واقعی را ارائه ندهند.

او ادامه داد: آیا سـازمان هواپیمایی کشـوری، اطلاعات لازم را درباره شاخص عملیاتی بودن هواپیماها را براساس آمـار اداره کل مراقبـت پرواز، اعلام می‌کند یا از شـرکت فرودگاه‌هـا و ناوبـری هوایی ایران؟ یا اینکـه اطلاعات از خوداظهاری شرکت‌های هواپیمایی جمع‌آوری می‌شود؟

وی تصریـح کرد: پرسـش دیگر این اسـت که به‌لحاظ میانگیـن که خود شـرکت‌ها آن را مشـخص کرده‌اند در نـاوگان حمل‌ونقل هوایی از حدود ۳۳۰ هواپیمای موجود در کشـور کمتر از ۱۲۰ هواپیما فعال شده است. این آمار مربـوط بـه گزارش‌های میدانی و گزارش‌هایی اسـت که گاهـی از اطلاعات شـبکه‌های ماهواره‌هایـی که در حال رصد پرواز هواپیماها هستند، به‌دست آمده است.

▣ کاهش تعداد پروازها

بیات گفت: در گفت‌وگویی تلویزیونی وزیر راه و شهرسازی عنوان کرد که سال گذشته ۷۰ هواپیما در کشور فعال بود که امسـال به ۱۷۰ هواپیما رسیده است. چنین اطلاعاتی از کدام مرجع به وزیر داده شـده اسـت؟ او ادامه داد: چند روز پیش، شـرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران درباره ترافیک هوایی آماری اعلام کرد. این شـرکت با رصد آمار پروازهـای فـرودگاه مهرآباد کـه پرترافیک‌ترین فرودگاه کشـور اسـت، عنوان کرد: پروازهای این فرودگاه ۸ درصد کاهش داشته اسـت. اگر تعداد هواپیماهای کشور امسال افزایش چشمگیری داشـته، چطور شاهد کاهش پروازها هستیم؟ در واقع باید گفت کاهش ترافیک هوایی حاکی از زمینگیر شدن هواپیماها در کشور است. بیات تاکید کرد: بررسـی تعداد پروازهای فرودگاه‌های تهران و مشـهد هم به‌عنوان پرترافیک‌ترین فرودگاه‌های کشور نشان می‌دهد تردد هوایی امسال و تعداد مسافرهای جابه‌جا شده، نسبت به سال قبل در همین بازه زمانی، کاهش داشته است. این کارشـناس صنعت هوایی با تاکید بر افت تعداد و سـاعات پروازها، یادآور شد: اگر امسال نسبت به سال گذشته ۱۰۰ هواپیما به ناوگان حمل‌ونقل هوایی اضافه شده، آیا طبیعی است که تعداد پروازها کاهش پیدا کند؟

▣ دلال‌های داخلی

بیـات با بیـان اینکه ناوگان حمل‌ونقـل هوایی به مرور زمینگیر شـده، درباره چرایی این مسئله در کشور توضیح داد: در عملیاتـی نبودن ناوگان حمل‌ونقل هوایی، تحریم نمی‌تواند تاثیر داشته باشد، زیرا محدودیت‌های بین‌المللی از دو دهه قبل بر کشور حاکم بوده و شاید دراین‌باره، بحث اقتصادی شـرکت‌های هواپیمایی مطرح است. او با اشاره بـه منابع اقتصادی شـرکت‌ها عنوان کرد: این شـرکت‌ها بـرای اورهال هواپیماهـا و خرید قطعات موردنیاز پول در اختیار دارند، اما بهای تمام‌شده قطعات بالاست، زیرا تعداد واسـطه‌ها زیاد شده است. سـوداگران چون آگاه هستند شـرکت‌های هواپیمایـی به این قطعات نیـاز مبرم دارند، نرخ‌ها را افزایش می‌دهند، به‌طوری که اختلاف فاحشـی بین قیمت واقعی و نرخ بازار این قطعات وجود دارد.

بیـات بـا بیـان اینکه این واسـطه‌ها داخلی هسـتند و شـرکت‌های خارجی مبادرت به این کار نمی‌کنند، گفت: شاید هم همکاری شرکت‌های خارجی با ایران کاهش یافته باشـد، زیرا نقل‌وانتقال پول دشوار شده است. البته شرایط فعلی به‌سـختی دوره دونالـد ترامپ رئیس‌جمهوری قبلی امریکا نیسـت، اما این شرکت‌ها سوداگری نمی‌کنند. وی ادامه داد: مسـئله دیگر این اسـت که شرکت‌های خارجی عنوان می‌کنند شرکت‌های هواپیمایی ایران خوش‌حساب نیستند. شـرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، تنها شـرکتی است که فقط از سورس‌های اصلی خرید می‌کند و واسطه‌های ایرانی در این شرکت کمتر نفوذ کرده‌اند. این شرکت به‌دلیل بدحسابی اعتبار خود را از دست داده است. مدیریت اقتصادی در شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، مناسب نبوده و زیان انباشته و همچنین گرفتارهای مالـی، مدیریـت اقتصادی این شـرکت را با سـختی‌های بسیاری همراه کرده است. زمینگیر شدن ناوگان حمل‌ونقل هوایی، یکی از کارشناسـان صنعت هوایی کشـور دربـاره چرایـی وضعیت موجـود در نـاوگان حمل‌ونقل هوایی کشـور به ایسنا گفت: آمـاری که چند ماه پیش درباره تعداد هواپیماهای فعال اعلام شـد، درست نبود که دراین‌باره باید پرسید آمار و شاخص عملیاتی بودن هواپیما از نظر سازمان هواپیمایی کشوری که مرجع است، چیست و چگونه احصا می‌شود؟ یک هواپیما ممکن است در طول یک ماه یک روز پرواز داشته باشد و در ادامه فعالیت نکند و به نوعی زمینگیر شود. سازمان هواپیمایی کشور، این یک پرواز را ملاک قرار داده و آن را مبنی بر فعال بودن هواپیما می‌شناسد، در حالی که این هواپیما، ۲۹ روز پرواز نداشته است.وی افزود: گزارش‌هایی که این سازمان از شرکت‌های هواپیمایی کشوری به‌شکل خوداظهاری دریافت می‌کند، بخـش دیگر این چالش اسـت، زیرا ممکن اسـت برخی شرکت‌ها در این زمینه اطلاعات واقعی را ارائه ندهند.

او ادامه داد: آیا سـازمان هواپیمایی کشـوری، اطلاعات لازم را درباره شاخص عملیاتی بودن هواپیماها را براساس آمـار اداره کل مراقبـت پرواز، اعلام می‌کند یا از شـرکت فرودگاه‌هـا و ناوبـری هوایی ایران؟ یا اینکـه اطلاعات از خوداظهاری شرکت‌های هواپیمایی جمع‌آوری می‌شود؟

وی تصریـح کرد: پرسـش دیگر این اسـت که به‌لحاظ میانگیـن که خود شـرکت‌ها آن را مشـخص کرده‌اند در نـاوگان حمل‌ونقل هوایی از حدود ۳۳۰ هواپیمای موجود در کشـور کمتر از ۱۲۰ هواپیما فعال شده است. این آمار مربـوط بـه گزارش‌های میدانی و گزارش‌هایی اسـت که گاهـی از اطلاعات شـبکه‌های ماهواره‌هایـی که در حال رصد پرواز هواپیماها هستند، به‌دست آمده است.

▣ کاهش تعداد پروازها

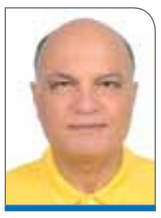
بیات گفت: در گفت‌وگویی تلویزیونی وزیر راه و شهرسازی عنوان کرد که سال گذشته ۷۰ هواپیما در کشور فعال بود که امسـال به ۱۷۰ هواپیما رسیده است. چنین اطلاعاتی از کدام مرجع به وزیر داده شـده اسـت؟ او ادامه داد: چند روز پیش، شـرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران درباره ترافیک هوایی آماری اعلام کرد. این شـرکت با رصد آمار پروازهـای فـرودگاه مهرآباد کـه پرترافیک‌ترین فرودگاه کشـور اسـت، عنوان کرد: پروازهای این فرودگاه ۸ درصد کاهش داشته اسـت. اگر تعداد هواپیماهای کشور امسال افزایش چشمگیری داشـته، چطور شاهد کاهش پروازها هستیم؟ در واقع باید گفت کاهش ترافیک هوایی حاکی از زمینگیر شدن هواپیماها در کشور است. بیات تاکید کرد: بررسـی تعداد پروازهای فرودگاه‌های تهران و مشـهد هم به‌عنوان پرترافیک‌ترین فرودگاه‌های کشور نشان می‌دهد تردد هوایی امسال و تعداد مسافرهای جابه‌جا شده، نسبت به سال قبل در همین بازه زمانی، کاهش داشته است. این کارشـناس صنعت هوایی با تاکید بر افت تعداد و سـاعات پروازها، یادآور شد: اگر امسال نسبت به سال گذشته ۱۰۰ هواپیما به ناوگان حمل‌ونقل هوایی اضافه شده، آیا طبیعی است که تعداد پروازها کاهش پیدا کند؟

▣ دلال‌های داخلی

بیـات با بیـان اینکه ناوگان حمل‌ونقـل هوایی به مرور زمینگیر شـده، درباره چرایی این مسئله در کشور توضیح داد: در عملیاتـی نبودن ناوگان حمل‌ونقل هوایی، تحریم نمی‌تواند تاثیر داشته باشد، زیرا محدودیت‌های بین‌المللی از دو دهه قبل بر کشور حاکم بوده و شاید دراین‌باره، بحث اقتصادی شـرکت‌های هواپیمایی مطرح است. او با اشاره بـه منابع اقتصادی شـرکت‌ها عنوان کرد: این شـرکت‌ها بـرای اورهال هواپیماهـا و خرید قطعات موردنیاز پول در اختیار دارند، اما بهای تمام‌شده قطعات بالاست، زیرا تعداد واسـطه‌ها زیاد شده است. سـوداگران چون آگاه هستند شـرکت‌های هواپیمایـی به این قطعات نیـاز مبرم دارند، نرخ‌ها را افزایش می‌دهند، به‌طوری که اختلاف فاحشـی بین قیمت واقعی و نرخ بازار این قطعات وجود دارد.

بیـات بـا بیـان اینکه این واسـطه‌ها داخلی هسـتند و شـرکت‌های خارجی مبادرت به این کار نمی‌کنند، گفت: شاید هم همکاری شرکت‌های خارجی با ایران کاهش یافته باشـد، زیرا نقل‌وانتقال پول دشوار شده است. البته شرایط فعلی به‌سـختی دوره دونالـد ترامپ رئیس‌جمهوری قبلی امریکا نیسـت، اما این شرکت‌ها سوداگری نمی‌کنند. وی ادامه داد: مسـئله دیگر این اسـت که شرکت‌های خارجی عنوان می‌کنند شرکت‌های هواپیمایی ایران خوش‌حساب نیستند. شـرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، تنها شـرکتی است که فقط از سورس‌های اصلی خرید می‌کند و واسطه‌های ایرانی در این شرکت کمتر نفوذ کرده‌اند. این شرکت به‌دلیل بدحسابی اعتبار خود را از دست داده است. مدیریت اقتصادی در شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، مناسب نبوده و زیان انباشته و همچنین گرفتارهای مالـی، مدیریـت اقتصادی این شـرکت را با سـختی‌های بسیاری همراه کرده است. زمینگیر شدن ناوگان حمل‌ونقل هوایی، صنعتی گران اسـت و بـرای اینکه هواپیما داشـته باشـیم و مردم بتوانند از حمل‌ونقـل هوایی اسـتفاده کنند بایـد اجازه داده شـود نرخ‌ها متعادل شـود، وگرنه با این نرخ‌ها همین هواپیماهـای بـا عمـر بـالای ۲۵ سـال وارد ناوگان می‌شـوند و هیچ سرمایه‌گذاری نمی‌تواند با هواپیمای ۵۰ میلیون دلاری بلیت مسـیر تهران-مشـهد را یک میلیون تومان به‌فروش برساند.

تعریف پروژه بدون کار کارشناسی

در خبـری وزیـر صنعـت، معدن و تجارت از سـاخت هواپیمـای ۷۲ نفـری در کشـور خبـر داد و با اشـاره به طراحی و ساخت هواپیمای جت ۷۲ نفری که با مشارکت ۶ دانشـگاه کشور و چند شـرکت دانش‌بنیان در دانشگاه امیرکبیر در حال طراحی و سـاخت اسـت، گفت: صنعت هوایی، یک صنعت پیشران است و اگر در این صنعت رشد کنیم، می‌توانیم سایر صنعت‌ها را نیز به حرکت درآوریم و به رشد و توسعه فناوری کمک کنیم.

سـیدرضا فاطمی‌امین با اشاره به تأسیس دفتر صنایع هوایـی در ایـن وزارتخانـه افـزود: به‌دلیـل اهمیت این حوزه، سـال گذشـته تصمیم گرفتیم برای نخسـتین‌بار ایـن دفتر را در وزارت صنعت، معدن و تجارت تأسـیس کنیـم. در این میان، ایرج ابراهیمی از دیگر کارشناسـان و فعـالان صنعـت هوایی کشـور درباره زمینگیر شـدن برخی هواپیماها و سـاخت هواپیما در کشـور به ایسنا گفت: براسـاس اطلاعاتی که درباره این پروژه وجود دارد، می‌تـوان ادعا کرد این طرح هـم مانند پروژه‌های قبل به نتیجه مناسـب نخواهد رسید. او افزود: بودجه‌ای در نظر گرفته شده و بدون کار کارشناسی پروژه تعریف و با تغییر وزیر نیمه‌کاره رها می‌شود. هواپیماسازی مسئولیت بسیار سنگینی است. ابتدا باید در تولید هواپیما از ۲ نفره شروع کـرد و پس از موفقیت به تولید هواپیما با گنجایش بالاتر یعنی ۴ نفره، ۸ نفره، ۲۰ نفره، ۴۰ نفره رسید و در نهایت به سراغ هواپیماهای بزرگ‌تر رفت.

او با بیان اینکه اگر دراین‌باره موفق عمل شـده باشـد باید تعدادی از این هواپیماها مثلا در اسـتان‌ها به عنوان اتوبـوس هوایـی به جابه‌جایـی مسـافر بپردازند، گفت: پروژه‌هـا و برنامه‌ها بـا آزمون‌وخطا جلو می‌روند در حالی کـه پـس از پایان کار وزیر کسـی از ناتمامـی پروژه‌ها یا از وزیـر بعدی درباره چرایـی ادامه نیافتن طرح‌های قبل پرسش نمی‌کند. این کارشناس صنعت هوایی عنوان کرد: به پروژه سـاخت هواپیما ۷۲ نفره خوشـبین نیستم، زیرا پیش‌تر هواپیما سمپاشـی با بالاترین فناوری ساخته شد، اما به تولید انبوه نرسید.

▣ دفتری که تاسیس و تعطیل می‌شود

ابراهیمـی با بیـان اینکه دفتر صنایـع هوایی پیش‌تر در سـازمان گسـترش و نوسـازی صنایع ایـران (ایدرو) راه‌اندازی شـده بود، ادامه داد: با راه‌اندازی این دفتر، تمام شـرکت‌های خصوصی در حال فعالیت در حوزه طراحی و سـاخت هواپیما از سـوی این دفتر خریداری شد، اما با تغییر دولت، این دفتر منحل و شرکت‌های هواپیماسازی دوبـاره به بخش خصوصی واگذار شـد، بـا این تفاوت که شـرکت‌ها به شـکل تک به‌فروش نرسـید، زیرا برخی از صاحبان این شـرکت‌ها برای خرید دوباره شـرکت خود اقدام کردند، اما به آنها گفته شـد تمام شـرکت‌ها به‌طور یکجا واگذار می‌شود.

در نهایـت هـم کسـی کـه مبـادرت بـه خریـد این شرکت‌های هواپیماسازی کرد، چـون زحمتـی بـرای پروژه‌ها نکشـیده بـود، به‌راحتـی از زمین‌های آن در حوزه ساخت‌وساز بهره‌برداری کرد.

ابراهیمی در پایان گفت: با این پیشینه فعالیت در حوزه هواپیماسـازی و نبـود کار کارشناسـی و تعریف پروژه‌ها براساس رؤیا، نمی‌توان به آینده ساخت هواپیمای ۷۲نفره خیلی امیدوار بود.

سخن پایانی

بنابـر این گـزارش یکـی از بهانه‌هـای زمینگیری هواپیماهـا برای تحقق افزایش بهـای بلیت بوده که از سـوی ایرلاین‌ها درخواسـت شده است. از سوی دیگر، آمار اعلامی درباره هواپیماهای فعال کشور با اماواگرهای بسیاری همراه است که مشکلات صنعت هوایی کشور را پیچیده می‌کند. همچنین فعالان این صنعت نسبت به پروژه ساخت هواپیما در کشور خیلی خوشبین نیستند، زیرا اظهار می‌کنند از این دسـت پروژه‌ها در سـال‌های قبل هم طراحی شـده بود، امـا در نهایت بدون نتیجه نیمه‌کاره رها و به فراموشی سپرده شدند.

جلوگیری از خام‌فروشی صادرات را به باد داد

عرضه برنج مازندران در بورس کالا

امید به بازارهای فلزی بازگشت

مزایده واگذاری معادن و دو پرسش بی‌پاسخ

مزایده واگذاری ۵ هزار و ۳۴۹ محدوده اکتشافی دارای گواهی کشف و پروانه بهره‌برداری از شنبه، ۱۶ مهر آغاز شده و تا ۲۶ آذر ادامه دارد.

بنا بر اعلام دفترکل بهره‌برداری معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت اسامی این معادن که با تغییر رنگ در سامانه کاداستر مشخص شده‌اند، همراه با تمام اطلاعات موردنیاز، از طریق سایت اداره کل صمت استان‌ها در اختیار عموم مردم قرار می‌گیرد و متقاضیان می‌توانند از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت در مزایده واگذاری آنها شرکت کنند.

مجوزهای صادرشده در زمینه پروانه اکتشاف، گواهی کشف، پروانه بهره‌برداری و معادن متروکه است و نرخ معادن برای سرمایه‌گذارانی که حائز شرایط هستند و در این مزایده‌ها شرکت خواهند کرد، براساس فاکتورهای اثرگذار و ویژگی‌های گوناگون تعیین شده و طبق تعرفه مصوب در سامانه مشخص است. تمام مراحل برگزاری مزایده به‌صورت الکترونیکی و بدون دخل و تصرف فیزیکی خواهد بود.

عکس: آیدا فریدی

ضرورت واگذاری معدن به افراد متخصص

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت گفت: معادن به مزایده گذاشته‌شده باید به افرادی که توانایی راه‌اندازی آنها را دارند و به‌عنوان فعال معدنی شناخته می‌شوند، واگذار شوند تا معادن از بلاتکلیفی خارج، فعال و اشتغال‌زا شوند.

به گزارش آرتان پرس سیف‌الله امیری گفت: به‌عنوان فردی آشنا با فضای کاری معدن باید تاکید کنم برگزاری مزایده برای واگذاری معادن اقدام بسیار بزرگ و مفیدی است. این مقام مسئول در وزارت صمت تصریح کرد: سرعت عمل در برگزاری مزایده‌ها موجب مشخص شدن وضعیت معادن و امکان فراهم شدن اشتغال، تولید، صادرات و ارزآوری خواهد شد. امیری در پاسخ به پرسشی درباره نرخ معادن در مزایده‌ها، گفت: در مزایده اخیر و مزایده‌های مشابه، یک محدوده معدنی برای مزایده انتخاب و نرخ مشخصی برای آن تعیین می‌شود و سرمایه‌گذار دارای شرایط پس از برنده شدن معدن را به بهره‌برداری می‌رساند؛ برهمین اساس باتوجه به سود قابل توجه فعالیت در این معادن، قیمت‌های تعیین‌شده گران به حساب نمی‌آید. وی شرط سوددهی معادن را واگذاری محدوده‌ها به افراد کاربلد و آشنا دانست و افزود: نباید هر فرد و شخصی در این مزایده‌ها شرکت کند، بلکه باید کسانی در این مزایده‌ها حضور یابند که واقعا کننده کار باشند؛ ضمن اینکه برای خرید معادن توانایی مالی، علمی و فنی و قدرت و امکان فراهم کردن تجهیزات و دانش فنی را داشته باشند تا بتوانند کار کنند. اگر این افراد معادن را خریداری کنند، حتی در صورت گران بودن معادن، هیچ وقت برای آنان گران نخواهد بود و باز هم سود و منفعت مالی در انتظار آنها است.

ساماندهی مسئله واگذاری معادن

لطف‌اله سیاهکلی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس به اعتماد آنلاین گفت: در سال ۵۸ در کل کشور حدود ۲۰۰ معدن وجود داشت، اما امروز حدود ۱۰ هزار پروانه اکتشاف وجود دارد. این پروانه‌ها به‌طورعمده مربوط به معادن کوچک می‌شود که به‌صورت پراکنده در کشور جای گرفته‌اند. اما مسئله مهم این است که معادن کوچک به‌خوبی موردبهره‌برداری قرار نمی‌گیرند.

وی افزود: برای توسعه این معادن باید ساماندهی لازم صورت گیرد، اما مشکلی بزرگی که وجود دارد واگذاری معادن به افراد غیرمتخصص است.

▣ عقب‌ماندگی در اکتشاف، بهره‌برداری و فرآوری

سیاهکلی اظهار کرد: ما در بخش‌های گوناگون معدن مثل اکتشاف، بهره‌برداری و فرآوری عقب‌ماندگی داریم که برای رفع این مشکل قانون معادن در کمیسیون صنایع و معادن تصویب شده و با اصلاحاتی که صورت گرفته، قرار است به‌زودی به صحن مجلس بیاید.

▣ خام‌فروشی و فقدان اهلیت

نماینده مردم قزوین در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: خام‌فروشی در کشور ما مسئله‌ای رایج است و این یکی از ایرادات حوزه معدن به‌شمار می‌رود. در حوزه قوانین هم این گونه است که امروز کسی که معدنی پیدا می‌کند آن را به نام خود ثبت می‌کند و نمی‌گویند که این کار نیاز به تخصص دارد؛ در حالی که دانشجویان این رشته بیکار هستند و باید در نوبت بایستند تا فردی که اهلیتی ندارد و معدنی را به نام خود ثبت کرده و سرمایه کافی دارد، آنها را به خدمت بگیرد.

وی افزود: باید واگذاری معادن به اهل آن افزایش پیدا کند، اما اکنون معادن به افرادی واگذار می‌شوند که یا دلال هستند یا جزو وابستگان درجه یک بعضی از صاحب منصبان و قدرتمندان. متاسفانه معادن به ترتیب یادشده توزیع می‌شوند؛ در نتیجه حداقل تولید و فرآوری را خواهند داشت، در صورتی که بحث همه اقتصاددانان است که معدن در ایران می‌تواند جایگزین نفت و گاز شود.

▣ تسلط بر معادن با تفکیک وزارتخانه

سیاهکلی با اشاره به اینکه براساس اصل ۴۵ قانون اساسی معدن جزو انفال است، گفت: علاوه بر معدن، زمین‌های موات یا رهاشده، دریاها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها، کوه‌ها، دره‌ها، جنگل‌ها و بیشه‌های طبیعی همه در اختیار حکومت اسلامی است تا طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل شود. در قانون جدید ما بر این موضوع تاکید کرده‌ایم که باید درآمدی به مردم از بخش معدن داده شود. امروز دولت درصد کمی برمی‌دارد. از طرف دیگر نظارت وزارت صمت بر معادنی که در حال کار هستند آنقدر ضعیف است که به جاده‌ها و چشمه‌سارها خسارت وارد می‌کنند و سبب تخریب محیط‌زیست می‌شوند. البته چالش‌های بخش معدن زیاد است و فعالیت مختصری که در این بخش می‌شود موجب تخریب وخام‌فروشی شده و به دولت و کشور کمک چندانی نمی‌کند. سیاهکلی در پایان در پاسخ به این سوال که آیا با تفکیک حوزه بازرگانی از وزارت صمت بخش معدن کشور می‌تواند امیدوارانه پیش برود، اظهار کرد: وزیر صمت آنقدر گرفتار بازار است که به حوزه صنعت و معدن کمتر توجه دارد؛ بنابراین اگر این بخش از وزارتخانه جدا شود، وزیر تخصصی‌تر به این مسائل و موضوعات نگاه می‌کند و تسلط بیشتری به حوزه تحت مدیریت خود می‌یابد.

سخن پایانی

براساس آمار در حدود ۷ درصد عرصه سرزمینی ایران کار اکتشاف انجام شده و هنوز راه بسیار زیادی وجود دارد تا بتوانیم معادن کوچک را شناسایی کنیم و از ظرفیت آنها بهره‌مند شویم؛ به‌عبارت دیگر هنوز در این ۷ درصد هم مانده و نتوانسته‌ایم خیلی خوب از ظرفیت معادن کوچک استفاده کنیم، در حالی که برای رشد منابع و معادن کوچک کارهای زیادی می‌توان انجام داد؛ از همین رو باید با ظرفیت بسیار بالا به این حوزه ورود کرد.

با مقایسه و بررسی شرایط در کشورهای پیشرفته درمی‌یابیم در این کشورها علاوه بر اینکه عملیات اکتشافی در سراسر سرزمین‌شان انجام می‌شود، دوباره دست به بازخوانی زده و اکتشافات جدیدی انجام می‌دهند.

با توجه به موارد یاد شده نکته مبهم فعلی این است که باوجود مطرح نشدن اصلاحیه قانون معادن در صحن علنی مجلس تغییرات جدید مد نظر کمیسیون صنایع و معادن چگونه در مزایده اخیر اعمال می‌شود. نکته مهم‌تر این است که باوجود کاهش سرعت و در مواقعی قطع اینترنت چگونه متقاضیان می‌توانند در مزایده شرکت کنند و آیا همه از فرصت یکسانی برای شرکت در این مزایده‌ها برخوردارند یا خیر.

آگهی دعوت نوبت اول و دوم مجمع عمومی عادی کانون بازنشستگان وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه

از کلیه اعضای محترم کانون بازنشستگان کشوری وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه دعوت می‌شود در **مجمع عمومی عادی سالیانه نوبت اول** که روز **سه‌شنبه** مورخ **۱۴۰۱/۸/۱۰** راس ساعت **۱۰** صبح در محل ساختمان شهید نادری واقع در بلوار کشاورز-خ شهید نادری-سالن تالار اجتماعات برگزار می‌گردد، حضور بهم رسانند. توضیحا، چنانچه امکان حضور هر یک از اعضاء در مجمع فوق فراهم نباشد، می‌توانند استفاده از حق خود را برای حضور و اعمال رای با وکالت (مورد تایید رئیس هیات‌مدیره و ممهور با مهر کانون) به نماینده تام‌الاختیار خویش واگذار نمایند.

لازم به ذکر است چنانچه در تاریخ یادشده مجمع به حد نصاب قانونی نرسد، جلسه **نوبت دوم** روز **یکشنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۸/۲۲** راس ساعت **۱۰** صبح در همان محل برگزار می‌شود.

▣ دستور جلسه:

۱) استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی مربوط به سال‌های ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰
۲) تایید گزارش عملکرد مالی سال‌های ۱۳۹۸ - ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰
۳) تصویب بودجه سال ۱۴۰۱
۴) انتخاب اعضاء هیات‌مدیره اصلی و علی‌البدل
۵) انتخابات بازرس اصلی و علی‌البدل
۶) تعیین روزنامه کثیرالانتشار.

ضمنا از افرادی که داوطلب انتخاب هیات‌مدیره و بازرس می‌باشند، خواهشمند است درخواست خود را حداکثر تا تاریخ **۱۴۰۱/۸/۳** به دفتر کانون واقع در میدان ولیعصر-نبش خ ملایی-وزارت صنعت، معدن و تجارت-ساختمان شهید امین‌زاده-طبقه دوم ارائه نمایند.

کانون بازنشستگان وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده

انجمن صنفی کارفرمایی کاربری‌سازان

بدینوسیله از تمامی اعضای محترم انجمن کاربری‌سازان دعوت می‌شود تا در جلسه **مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده** که از ساعت **۱۴:۰۰** روز **سه‌شنبه** مورخ **۱۴۰۱/۰۸/۱۷** در محل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران طبقه دهم ساختمان جدید واقع در تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵ با دستور جلسات ذیل برگزار می‌گردد.

▣ موارد قابل ذکر در جلسه فوق عبارتند از:

۱- تصویب صورت‌های مالی (شامل ترازنامه و سود و زیان و جریان وجوه نقد) منتهی به ۱۳۹۹/۱۴۲/۳۰ و ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۲- انتخاب هیات‌مدیره و بازرس و علی‌البدل
۳- تعیین روزنامه کثیرالانتشار
۴- سایر موارد در صلاحیت مجمع فوق‌الذکر

انجمن صنفی کارفرمایی کاربری‌سازان

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه آقای احمد امیری برابر وکالت نامه شماره ۷۱۱۹۲ – ۱۴۰۱/۶/۱۵ دفترخانه ۳۳۷ تهران اصالتا ضمن ارائه دو برگ استشهادیه مصدق به شماره ترتیب ۴۰۷۱۵۱ تاریخ ۱۴۰۱/۶/۱۶ تنظیمی دفتر اسناد رسمی ۲۳۷ تهران منضم به درخواست وارده شماره ۰۱۹۱۷۸ ـ ۱۴۰۱/۶/۱۶ با اعلام اینکه به علت جابه جایی ، اصل سند مالکیت شش دانگ یکدستگاه آپارتمان به مساحت ۱۹۸/۰۳ متر مربع قطعه ۲ تفکیکی بشماره پلاک ثبتی ۴۵۴ فرعی از ۳۳۱۰ اصلی واقع در بخش ۱۱ تهران بانضمام پارکینگ قطعه ۱ و ۲ و انباری قطعه ۵ که بنام خانم نازنین عبدالهی مقدم بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۱۵۵۱۱۸ در صفحه ۱۲۷ دفتر املاک جلد ۲۰۱۵ ذیل شماره ۴۶۰۶۰۲ ثبت گردیده است. ذیل ثبت صادر گردیده، مفقود شده است و از این اداره تقاضای صدور المثنی آنرا نموده است؛ لذا بدینوسیله وفق ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت مورخه ۸۰/۱۱/۸ مراتب یک نوبت آگهی تا چنانچه شخص و یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مورد نظر میباشند که بدان اشاره نشده و اصل سند مالکیت یا سند معامله را در اختیار دارند. ظرف ده روز از تاریخ انتشار آگهی به این اداره مراجعه و ضمن اعلام اعتراض اصل اسناد مالکیت و یا سند معامله را ارائه و رسید دریافت نمایند در غیر اینصورت پس از سپری شدن مهلت مقرر المثنی سند مالکیت صادر و تسلیم خواهد گردید (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۵) ۳

۱۳۲۴۲ / م الف

مهدی شعبانی ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک قلهک تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر باینکه آقای کیانوش سازنده به موجب وکالت نامه تفویضی شماره ۲۳۰۸۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۶ دفتر ۲۹ شهریار از طرف بهنام نامدار نیا به موجب وکالت نامه شماره ۴۹۸۲۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۳ دفتر ۸۵۱ تهران به وکالت از خانم مژگان سعیدی با اعلام گم‌شدن سند مالکیت ملک مورد آگهی با تسلیم استشهادیه گواهی امضاء شده شناسه یکتا ۱۴۰۱۰۲۱۵۲۵۱۵۰۰۰۴۵۷ و رمز تصدیق ۹۱۲۸۶۰ به شماره ۱۹۷۷۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۳ دفترخانه ۸۵۱ تهران طی درخواست وارده شماره ۱۴۰۱۸۵۶۰۱۰۲۶۰۱۹۴۶۴ مورخ ۱۴۰۱/۶/۲۸ تقاضای صدور سند المثنی سند مالکیت را نموده است که مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت به شرح زیر آگهی می گردد ۱ ـ نام و نام خانوادگی مالک: خانم مژگان سعیدی ۲ ـ شماره پلاک : ۱۹۵۲۰ فرعی از ۴۷ اصلی واقع در بخش ۱۱ تهران ۳ ـ علت گم شدن : جابجائی ۴ ـ خلاصه وضعیت مالکیت: سند مالکیت آپارتمان مسکونی قطعه چهارم تفکیکی به پلاک ثبتی ۱۹۵۲۰ فرعی از ۴۷ اصلی مفروز و مجزی شده از شماره ۳۵۷۷ فرعی از اصلی مذکور ، به مساحت (۷۸/۷۲) هفتاد و هشت متر و هفتاد و دو دسیمتر مربع ، واقع در طبقه چهارم به انضمام انباری قطعه ۴ به مساحت ۳/۰۸ متر مربع به انضمام پارکینگ قطعه ۳ به مساحت ۱۰/۸ متر مربع ، به مالکیت مژگان سعیدی فرزند رضا شماره شناسنامه ۶۷۲۸ تاریخ تولد ۱۳۵۸ دارای شماره ملی ۰۰۶۴۴۵۵۳۵۱ مالک شش دانگ با شماره مستند مالکیت ۲۱۲۷۲ تاریخ ۱۳۹۰/۰۷/۲۳ بشماره چاپی ۹۲۲۷۷۸ در صفحه ۲۶ دفتر املاک جلد ۲۳۴۸ ذیل شماره ۵۰۴۹۴۷ ثبت گردیده است. محدودیت دفتر املاک : رهنی شماره ۲۱۲۷۳ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۲۳ دفترخانه ۷۳۰ تهران در رهن قرار گرفته است لذا با توجه به اعلام فقدان سند مالکیت ملک فوق الذکر و درخواست صدور المثنی آن مراتب اعلام تا هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله کرده که در قسمت چهارم این آگهی ذکر نشده و یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می باشد باید تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارایه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم نماید و اگر ظرف مهلت مقرر اعتراض نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نشود اداره ثبت المثنی سند مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۴) ۴

۱۳۲۴۱/م الف

مهدی شعبانی ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک قلهک تهران

آگهی فقدان سند مالکیت پلاک ثبتی ۸۸/۴۸۴۹۶ بخش ۱۱ تهران

نظر به اینکه خانم عزت باباجان برابر برگ تقاضا به شماره وارده ۱۴۰۱۲۱۷۰۱۰۷۹۰۲۸۵۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۴ و با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی ثبت شده ذیل ترتیب شماره های ۲۸۶۹۷۱ و ۷۱۶۷۸۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۴ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۱۳۵۵ تهران مدعی شده که سند مالکیت شش دانگ یک قطعه آپارتمان به پلاک ثبتی ۴۸۴۹۶ فرعی از ۸۸ اصلی مفروز و مجزا شده از ۲۳۷۲۹ فرعی از اصلی مذکور قطعه ۵ تفکیکی در طبقه ۲ به مساحت ۶۹/۳۷ مترمربع که مقدار ۵/۵۳ مترمربع آن پیشرفتگی بفضای خیابان است بانضمام شش دانگ یک باب انباری قطعه ۵ تفکیکی به مساحت ۳/۳۶ مترمربع بنام عزت باباجان فرزند عباس شماره شناسنامه ۵۱ تاریخ تولد ۱۳۳۲/۰۱/۲۲ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۳۷۵۷۱۶۷۹ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۸۳۴۷ تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۱ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۳۴۸ شهر تهران استان تهران، موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۱۸۶۲۶۶ سری سال که در صفحه ۱۴۹ دفتر املاک جلد ۸۰۰ ذیل شماره ۹۱۰۲۹ ثبت و صادر گردیده و بعلت جابجایی مفقود گردیده فلذا درخواست صدور المثنی سند مالکیت پلاک موصوف را نموده اند. لذا مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مذکور می باشد و یا ادعای وجود اصل سند مالکیت نزد خود را دارد، از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مهلت ۱۰ روز اعتراض خود را به انضمام اصل سند مالکیت به این منطقه ارائه نماید تا مورد رسیدگی قرار گیرد. بدیهی است اصل سند پس از رویت و ملاحظه به ارائه کننده آن اعاده خواهد شد. ضمنا به اعتراضات بدون سند مالکیت ترتیب اثر داده نمی شود. النهایه در صورت عدم وصول واخواهی ظرف مهلت مقرر قانونی، المثنی سند مالکیت پلاک مرقوم صادر و به متقاضی تسلیم خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۳۸۹۶۴۷) ۳

۱۳۲۴۴/م الف

رضا النچری ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک تهرانپارس

یادداشت

ضرورت وحدت صنعت و دانشگاه

انوشیروان دلیریان
کارشناس و فعال معدن

هفته جاری، سال تحصیلی دانشگاه‌ها به‌شکل رسمی آغاز شد. به‌همین مناسبت بد نیست نگاهی به وضعیت آموزش دانشگاهی در رشته معدن داشته باشیم.

فلسفه ایجاد رشته‌های دانشگاهی در زمینه‌های فنی و مهندسی (از جمله معدن) چیست؟ آیا جز این است که نیروی متخصص و توانمند برای رفع چالش‌های بخش صنعت تربیت شود؟ پاسخ روشن است.

برای تربیت نیروی متخصص در زمینه فنی و مهندسی به‌ویژه در حوزه معدن باید ارتباط موثری میان بخش صنعت و دانشگاه برقرار شود و بده و بستانی شکل گیرد تا فلسفه تشکیل این رشته در دانشگاه زیر سوال نرود.

به‌گمان من، باید به‌جد پیگیر وحدت و یکپارچگی صنعت و دانشگاه بود و زمینه را برای ایجاد آن فراهم کرد. دانشگاه به‌واسطه نقش پیشرو و دانش‌بنیانی که در حوزه علم و فناوری دارد، می‌تواند دانش مهندسی روزآمد، بهره‌وری بالا و کارآمدی هرچه بیشتر را در صنعت معدنکاری نهادینه کند.

بخش صنعت هم با برقراری ارتباط با دانشگاه می‌تواند امیدوار باشد که متخصصان و دانش‌آموختگان فضای آکادمیک، چالش‌های عملیاتی و مشکلات اجرایی صنعت را حل و فصل کنند.

به‌گمان من، باوجود اینکه تاکنون درصد کمی از پروژه‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی ما صنعت‌محور بوده است، اما همین تعداد کم‌شمار هم مزایای بی‌شماری برای بخش صنعتی معدن و دانشگاهی داشته است.

بزرگ‌ترین مزیت این بوده که موجب پدید آمدن حس اعتماد میان این دو حوزه شده است. اگر بخش صنعتی معدن بتواند به دانشگاه اعتماد کند و اگر دانشگاه بتواند پاسخ مثبتی به این اعتماد بدهد و در رفع چالش‌ها بیش از پیش به صنعت کمک کند، به‌طورقطع این ارتباط شکلی موثر، مداوم و مانا خواهد یافت.

بنابراین وقت آن رسیده است که پا را فراتر بگذاریم و با دیدی کلان‌تر به موضوع آموزش بپردازیم. در این مرحله باید روش جذب دانشجو را موردتوجه قرار داد و در مسیر اصلاح آن قدم برداشت. علاوه بر این، باید جانمایی رشته‌های تخصصی و کد رشته‌ها را هم به‌شکل مرتب پایش کنیم.

وقتی در شهر یا شهرستانی، دانشگاهی به راه می‌افتد، اما بعد از گذشت مدتی، استقبال چندانی از آن انجام نمی‌گیرد، روشن است که جانمایی آن رشته دچار مشکل بوده و این نقصان موجب می‌شود، در جذب افراد مستعد و علاقه‌مند با مشکل روبه‌رو شویم و به این ترتیب در تامین نیروی انسانی موردنیاز در صنایع معدنی کمبود پدید می‌آید.

اما پرسش اصلی این است که در چنین شرایطی چه باید کرد؟

به‌نظر من، باید در گام نخست مدل آموزشی مناسب با نیاز کشور را تعریف و تدوین کنیم. وقتی این مدل مشخص شد، می‌توان سیستم آموزشی را براساس آن تدوین کرد و در نهایت با ارزیابی خروجی این سیستم، نقاط ضعف و قوت نیروی متخصص و افراد آموزش‌دیده به‌خوبی کشف و روش جذب دانشجو و چینش آنها را بهینه کرد. در ارتباط با جانمایی رشته‌های دانشگاهی هم می‌توان از این مدل پیروی کرد. پس در یک جمله ما نیازمند آن هستیم که اطلاعات آموزشی بخش آکادمیک خود را پایش کنیم، یعنی باید خوراکی که به‌عنوان دانش و اطلاعات ورودی به منابع انسانی آموزش می‌دهیم، ارزیابی شود و با بررسی خروجی آن می‌توان به اصلاح و رفع نواقص آن پرداخت و درصدد رفع آن برآمد.

هوشمندانه و بجا است که جذب نیروی متخصص و دانشجو به‌طورکامل صنعت‌محور باشد. در همه کشورهای پیشرفته این اتفاق جریان دارد و آموزش براساس نیاز بخش صنعت شکل می‌گیرد و حتی فراز و فرود جذب دانشجو در رشته‌ها باتوجه به فراز و فرود صنایع هر کشوری تغییر می‌کند. ایران هم در جایگاه کشوری در حال توسعه از این امر مستثنا نیست و این متد می‌تواند روشی رو به جلو برای تحقق این هدف باشد.

یکی از اتفاقاتی که سرعت دستیابی به این مهم را افزایش می‌دهد، پیاده‌سازی کامل پنجره واحد در تمام وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی است. اگر این اتفاق رخ داد، به‌طورقطع وزارت کار، رفاه و امور اجتماعی یکی از منابعی خواهد بود که می‌تواند اطلاعات موردنیاز را در اختیار وزارت صمت بگذارد.

درست است که سازمان‌ها و نهادهای بخش معدن کشور نقشه ظرفیت‌های معدنی را تهیه کرده‌اند و به‌صورت کلی می‌دانیم نقاط معدن‌خیز ما در چه شرایط اقلیمی و مکان جغرافیایی قرار دارند، اما پنجره واحد می‌تواند با وضوح بیشتری روشن کند که در چه استان‌هایی چقدر نیروی درگیر مستقیم با بخش معدن و معدنکاری نیاز داریم و در چه استان‌هایی این ظرفیت وجود ندارد و شناخت این ظرفیت‌ها در امر آموزش و اشتغال کمک شایانی خواهد کرد.

تولید داخلی ۲ نانوذره با مواد معدنی کشور

مهندسان یکی از شرکت‌های فناور با استفاده از مواد معدنی، ۲ نانوماده موردنیاز صنایع کشور را که تاکنون وارداتی بوده است، به تولید رساندند. به‌گزارش ایسنا، ممنوعیت صادرات ماده خام منیزیت از کشور موجب شد، گروهی از پژوهشگران یک شرکت فناور مستقر در زاهدان وارد عرصه فرآوری این ماده معدنی شوند و در این راستا به موفق به تولید ۲ محصول نانوذره با خلوص بالای ۹۸ دست یافتند. این ۲ محصول علاوه بر حاشیه سود مناسب، از موادی به‌شمار می‌روند که کاربردهای فراوانی در صنایع و قابلیت صادراتی زیادی دارند. امیر نظر جنگجو از اعضای هیات‌مدیره این شرکت فناور گفت: اکسید منیزیم و کربنات‌منیزیم در صنایعی چون فولادسازی، آرایشی و بهداشتی، دارو، الکترونیک، لاستیک، رنگ، سرامیک و محصولات پتروشیمی و حوزه‌های دیگر کاربرد دارند. وی افزود: از نانوذرات اکسید منیزیم می‌توان برای ساخت عایق حرارتی و تخته فیبرنسوز و سرامیک فلزی استفاده کرد، همچنین به‌عنوان افزودنی سوخت، پاک‌کننده، ماده ضدانعطاف‌پذیر و مهارکننده خوردگی در صنعت مورداستفاده قرار می‌گیرد.

امیر نظر جنگجو با بیان اینکه مواد اولیه موردنیاز برای تولید این ۲ محصول به‌صورت داخلی تامین می‌شود، اظهار کرد: سنگ معدن از معادن استان زاهدان تهیه شده و پس از اعمال اقدامات فیزیکی و شیمیایی به نانوذرات تبدیل می‌شوند. این محصولات در حال حاضر در مرحله تولید نیمه‌صنعتی قرار دارند.

گزارش صمت درباره بحث تکمیل زنجیره ارزش مواد معدنی

جلوگیری از خام‌فروشی، صادرات را به باد داد

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

جلوگیری از خام‌فروشی پای ثابت بیشتر اظهارنظرهایی است که درباره معادن می‌گویند و می‌شنویم. به‌عنوان مثال، مرداد امسال، سورنا ستاری، معاون وقت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری در سخنانی گفت: «زمانی معادن منشأ کارآفرینی بودند، اما امروز دیگر نمی‌توان با خام‌فروشی، معادن را به‌هدر داد. امروز باید به‌دنبال استفاده از صنایع دانش‌بنیان برای بهره‌برداری کامل از چرخه اقتصادی معدن باشیم». به‌تازگی هم سیدصولت مرتضوی، معاون اجرایی رئیس‌جمهوری در سخنانش اظهار کرد: نگاه دولت پرهیز از خام‌فروشی مواد معدنی است که در این‌باره برنامه‌های متعددی در وزارت صنعت، معدن و تجارت تدوین شده است.

در گزارش امروز صمت، پدیده خام‌فروشی را از دید کورش شعبانی، نایب‌رئیس انجمن مس ایران و علی سلگی، مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن کوثر بررسی کردیم؛ آیا نظر آنها درباره این موضوع همانند دیدگاه مدیران و مسئولان است؟

عکس: آیدا فریدی

تعریف جامع و مانع

کورش شعبانی ـ نایب رئیس انجمن مس ایران: بهتر است که یک‌بار برای همیشه تعریفی مشخص، جامع و با تمام جزئیات از ماده معدنی خام ارائه شود تا تکلیف همه با تعریف ماده خام روشن شود. برای مثال فولاد را در نظر بگیرید که برای تولید آن، همه مراحل فرآوری، از اکتشاف گرفته تا استخراج، فرآوری سنگ معدن، فرآیند ذوب و پالایش طی می‌شود، اما باز به محصول نهایی «فولاد خام» می‌گوییم. پس به‌جای واژه خام بهتر است آن را «ماده‌ای با مقدار معینی از ارزش‌افزوده» نامید، زیرا در فرآیند فرآوری به حد معینی از ارزش‌افزوده دست پیدا می‌کنند.

از سنگ‌آهن تا قاشق

صحبت مسئولان حوزه معدن این است که ماده معدنی استخراج‌شده باید فرآیند فرآوری را تا پایان طی کند و به‌حداکثر ارزش‌افزوده برسد، اما این کار حد و مرزی ندارد. ممکن است ده‌ها فرآیند وجود داشته باشد که در هر کدام، ارزش‌افزوده محصول بیش از قبلی شود،به‌عنوان مثال اگر مس را به کاتد و نرخ آن را افزایش دهیم، باز هم ممکن است مرحله دیگری از فرآوری وجود داشته باشد که ارزشی بسیار بیشتر ایجاد کند و به این ترتیب با تولید مس کاتد، باز هم حداکثر ارزش‌افزوده کسب نشده است. من همیشه این مثال را می‌زنم که هر زمان سنگ‌آهن به قاشق تبدیل شد و مورداستفاده قرار گرفت، آن وقت زنجیره ارزش‌افزوده‌اش تکمیل شده است.

حداکثر ارزش با حداقل هزینه

به‌نظر من، باید به این مسئله از زاویه دیگری نگاه کرد. رساندن تولید به حداکثر ارزش‌افزوده زمانی ارزشمند است که با حداقل سرمایه‌گذاری و هزینه انجام شود و این شرط ممکن است در هر ماده معدنی در یک قسمت از زنجیره ارزش محقق شود.

برای مثال تولید کنسانتره مس با حداقل هزینه و سرمایه‌گذاری، سودآوری مناسبی دارد، اما ما اصرار داریم به‌طورحتم مس کاتد تولید کنیم و به این دلیل هزینه ذوب و پالایش کارخانه‌ای مثل خاتون‌آباد و مس سرچشمه را متقبل می‌شویم و با استفاده فراوان از انرژی یارانه‌ای و به‌بهای آلوده کردن هوا و صرف زمان زیاد کنسانتره را به کاتد تبدیل می‌کنیم.

علل تاکید بر تکمیل زنجیره ارزش

ما باید برای تولیدات خود هدف‌گذاری و هریک را در نقطه بهینه سودآوری به بازار عرضه کنیم. این نقطه را باید اقتصاد و بازار تعیین کند.

شاید علت تاکید فراوان مدیران بخش دولتی بر تکمیل زنجیره، پررنگ‌تر بودن موضوعات مدیریتی و اشتغالزایی برای آنها است، چون اگر بخواهیم به حداکثر ارزش‌افزوده برسیم، باید صنایع پایین‌دستی ایجاد شود و در این مسیر فرصت‌های اشتغال به‌وجود می‌آید که برای مدیران دولتی دستاورد مثبتی خواهد بود. اما رسالت اشتغالزایی برعهده بخش خصوصی نیست. فعالان بخش خصوصی علاقه‌ای ندارند که برای ایجاد برای مثال ۱۰هزار شغل بیشتر، سرمایه‌گذاری کلانی انجام دهند و به‌سوی تکمیل زنجیره ارزش بروند، زیرا در نهایت پس از طی شدن فرآیندهای طولانی، سودی حداقلی از سرمایه‌گذاری خود به‌دست می‌آورند که صرفه اقتصادی ندارد. به‌عنوان مثال وقتی می‌توان با سرمایه‌گذاری ۵۰ واحدی، کنسانتره‌ای تولید کرد که نرخ آن ۸۵ درصد نرخ مس کاتد باشد، چرا باید با سرمایه‌گذاری ۵۰۰ واحدی برای تولید مس کاتد، تلاش کنند که صددرصد ارزش‌افزوده ایجاد شود؟

این افزایش مختصر در ارزش به نرخ سرمایه‌گذاری بسیار بالاتر، صرف هزینه و مصرف بیشتر وقت و انرژی حاصل می‌شود. بخش خصوصی می‌داند که این فرآیند اقتصادی نیست، اما دولت می‌گوید باتوجه به فرصت‌های شغلی که ایجاد خواهد شد، این اقدام ارزشمند است و برای همین بر تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده تاکید می‌کند.

در غیاب صنایع پایین‌دستی

سوال اینجا است که وقتی صنایع پایین‌دستی وجود ندارد، چرا برای طی شدن کامل فرآیند و تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده پافشاری می‌شود؟ ابتدا باید صنعتی وجود داشته باشد تا بعد محصول را به‌سوی تکمیل زنجیره ارزش سوق داد. باز هم مثالی از مس بزنم.

شرکت مس سالانه بالغ بر ۲۸۰ هزار تن کاتد مس و حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن کنسانتره تولید می‌کند. با همین میزان تولید، چیزی بیش از ۱۵۰ هزار تن مازاد مصرف در کشور داریم که باید صادر شود، به این ترتیب، تولیدات صنایع ملی مس می‌تواند به‌تنهایی تمام صنایع پایین‌دستی را تغذیه کند و مازاد هم داشته باشد. علاوه بر این، امروزه ظرفیت تولید بخش خصوصی هم چیزی در حدود ۱۵۰ هزار تن است، پس در حالی که می‌توان کنسانتره مس را صادر کرد، چه دلیلی دارد که باز هم کاتد بیشتری تولید شود؟ اگر نیاز داخلی وجود داشت و اگر ظرفیتی برای صنایع پایین‌دستی ایجاد شده بود، باز این فرآیند توجیهی داشت و مس را به کاتد می‌رساندیم، تا نیاز بخش داخلی تامین شود، اما حتی همین صنایع پایین‌دستی که میزان سود بسیار ناچیزی هم دارند، در کشور ایجاد نشده و مصرف داخلی کمتر از نصف تولید حال حاضر این صنعت است.

محدودیت‌های واقعی

جلوگیری از خام‌فروشی تنها توصیه یا شعار نیست و محدودیت‌هایی به‌صورت ایجاد تعرفه‌های صادراتی برای آن در نظر گرفته شده است. وقتی تعرفه صادراتی گذاشته می‌شود، به این معنا است که سود صادرات ماده خام به‌حداقل می‌رسد تا تولیدکننده مجبور شود محصول خود را به بازار داخلی ارائه کند.

به‌عبارت دیگر، هزینه صادرات آنقدر بالا می‌رود که تولیدکننده مجبور شود آن را به بازار داخلی عرضه کند. عوارض صادراتی در چند سال اخیر همواره وجود داشته است، اما از اوایل امسال افزایش شدیدی پیدا کرد و اعداد و ارقام نامتعارفی اعلام، اما کمی بعد،اندکی تعدیل شد. پرسش این است که مگر ما در کشور به ارز نیاز نداریم؟ مگر نفت‌مان تحریم نیست و مگر معدن تنها حوزه‌ای نیست که باوجود تحریم‌های سختگیرانه می‌توانست درآمدزایی و ارزآوری داشته باشد؟ اگر فضا برای رشد این صنعت کمی مناسب‌تر بود، می‌توانستیم این حوزه را جایگزین نفت کنیم، اما با بی‌تدبیری بخشی از درآمد ارزی از طریق جلوگیری از خام‌فروشی از دست رفت. به‌گمان من، دولت نقش خود را خوب ایفا نکرد. با اعمال تعرفه بازارهای جهانی فولاد و سنگ‌های ساختمانی به‌صورت قطعی از دست رفت و فرصت‌هایی که طی سالیان سال کم‌کم به‌دست آمده بود، با شعار جلوگیری از خام‌فروشی نابود شد.

> خام‌فروشی همیشه منفی نیست. سیاست عرضه ماده معدنی به بازار باید بر اساس فضای اقتصادی کشور، منطقه یا جهان تنظیم و روشن شود که تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده صرفه اقتصادی دارد یا خیر؟

نخستین حلقه از زنجیره ارزش

علی سلگی ـ مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن کوثر: بعضی فعالان معدن معتقدند با استحصال ماده معدنی در واقع یک مرحله از فرآوری طی می‌شود و بنابراین نمی‌توان ماده را « خام» نامید. من هم با این گزاره موافقم. استحصال ماده معدنی در واقع مرحله اول فرآوری است و بعد از آن، مراحل بعدی در صنایع پایین‌دستی شروع می‌شود. به‌عنوان مثال، وقتی فلزی استحصال شود، وارد زنجیره صنایع پایین‌دستی می‌شود و آنجا تبدیل به انواع محصولات خواهد شد.

پس استحصال ماده معدنی مرحله‌ای از فرآوری و یکی از حلقه‌های زنجیره ارزش‌افزوده است و به‌طبع اگر بخواهیم از همه زنجیره استفاده بهینه کنیم، باید بعد از تولید ماده معدنی، باز زنجیره را توسعه دهیم.

مزایا و معایب

تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده بالاترین حد انتفاع مادی از فرآیند فرآوری ماده معدنی را ایجاد خواهد کرد. یعنی از استخراج تا مراحل مختلف زنجیره ارزش‌افزوده هر بار که کاری انجام می‌شود، ارزش ماده معدنی افزایش پیدا می‌کند.

به این ترتیب، زنجیره کامل، مزیت اقتصادی بالایی دارد، اما این به‌معنای آن نیست که فرآوری هر نوع ماده معدنی را باید تا پایان زنجیره ارزش‌افزوده ادامه داد.

درست است که تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده، بهترین مزیت اقتصادی را ایجاد خواهد کرد،اما این موضوع درباره همه مواد معدنی مصداق پیدا نمی‌کند.

در دوره یا مقطعی ممکن است شرایط و عواملی به‌وجود بیاید که بر ارزش یک ماده تاثیرگذار باشد. به‌عنوان مثال ممکن است که فرآوری سنگ یا فلز و تکمیل زنجیره ارزش آن، با در نظر گرفتن هزینه‌هایی مثل انرژی، مالیات، هزینه پرسنلی و امثال آن مقرون به‌صرفه نباشد یا بالعکس، پس نمی‌توان یک قاعده و قانون کلی برای آن در نظر گرفت. موقعیت کشور چیست، شرایط کار چگونه است و چه ماده معدنی ارزش این را دارد که رنجیره ارزش‌افزوده آن تکمیل شود.

در فقدان صنایع پایین‌دستی

وقتی صنایع پایین‌دستی برای فرآوری و تکمیل زنجیره ارزش وجود ندارد یا باید آن را به‌وجود آورد یا ماده را به‌صورت خام به‌فروش رساند.

اگر ایجاد صنایع پایین‌دستی برای کشور مزیت اقتصادی ایجاد کند، باید زنجیره ارزش‌افزوده را توسعه داد، اما اگر بنا به دلایلی آن زنجیره ارزش‌افزوده موثر و مفید نباشد، باید در مرحله استحصال، ماده نیمه‌فرآوری‌شده را به‌فروش رساند و نیازی نیست که به‌طورحتم زنجیره کامل شود.

بار منفی خام‌فروشی

خام‌فروشی همیشه منفی نیست. سیاست عرضه ماده معدنی به بازار باید براساس فضای اقتصادی کشور، منطقه یا جهان تنظیم و روشن شود و تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده صرفه اقتصادی دارد یا خیر؟

به‌عنوان مثال چرا استرالیا یا برزیل با اینکه تامین‌کننده حجم اصلی سنگ‌آهن چین هستند، اما خود فولاد تولید نمی‌کنند؟ چون انرژی و نیروی کار در این کشورها گران است و بنابراین فروش سنگ‌آهن خام سودآوری بیشتری دارد، پس چرا ما فکر می‌کنیم باید فرآوری همه مواد معدنی را تا انتهای زنجیره ارزش ادامه دهیم؟

موانع پیش‌رو

یکی از موانع پیش‌رو در فرآوری مواد معدنی بروکراسی دولتی است. برای مثال گواهینامه‌های لازم برای آغاز کار به‌کندی و سختی صادر می‌شود. گرفتاری دیگر رانت‌خواری است که مانعی جدی برای انجام فعالیت‌های معدنی به‌شمار می‌رود.

مانع دیگر، محدودیت‌های اقتصادی و تجاری است. به‌عبارت ساده‌تر، پارامترهای تجاری مشخص می‌کند که فرآوری تا چه مرحله‌ای صرفه اقتصادی دارد و می‌توان زنجیره ارزش را تکمیل کرد یا خیر؟

بنابراین هم موانع دولتی و هم بازرگانی می‌توانند هردو به‌عنوان موانع تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده ایفای نقش کنند.

ترکیب برنده

اشتباه بزرگی است که بخواهیم دولت را مسئول اصلی ایجاد زنجیره ارزش کنیم. وظیفه دولت در کشور، منطقه یا جهان تنظیم و روشن شود و تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده صرفه اقتصادی دارد یا خیر؟

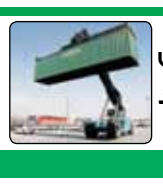
حوزه فرآوری مواد معدنی بسترسازی و بروزرسانی دانش و تکنولوژی است. بقیه موارد برعهده بخش خصوصی است و دولت تنها باید در مقام مدیریت و نظارت قرار داشته باشد.

دولت نباید مزیت‌های تجاری ایجاد کند، چون هم از چابکی کافی برخوردار نیست و هم در فضای رقابتی جهان انعطاف‌پذیری کافی را ندارد و بنابراین شکست خواهد خورد، اما اگر اقدامات لازم برای بسترسازی و مدیریت و نظارت را انجام دهد و مجری کار بخش خصوصی باشد، ترکیبی برنده ایجاد خواهد شد.

سخن پایانی

گزارش را با ذکر نقل‌قولی از بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران به‌پایان می‌بریم که «واژه خام‌فروشی مواد معدنی نباید مانند یک نسخه واحد برای همه باشد، گاهی اوقات نیاز است تا خام‌فروشی انجام شود... امروزه به هر میزان که ذخایر معدنی استخراج شود، باید بخشی از آن را فرآوری و بخش دیگری را نیز به‌صورت خام صادر کنیم تا برای کشور ارزآوری داشته باشد و این درآمد باید برای آیندگان سرمایه‌گذاری شود».

گسترش
تجارت
روزنامه صبح ایران
دوشنبه
۱۸ مهر ۱۴۰۱
۱۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۱۰ اکتبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۶۸
پیاپی ۳۴۸۶

ایران
از رقبا عقب ماند

پای لبنیات ایران
به روسیه باز می‌شود؟

مسکن در مرداب رکود
تورمی دست‌وپا می‌زند

آخرین پیشنهاد دولت برای حل مشکل رفع تعهد ارزی اجرایی شد

پرداخت ریالی ارز صادراتی

عکس: صمت

با گذشت بیش از ۴ سال از آغاز الزام صادرکنندگان به بازگرداندن ارز حاصل از صادرات و اجرایی نشدن طرح‌های پیشنهادی در این بازه، سرانجام رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران از رفع تعهد ارزی صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ در قالب مصالحه ریالی خبر داد. براساس تصویب پیشنهاد کمیته اقدام ارزی مبنی بر حل مشکل ارزی تعهدات صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ مقرر شد این دسته از صادرکنندگان در قالب مصالحه ریالی بدهی خود را پرداخت کنند. در راستای تسهیل ایفای تعهدات صادرکنندگان و رفع مشکل مانده تعهدات، پیشنهاد رفع مشکل ارزی صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ در قالب مصالحه ریالی ازسوی کمیته اقدام ارزی ارائه شد و توسط کمیته موضوع ماده (۲) شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی به تصویب رسید. صمت در این گزارش به سازکار جدید رفع تعهد ارزی و روند طی شده برای حل مشکل تعهد ارزی صادرکنندگان پرداخته است.

براساس مصالحه جدید سازمان توسعه تجارت با تجار، صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ می‌توانند با پرداخت مابه‌ازای ریالی میزان مانده تعهدات ارزی حاصل از صادرات خود، تعهدات ارزی خود را ایفا کنند. براساس این مصوبه لازم است صادرکنندگان واحدهای غیرتولیدی به ازای هر یورو ۷۵۰۰ ریال و صادرکنندگان واحدهای تولیدی به ازای هر یورو ۵۵۰۰ ریال برای ایفای تعهدات سال ۱۳۹۷ به حساب معرفی‌شده ویژه این مصوبه در خزانه دولت واریز کنند. براساس این طرح، مهلت واریز مبالغ یادشده تا ۳ ماه پس از تاریخ ابلاغ مصوبه است و پس از این تاریخ مهلت مذکور قابل‌تمدید نیست و بنا بر قانون از طریق مراجع قضایی پیگیری صورت خواهد گرفت.

سازکار جدید رفع تعهد

آخرین راهکار دولت برای حل مشکلی قدیمی

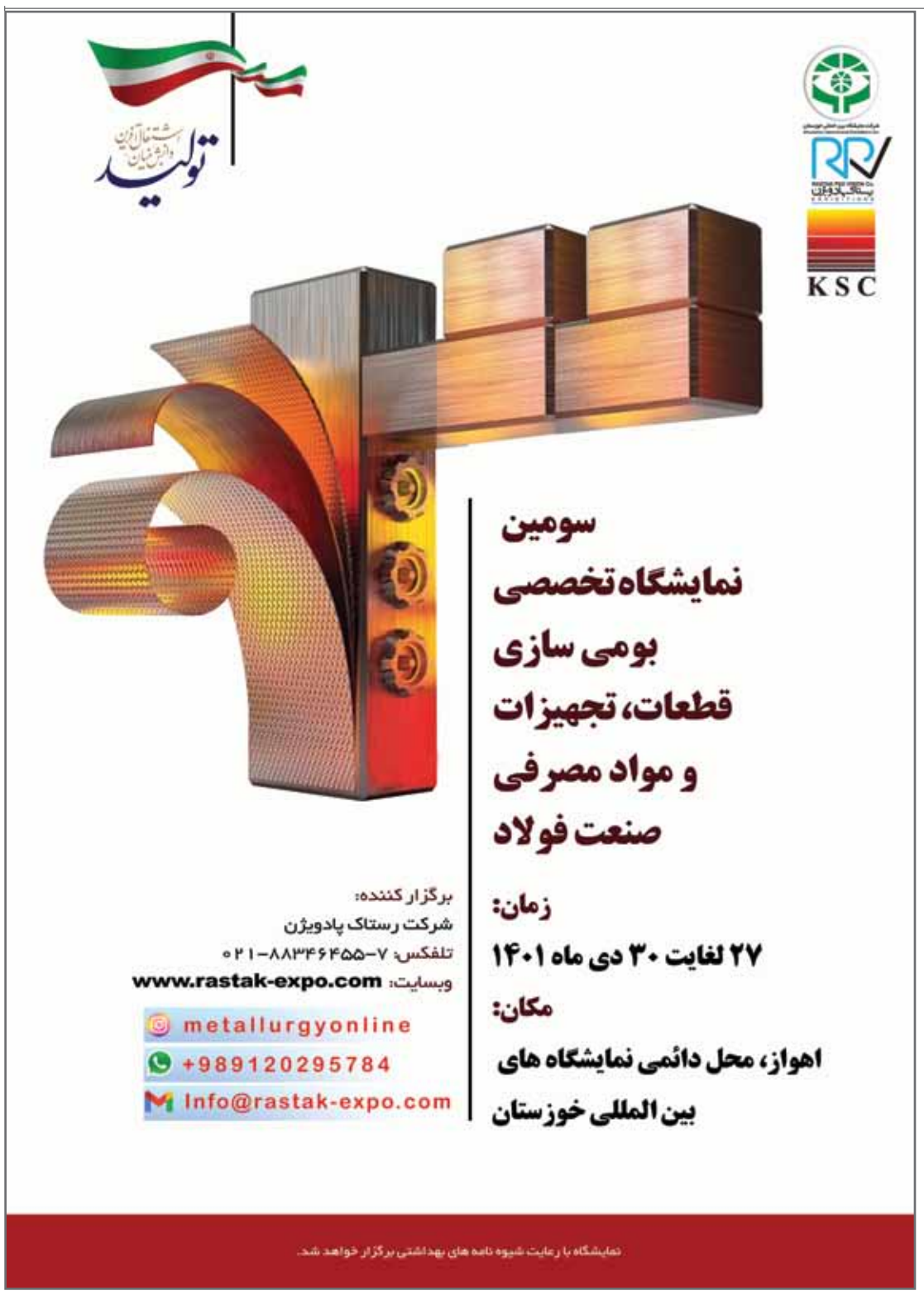
علیرضا پیمان‌پاک با بیان اینکه پرداخت مابه‌ازای ریالی میزان مانده تعهدات ارزی حاصل از صادرات، آخرین راهکار دولت برای کمک به حل مشکلات قدیمی این دسته از تجار و واحدهای تولیدی است، گفت: به‌دلیل تغییرات مکرر و فقدان راهبرد درست، فقدان زیرساخت‌های متناسب با سیاست‌های اعلامی و نیز نبود شفافیت مناسب در اطلاع‌رسانی سیاست‌های ارزی کشور در سال ۹۷ برخی از صادرکنندگان موفق به بازگرداندن ارز صادراتی خود در قالب‌های تعیین‌شده بانک مرکزی نشدند که طی چند مرحله در دولت سیزدهم مهلت و روش‌های مختلفی برای حل مشکل این دسته از صادرکنندگان پیش‌بینی شده بود و این مصوبه آخرین گام پیشنهادی دولت سیزدهم برای حل این بحران برجای مانده از دولت قبل است. به گزارش سازمان توسعه تجارت، از سال ۹۷ تاکنون چندین هزار واحد تولیدی و بازرگانی کشور به‌دلیل تعیین‌تکلیف نشدن این تعهد با تعلیق کسب‌وکار و محرومیت از خدمات بانکی و ارزی روبه‌رو بودند. پیمان‌پاک از رفع مشکل صادرکنندگان فاقد ارز سال ۹۷ خبر داد و گفت: در راستای تسهیل ایفای تعهدات صادرکنندگان و رفع مشکل مانده تعهدات، پیشنهاد رفع مشکل ارزی صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ در قالب مصالحه ریالی از سوی کمیته اقدام ارزی ارائه و توسط کمیته موضوع ماده (۲) شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی به تصویب رسید. وی افزود: طبق این مصوبه صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ می‌توانند با پرداخت مابه‌ازای ریالی مانده تعهدات ارزی حاصل از صادرات خود، تعهدات ارزی خود را ایفا کنند.

مشکلاتی که از ۴ سال پیش آغاز شد

مشکلات رفع تعهدات ارزی از ۴ سال پیش آغاز شد. سال گذشته بانک مرکزی با ابلاغ مصوبه‌ای اعلام کرد صادرکنندگان سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ تا پایان ۱۴۰۰ برای رفع تعهدات ارزی مهلت دارند. در همان سال مسئولان سازمان توسعه تجارت راه‌حل دیگری نیز پیش پای صادرکنندگان قرار داده‌اند. دفتر توسعه خدمات بازرگانی سازمان توسعه تجارت اعلام کرد صادرکنندگانی که هنوز موفق به رفع تعهد ارزی نشده‌اند تا پایان امسال (۱۴۰۰) فرصت دارند به‌منظور استفاده از روش واگذاری پروانه صادراتی به غیر، اقدام لازم را انجام دهند، این در حالی است که پیش‌تر در نامه رئیس کمیسیون صادرات اتاق ایران به رئیس سازمان توسعه تجارت اعلام شده بود تمدید فرصت رفع تعهد ارزی بدون تسهیل ضوابط این فرآیند، بی‌اثر است. از طرف دیگر در اواخر دی سال گذشته خبرگزاری‌ها اعلام کردند براساس مصوبه نشست کمیته موضوع ماده (۲) ضمن مهلت یافتن صادرکنندگان سال‌های ۹۸ و ۹۹ تا پایان سال ۱۴۰۰ برای رفع تعهدات ارزی‌شان، وضعیت صادرکنندگان به کشورهای عراق و افغانستان در سال ۹۷ نیز مشخص شد. براساس تعیین‌تکلیف انجام‌شده به صادرکنندگان به کشورهای افغانستان و عراق نیز فرصت داده شد تا پایان سال ۱۴۰۰ اطلاعات خود را در سامانه جامع تجارت ثبت کنند. این مصوبه ازسوی بانک مرکزی به‌منظور اجرا به دستگاه‌های مربوط ابلاغ شد و براساس آن صادرکنندگان مشمول توانستند پس از ارائه مستندات به دبیرخانه کمیته اقدام ارزی با تایید کمیته و ثبت اطلاعات فروش ریالی خود در سامانه جامع تجارت، متناسب با ثبت صورت گرفته، نسبت به ارتقای ایفای تعهدات خود اقدام کنند. صادرکنندگان سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نیز تا پایان سال ۱۴۰۰ مجاز شدند درصد برگشت ارز به چرخه اقتصادی را با یک یا ترکیبی از روش‌های متنوع تعیین‌شده و رفع محدودیت‌های مربوطه ارتقا دهند. صادرکنندگان دارای تعهدات ارزی سال ۱۳۹۷ که قبل از ابلاغ فهرست اولویت‌های کالایی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای واردات در مقابل صادرات اقدام به ثبت سفارش کرده بودند نیز در صورت ارائه درخواست و مستندات به دبیرخانه کمیته اقدام ارزی مستقر در سازمان توسعه تجارت و با تایید کمیته، مجاز به ایفای تعهدات ارزی از محل صادرات سال یادشده به میزان تعهدات ارزی ایفانشده سال ۱۳۹۷ شدند. در راستای رفع مشکلات صادرکنندگان دارای تعهدات ارزی ایفانشده کمتر از ۵ هزار یورو نیز این دسته از صادرکنندگان تا تاریخ ابلاغ این مصوبه (۲۸ دی ۱۴۰۰)، از رفع تعهدات ارزی تا مبلغ مذکور معاف شدند. در همین حال رئیس کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق بازرگانی با بیان اینکه بازنگرداندن ارز حاصل از صادرات تخلف است و فرد متخلف از مشوق‌های صادراتی، معافیت‌های مالیاتی، تسهیلات بانکی و تمدید کارت بازرگانی محروم خواهد شد، گفت: باتوجه به هزینه‌های تحمیلی به صادرکنندگان به‌دلیل تحریم یا قیمت‌های پایه صادراتی، کمیته اقدام ارزی پیشنهاد ۲۰ درصد تعدیل در بازگشت ارز صادراتی را داده بود که دولت با ۱۰ درصد موافقت کرد. به‌گفته لاهوتی، صادرکنندگان با بازگرداندن ۹۰ درصد ارز صادراتی اظهارنامه خود می‌توانند رفع تعهد ارزی کنند؛ ضمن اینکه این قاعده برای سال‌های ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ پابرجا بود. این عضو کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق ایران گفت: برای کشورهایی مانند عراق و افغانستان که معاملات با آنها با ریال انجام می‌شود و شبکه صرافی گسترده ندارند، فروش ارز به‌صورت اسکناس به صرافی موردتایید قرار گرفت. این ماجرا ادامه پیدا کرد تا در آخرین اقدام با گذشت بیش از ۴ سال از آغاز الزام صادرکنندگان به بازگرداندن ارز حاصل از صادرات و اجرایی نشدن طرح‌های پیشنهادی در این بازه، رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران از رفع تعهد ارزی صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ در قالب مصالحه ریالی خبر داد.

سخن پایانی

مصوبه رفع تعهد ارزی صادرکنندگان در شرایطی شکل جدید به خود گرفته که بسیاری از فعالان اقتصادی معتقدند تا زمانی که موانع صادراتی رفع نشود و تجار شاهد تسهیل ضوابط ایفای تعهدات ارزی خود نباشند، اعطای فرصت‌های چندباره به صادرکنندگان برای رفع تعهدات ارزی موثر نیست. به‌اعتقاد این گروه از فعالان اقتصادی اگر قرار است ارز صادراتی در چارچوب سیاست‌های پیمان‌سپاری ارزی به کشور بازگردد، باید شرایط صادرکننده در زمان تحریم کشور و محدودیت‌های کرونایی کشورهای مبدا و مقصد تجاری و نیز مشکلات حمل‌ونقل به‌ویژه حمل دریایی در نظر گرفته و متناسب با آن بخشنامه‌های شرایط و ضوابط رفع تعهد ارزی و به‌طور کلی مقررات و دستورالعمل‌هایی مرتبط با تجارت خارجی تدوین و ابلاغ شود.

یادداشت

نبود زیرساخت‌های صادراتی

مسعود دانشمند
عضو اتاق بازرگانی ایران

ایـران طی چند مدت اخیـر تاکید زیادی بر افزایـش همکاری‌هـای تجاری با کشـورهای منطقه به‌ویژه روسـیه داشته است. در همایش اقتصادی خـزر که در چند مـدت اخیر برگزار شد، ایران افزایش صادرات محصولات کشاورزی خـود را به‌عنوان یکی از اهـداف اصلی تجاری آتـی خود معرفـی کرد. این هدف عنوان‌شـده از چندین جهت قابل‌بررسـی اسـت؛ نخسـت آنکـه میزان و نحـوه تولید ایـن محصولات به چه صورت اسـت؟ سـالانه بالغ بر یک میلیون تن محصولات کشـاورزی قابل‌صادرات در ایران تولید می‌شـود. این آمار نشـان می‌دهد نه‌تنها در امـر تولیـد محصول قابل‌صادرات مشـکلی نداریم، بلکه مشاهدات نشـان می‌دهد هنوز از تمامی ظرفیت و توانایی تولید در کشور استفاده نکرده‌ایم. مورد بعدی که باید به آن توجه کرد، بسـترهای حمل‌ونقل برای صادرکردن صحیح و اصولی محصولات تولیدشـده اسـت. در چند سـال اخیر دیده شده باوجود تولیدات گسترده در حوزه محصولات کشـاورزی، به‌دلیل ضعف در زیرسـاخت‌هایی مانند بسـترهای مناسـب حمـل و نگهـداری بار، قـادر به صـادر کردن تمامی این محصولات تولیدشده نبوده‌ایم. نبود سردخانه‌های مناسب، سیستم‌های بسته‌بندی استاندارد و کمبود ماشین‌های حمل یخچال‌دار، سبب شد تا در سال‌های اخیر مشکلات زیادی بر سـر صادرات محصولات کشـاورزی و باغی ایران شکل گیرد. کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و همسـایه جنوبی ایران، مقاصد مهم صادرات محصولات کشـاورزی ایران محسوب می‌شوند. در این مدت شـاهد بودیـم به‌دلیل ضعف‌های جدی در تامین تجهیزات مناسب برای صادرات محصولات کشـاورزی، محصولات هنگام صادر شدن به این کشورها، به‌دلیل گرمای زیاد از بین رفته‌اند. در چند سـال اخیر، کشورهای شمالی ایـران ماننـد روسـیه نیز خواهـان محصولات کشـاورزی ما هسـتند و بازارهای مناسبی در این منطقه شکل گرفته است، اما نبود تجهیزات باربری مناسـب به این مناطق، دوباره سبب از بین رفتن تولیدات و یخ‌زدگی آنها شد. به‌بیانی دیگر تا پیش از ایـن، بارها صادرات محصولات کشـاورزی به کشورهای شمالی و جنوبی انجام شـده، اما هر بار به‌دلیل محدودیت و ضعف‌های تجهیزاتی و لجسـتیکی، در انجام این تجارت تا حد زیادی ناموفق بودیم. در شرایطی که امکان حمل‌ونقل در شـرایط مطلوب وجود نداشـته باشد، کالاهای فسـادپذیر و حساس به دما، در مسـیر خراب می‌شـوند یا بـا کمترین کیفیت ممکـن به مقصد می‌رسـند. بدیهی اسـت، در چنین شـرایطی هیچ کشـوری خواهان خرید تولیدات نیسـت، بنابراین باید لوازم صادرات در شرایط اسـتاندارد و مطلوب، فراهم شود. امروز در داخل کشور سردخانه‌های مناسب نگهداری محصـولات صادراتـی وجود نـدارد، همچنین کمبود کامیون‌های یخچـال‌دار برای انتقال بار محصولات کشاورزی به گمرک یا مرزها، سبب شـده تـا محدودیت‌های جدی بـرای صادرات این رسـته از تولیدات وجود داشـته باشـد، از این‌رو مناسـب به‌نظر می‌رسـد تا تنها به انعقاد تفاهمنامه‌هـای بین‌المللی و رفـع چالش‌های دیپلماتیک با سـایر کشـورهای همسایه برای توسعه صادرات اکتفا نکنیم و الزامات تحقق آنها نیز تامین و تهیه شود. راهکارهای متعددی برای رفع مشـکلات زیرسـاختی و تجهیزاتی وجود دارد، امـا در این میان نقش سـرمایه‌گذاری در بهبود زیرساخت‌های حمل‌نقل صادراتی را باید پررنگ توصیف کرد. منظور از سرمایه‌گذار تنها حضور دولت یا بخش خصوصی نیست؛ بلکه این ۲ بخـش باید با همـکاری یکدیگر به‌رفع موانع موجود درباره کمبودهـای تجهیزاتی بپردازند. دولـت باید اقـدام به توسـعه و رفـع نیازهای لجسـتیکی تجـاری کند، در غیـر این صورت، امکانـات و منابع مالـی لازم را در قالب وام، در اختیـار بخش خصوصی قـرار دهد و با حمایت از آنها، شـرایط تامین ابزارهای بهبود توسعه را فراهـم کند. بخش خصوصی نیـز می‌تواند این منابـع مالی را در بازه‌هـای زمانی بلندمدت، به دولت بازگرداند. در چنین شرایطی، منابع مالی دولت کاهش نیافته و از سـویی دیگر نقایص و کمبودهای حمل‌ونقل‌های تجاری ایران کاهش خواهد یافت. مشـکل حمل‌ونقل و باربری برای تجـارت خارجـی ایـران، مسـئله‌ای قابل حل شدن اسـت. دولت تنها باید به تدوین برنامه‌ها و سیاسـت‌های لازم بـرای حمایـت از بخش خصوصی و فعالیت‌هـای صادراتی ایران، توجه داشته باشد.

افزایش ۴۵ درصدی تجارت ایران با کشورهای حاشیه خزر

مدیرکل آسیای میانه قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت ایران از افزایش ۴۵ درصدی حجم مبادلات تجاری ایران با کشـورهای ساحلی خزر در ۵ ماه نخسـت سـال ۱۴۰۱ خبر داد. به گزارش ایسنا، در دومین همایش اقتصادی خـزر، میزگردی با عنوان «منطقه خزر به‌عنوان بخشـی از مشـارکت بزرگ اوراسـیایی، چالش‌ها و چشـم‌اندازهای توسعه» با حضور مقامات کشورهای ساحلی خزر برگزار شد. در این میزگرد، رحمت‌الله خرمالی، مدیرکل آسیای میانه قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت ایران، درباره اهمیت توسعه هرچه بیشـتر همکاری‌های اقتصادی و تجاری میان کشورهای ساحلی دریای خزر صحبت کرد. وی با اشـاره به اینکه مذاکـرات درباره انعقاد موافقتنامه تجارت آزاد با اوراسـیا در جریان اسـت، اعلام کرد که این موافقتنامه به‌زودی به‌امضا خواهد رسـید. مدیرکل آسـیای میانه، قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت ایـران همچنیـن بر اهمیـت موضوعاتی همچون کریدور شـمال-جنوب و فراهم کردن زیرسـاخت‌ها، تامین ناوگان حمل‌ونقلی، تکمیل راه‌آهن رشت-آسـتارا و توسعه همکاری‌ها و سـرمایه‌گذاری‌های مشترک در مناطق آزاد و همچنین بخش‌هـای مختلف مانند صنعت، معدن، تجارت، گردشـگری، سلامت، فناوری و تکنولوژی‌های نو تاکید کرد. وی ضمن اشاره به چالش‌های موجود در بخش‌های مختلف مالی، اسـتانداردها، موانع تعرفه‌ای و گمرکی و بحران‌های جهانی در بخش امنیت غذایی و انرژی، خواسـتار تلاش مشترک کشورهای ساحلی خزر برای رفع این مشکلات و بحران‌ها شد.

براساس اعلام سازمان توسعه تجارت، آنها همچنین بر سرمایه‌گذاری‌های مشـترک در مناطـق آزاد و بنـادر، ایجـاد پلتفرم‌های اقتصادی، اسـتفاده از ارزهـای محلی، یافتـن مکانیزم‌های مالی و بانکی مشـترک، همکاری‌های بیمه‌ای و بورسـی، آموزش لایروبی رود ولگا و توسعه زیرساخت‌های بندری تاکید کردند.

فرصت‌سوزی ایران در بهره‌برداری از ظرفیت‌های خزر

ایران از رقبا عقب ماند

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

بازار کشـورهای همسـایه و منطقه، مهم‌ترین نقطه امید ایران برای توسعه فعالیت‌های تجاری خود پس از تشـدید تحریم‌های امریکا شد. وجود نیازهای متعدد در کشورهای منطقه که می‌تواند به‌دست تولیدات ایرانی تامین شـود، همواره به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین فرصت‌های ایران برای حفظ و توسعه فعالیت‌های صادراتی خود به‌شـمار مـی‌رود. در این میان، اهمیت خزر و بهره‌گیـری از مزیت‌های این دریاچه برای گسـترش فعالیت‌های تجاری منطقه قفقاز و آسـیای میانه، دهه‌ها موردتوجه کشورهای اطراف آن اسـت و همایش اقتصادی خزر نیز در همین راسـتا در پنجشـنبه هفته گذشته برگزار شد. ایـران در این همایش تاکید جدی بر افزایش صادرات خود به کشـورهای حاشـیه این دریاچه، به‌ویژه روسیه داشت، اما کارشناسان اقتصادی معتقدند توسعه تجارت تنها وابسته به عزم دولتمردان نبوده و زیرساخت‌های فنی، تجهیزاتی و حتی دیپلماتیک گسترده‌ای را می‌طلبد.

صمت در ایـن گزارش، ضمن پرداختن به اهمیت حضور ایران بـه همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی منطقه خزر، درباره فرصت‌های تجاری این منطقه و بسـترهای لازم برای توسـعه فعالیت‌های بازرگانی ایران، با کارشناسان و فعالان اقتصادی به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

کشورهای رقیب جای ایران را پر کردند

محمد گشتاسب‌زاده، دبیر انجمن صنایع شیلات مازندران و عضـو خانه کشـاورز ایـران در گفت‌وگو بـا صمت، درباره اهمیت بهره‌گیری از روابط تجاری کشورهای همسایه به‌ویژه کشـورهای حاشیه دریای خزر سـخن گفت. او معتقد است ایران تا به امروز بازارهای بالقوه مهمی را از دسـت داده و باید به روند فرصت‌سـوزی‌های خود پایان دهد. این کارشـناس اقتصـادی تصریح کرد: علاوه بـر قرارگیری ایران در موقعیت استراتژیک جغرافیایی، پیشامد اتفاقات متعدد طی دهه‌های گذشـته در منطقه، همواره برای ایـران فرصت‌های بی‌بدیل تجـاری را شـکل دادند. به‌عنـوان مثال، زمانی که ۲ کشـور روسیه و ترکیه در سال‌های گذشته درگیر تنش‌های سیاسی شـده و روابط تجاری خود را برای مدت کوتاهی قطع کردند، فرصت‌های بسیار مناسـبی برای ایران شکل گرفت تا بتواند جـای خالی ترکیه را در روسـیه پر کنـد. وی ادامه داد: در آن زمان، روسـیه بازار صادراتی مناسبی برای محصولات باغی و خشـکبار ایران بود، اما به‌دلیل کـم‌کاری ایران، این موقعیت تجاری از دست رفت.

علاوه بر آن، پس از فروپاشـی شوروی، کشورهای جداشده بازار صادراتی مهمی محسـوب می‌شدند و نیازهای جدی به محصولات ایران داشتند.

به‌دلیـل نداشـتن توجه کافی به این مسـئله، بسـترهای تجاری گسـترده‌ای بـا کشـورهای مذکور شـکل نگرفت. گرشاسـب تصریح کرد: به‌دلیل ضعیف بودن سیاسـت‌های خارجـی ایـران و همچنین نقص‌هـای جـدی در برقراری ارتباطات تجاری، هدایت کردن سـرمایه‌ها به بازارهای بالقوه و جذب سـرمایه‌گذاران بین‌المللی، تا به امروز شـانس‌های جـدی تجارت در منطقه را از دسـت داده‌ایـم و در این زمان سـایر کشـورها مانند ترکیـه، از عدم‌حضور ایران اسـتفاده کردنـد. ایران باید به گذشـته نگاهی انداختـه و برای تغییر رویـه در فعالیت‌هـای تجـاری خـود برنامه جـدی تدوین کند.

> به‌دلیل ضعیف بودن سیاست‌های خارجی ایران و همچنین نقص‌های جدی در برقراری ارتباطات تجاری، هدایت کردن سرمایه‌ها به بازارهای بالقوه و جذب سرمایه‌گذاران بین‌المللی، تا به امروز شانس‌های جدی تجارت در منطقه را از دست داده‌ایم

مزایای توجه به تجارت با شرق

محمـد گشتاسـب‌زاده برگـزاری اجلاس‌های مشـترک بین‌المللـی مانند همایش اقتصادی خزر را اتفاقی مناسـب و موثر برای بهبود روابط تجاری ایران با سـایر کشورها معرفی کـرد و در این‌بـاره توضیح داد: حضور ایران در نشسـت‌های همکاری مختلف اقتصادی منطقه، به‌طبع تاثیر بسیار زیادی بر روابط تجاری ما با سـایر کشـورها دارد. از سـویی دیگر، تا به امروز دیدگاه‌ها و برنامه‌های تدوین‌شـده در کشـور، الهام گرفته از غرب بوده است. روش‌هایی که طی دهه‌های گذشته، براسـاس آن، توسعه کشـور پیش رفته و الگوبرداری از غرب بوده و با شیوه برنامه‌های کشورهای شرق مانند چین و هند و سایر کشـورهای توسعه‌یافته آن محدوده بیگانه هستیم. وی ادامه داد: ما از شیوه‌های تولید و روش توسعه کشورهای شرق اطلاعی نداریم و توجه به این کشـورها می‌تواند راه پیشرفت را برای ایران هموار کند، مشـروط بر آنکه، ضمن توجه به این کشـورها، توانایی پذیرش روش آنها را داشـته و بستر اجرای این شـرایط را فراهم کنیم. بهره‌گیری از اطلاعات و تجربیات کشـورهای موفق، مهم‌ترین و باارزش‌ترین سرمایه‌ای است که باید از آن اسـتفاده کنیم، از این‌رو شـرکت و همفکری در اجلاس‌هایی همچون همایش اقتصادی خزر، می‌تواند ضمن بهبـود روابط اقتصادی و تجاری ایران، فرصت‌ها و تجربه‌های مهمـی را در اختیار ما قرار دهـد. وی در ادامه تاکید کرد: در حال حاضر کشورهای توسعه‌یافته یا در حال توسعه، به‌عنوان مهم‌ترین رقبای ایران در بازارهای جهانی شناخته می‌شوند. ایران اگر برنامه جدی برای پیشرفت در فعالیت‌های بازرگانی نداشـته باشـد و نتواند با این رقیبان قدرتمنـد در بازارهای جهانـی مقابله کنـد، در ادامه همچنـان فرصت‌های مهم و بازارهـای بالقوه برای محصولات خود را از دسـت خواهد داد. حضـور ایران در نشسـت‌ها و توافق‌های تجـاری منطقه‌ای، می‌توانـد به ایران بـرای حضور در تجـارت بین‌المللی یاری کند.

جای خالی همکاری سازمان‌های دولتی

محمد گشتاسـب‌زاده در ادامه صحبت‌هـای خود، وجود ضعف‌های جدی در ساختارهای سیاسی و تجاری، را به‌عنوان یکی از مشـکلات اساسـی ایران در کسب سـهم از بازارهای تجاری کشـورهای منطقه دانسـت و در این‌باره توضیح داد: بـرای بهره‌منـدی از ظرفیت‌های خـزر، ابتدا بایـد موانع و چالش‌های فعلی در سیاسـت‌گذاری‌های کلان کشـور را حل کنیم. در حـال حاضر تولیدکننده‌های داخلی، از نیاز سـایر کشـورها و همچنین بازارهای بالقـوه موجود اطلاعی ندارند. به‌عبارتی، دیگر تاجری خبره وجود ندارد که ضمن نیازسنجی کشـورهای خارجی، تولیدات ایرانی را به بازارهای بین‌المللی به‌نحو احسـن معرفی کند. این ضعف‌های مهم سبب شده تا پایه‌های تجارت ایران با سایر کشورها به‌ویژه کشورهای حاشیه دریای خزر سست شده و رفع مشکلات این چنینی، همکاری چندجانبه نهادها و سازمان‌های دولتی را می‌طلبد. نمی‌توان مسـئله توسـعه تجارت را تنها وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت دانسـت، بلکه نهادهایی ماننـد وزارت امور خارجه، جهاد کشاورزی، سـازمان شیلات و سایر سازمان‌های درگیر در مسـئله تجارت، باید با یکدیگر همکاری‌های موثر داشـته باشند. این کارشناس اقتصادی در ادامه تاکید کرد: در رابطه با افزایش همکاری‌های تجاری با کشورهای حوزه دریای خزر، سازمان بنادر و دریانوردی همواره یکی از نهادهای مهم درگیر و مسـئول بهبود روابـط بازرگانی ایران اسـت، بنابراین رفع نقایص سیاست‌گذاری‌های تجاری و پرورش تاجران و رایزنان بازرگانی، یک وظیفه چندجانبه میان سـازمان‌ها و نهادهای مختلف است، اما متاسفانه هم‌اکنون چنین سازماندهی میان دسـتگاه‌های دولتی وجـود ندارد. هر مدیر پـس از انتصاب، برنامه‌های کوتاه‌مدت برای سـازمان خـود تدوین می‌کند و بستری برای توسعه‌های چندجانبه فراهم نیست. در رابطه با توسعه ارتباط با کشورهای حاشیه دریای خزر نیز تا زمانی که این مشکلات بنیادین در سیاسـت‌گذاری‌های کلان تجاری وجـود دارد، نمی‌توان بـه بهبود شرایط فعلی امیدوار بود.

خاویـار خـزر از بیـن رفته است

درآمدهـای حاصـل از تجارت خاویـار دریای خزر، از دهه‌های پیش همـواره به‌عنوان یکی از مهم‌تریـن فرصت‌هـای دریای خزر برای ایران محسـوب می‌شـود. چندی پیش نیز نهادهای دولتی از افزایش حجمی و ریالـی صـادرات خاویار ایـران خبر دادند. گشتاسـب‌زاده نسـبت به موضوع صادرات خاویار و سـهم ایـران از این بازار گفـت: خاویاری که هم‌اکنون از ایران صادر می‌شـود، خاویار دریای خزر نیسـت و تمامی آنها در حوضچه‌ها و استخرهای پرورش ماهی داخلی تولید شدند. در دهه‌های گذشته به‌دلیل مـواردی از جمله ورود فاضلاب و سـموم کشـاورز به دریای خـزر و رودخانه‌هـای منتهی به این دریا، برداشـت مصالح از کـف رودخانه‌ها، احداث پل و جاده روی رودخانه‌های متصل به دریای خزر و سـایر مسـائل این‌چنینی، بسـتر تولید مثل ماهی‌هـای دریای خزر از بین رفـت و در نهایت نه‌تنها خاویار بلکه سایر گونه‌های زیستی دریای خزر منقرض شدند.

وی ادامـه داد: پس از فروپاشـی شـوروری، چارچوبی که برای تعیین میزان حدود صید از دریای خزر وضع شـده بود، به‌طور کلی لغو و از آن زمان صید بی‌رویه از این دریا آغاز شـد، از ایـن‌رو فرصت تجـارت ماهی و خاویار دریـای خزر از بین رفت و صـادرات خاویار فعلی از آبزیان پرورش داده‌شـده در اسـتخرهای داخلی اسـت. وی در ادامه به اهمیت بازارسازی برای تولیدات پرورشی تاکید کرد و گفت: اگر تجارت مواردی ماننـد خاویار بـرای کشـور ارزش دارد، باید علاوه بر بسـتر پرورش آن به بازارسـازی این محصول هم توجه ویژه داشت. خاویار به‌سـبب نرخ بسـیار بالای آن، بازار داخلی ندارد و باید بازرگانی اصولی برای کسـب بازارهای خارجی این محصول انجام داد.

تاثیر چالش‌های دیپلماتیک بر تجارت

جمشـید نفر، دبیرکل کنفدراسـیون صادرات ایران در گفت‌وگـو با صمت، به اهمیت تقویـت روابط تجاری ایران با سـایر کشـورها تاکید کرد. او معتقد اسـت توسعه تنها با افزایـش همکاری‌هـای بین‌المللـی رخ خواهـد داد و در این‌باره تشریح کرد: دستیابی به موفقیت‌های مهم تجاری، الزامـات و بسـترهای متعددی را می‌طلبد کـه یکی از این لوازم، وجود ارتباطات گسـترده جهانی است. بدیهی است که مسـیر پیشـرفت، از روابط دیپلماتیک سـالم گذشته و کشـورهای دارای اقتصـاد پویـا و روان در دنیا، کمترین چالش‌ها و تنش‌های سیاسـی و تجاری را با سـایر کشورها دارند. ایران با کشـورهای غربی، بیشترین چالش را داشته و تکلیف مسـئله برجام نیز در حال حاضر روشـن نیسـت. در چنین شـرایطی انتظـار نمی‌رود روابط تجـاری ایران مانند کشـورهای توسعه‌یافته، پیشـرفته و گسترده باشد. وی ادامه داد: در چنـد مدت اخیر، ایران تلاش زیادی برای برقراری ارتباط با کشـورهای شـرق و منطقه داشته و یکی از این تلاش‌هـا، حضور قطعی ایران در سـازمان همکاری شانگهای و نزدیک شدن به تفاهمنامه‌های تجارت با اوراسیا اسـت. چندی پیش نیز، همایش اقتصادی خزر برگزار شد و تمامی این فعالیت‌ها نشان‌دهنده اهمیت روابط تجاری با کشـورهای شـرق و منطقه برای ایران است. به این موضوع نمی‌توان ایرادی وارد کرد، چرا که بازار کشـورهای منطقه، همواره از ظرفیت‌های بالقوه برای صادرات ایران محسـوب می‌شود، اما پیش از پرداختن به ظرفیت روابط تجاری ایران با سایر کشورهای همسـایه و منطقه، باید به اهمیت وجود بسـترهای مناسب برای توسعه بخشـیدن به فعالیت‌های بازرگانی اشاره کرد.

کمبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل تجاری

نفـر در ادامـه صحبت‌هـای خـود، توجـه بـه تکمیل زیرساخت‌های فنی و اصلاح سـاختارهای سیاست‌گذاری کلان کشـور را یکـی از مهم‌ترین الزامات توسـعه تجارت معرفـی کـرد و در این‌باره توضیـح داد: در دوره‌های زمانی مختلـف، فرصت‌هـای تجاری متعددی برای ایران شـکل گرفت که متاسـفانه ایران بیشـتر این موارد را از دست داد. پس از آغاز جنگ روسـیه و اوکراین، در دنیا ۲ جبهه غرب و شرق شکل گرفت و کشورهای حامی شرق، تلاش کردند در ایـن مدت روابط تجاری خود را تقویت کنند. افزایش تمایل روسـیه برای برقراری تجارت با ایـران نیز از همین موضوع سرچشمه گرفته و می‌توان آن را یکی از اتفاقات مثبت برای ایـران تلقی کرد، اما بهره‌مندی از این موضوع نیاز به لوازم و بسترهای تجاری مناسب و پیشرفته چه از نظر قانونی و چه فنی و لجسـتیکی دارد. وی ادامه داد: فراموش نکنیم ایران کشوری پهناور و علاوه بر دارا بودن ۴ فصل در خود، از شمال و جنـوب به راه‌های آبی متصل اسـت، اما تا بـه امروز تنها توانسـتیم حداکثر ۱۰ درصد از ظرفیت‌های ایران استفاده کنیم. دلیل اصلی این عدم‌بهره‌مندی نیز نبود زیرساخت‌ها و تجهیزات حمل‌ونقل مثل راه‌آهن، جاده، مسیر هوایی و در نهایت کشتیرانی است.

زیرسـاخت‌های حمل‌ونقل فعلی در کشـور، جوابگوی نیـاز فعالیت‌هـای تجـاری در کشـور نبـوده و همیـن مسـئله، اصلی‌تریـن گـره فعالیت‌هـای بازرگانـی ایران است.

استفاده از خزر بدون تجهیزات غیرممکن است

دبیرکل کنفدراسیون صادرات ایران در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت تامین زیرسـاخت‌های ضروری برای تجارت اشـاره و در این‌باره تاکید کرد: حضور ایران در سـازمان‌های همـکاری اقتصادی مختلـف مانند شـانگهای، اکو یا حتی همایـش اقتصادی خزر که در چند مدت اخیر برگزار شـد، از جملـه اتفاقـات مثبتی اسـت کـه می‌تواند کشـور را در پیشرفت‌های تجاری یاری کند، همچنین خزر ظرفیت‌های تجاری متعددی دارد که توجه به آنها می‌تواند مزایای جدی برای اقتصاد کشـور به‌همراه داشته باشد، اما بدون دارا بودن بسترهای مناسب، نه‌تنها نمی‌توان از ظرفیت‌های خزر بهره گرفت، بلکه از سـایر کشـورهای این منطقه نیز در استفاده از موقعیـت دریای خزر عقب خواهیم ماند. نفر خاطرنشـان کرد: مهم‌ترین مزیت دریای خزر، برقـراری ارتباط دریایـی ایران با کشـورهای حوزه ایـن منطقه است، اما متاسـفانه ظرفیت‌های کشـتیرانی ایران برای اسـتفاده از ایـن مزیت، ارتقا نیافته‌اند. در حـال حاضر نیز خط تولید ایـران با بخـش محـدودی از توانایی خود در حـال تولید اسـت. اگر میزان تولیدات ایـران افزایش یابد، بسـترهای حمل‌ونقـل فعلـی به‌هیچ عنوان پاسـخگوی صـادرات و تجارت کالاهای تولیدشده نخواهد بود، از این‌رو اگر خواهان توسـعه تجارت ایران هسـتیم، باید ضمن بهبود روابط خود با کشورهای توسـعه‌یافته، چالش‌های ترانزیتی خود را رفع کنیم.

سخن پایانی

دریای خزر به‌عنوان بزرگ‌ترین دریاچه جهان شـناخته می‌شـود، اما تنها وسیع بودن این دریاچه، مزیت آن نیست. برقراری ارتباط دریایی میان مهم‌ترین کشـورهای آسیای میانـه و قفقاز، دارا بودن ذخایر مهم و ارزشـمند نفت و گاز، وجـود گونه‌های متعدد جانوری و سـایر موارد این‌چنینی، دریای خزر را تبدیل به منطقه‌ای اسـتراتژیک کرده اسـت. این جایگاه ویژه خزر سـبب شده تا کشـورهای حاشیه آن هرازچندگاهی نشسـت‌ها و همایش‌های گوناگونی را برای مسائلی مانند تعیین حدود بهره‌برداری کشورها از این دریاچه یا الزامـات حفاظت از این منطقه، برگزار کنند. پنجشـنبه هفته گذشـته نیز دومین همایش اقتصادی خزر در مسـکو روسـیه برگزار شـد. در این همایش، به تمامی فرصت‌های اقتصادی خزر و همچنین بسـترهای افزایش روابط تجاری کشورهای منطقه اشـاره شد. باوجود حضور جدی ایران در ایـن همایش، بخش زیادی از کارشناسـان و فعالان تجاری معتقدند ایران هنوز شـرایط مناسـبی برای توسعه فعالیت بازرگانـی خود را نـدارد و در ابتدا باید مشـکلات داخلی و زیرسـاختی خود را برطـرف کند. به عبـارت دیگر، بخش زیادی از تجارت ایران، وابسـته به مسـائل غیردیپلماتیکی است که طی دهه‌های گذشته نسبت به آن بی‌توجه بوده‌ایم.

صادرات پایدار محصولات پروتئینی به‌شرط تاییدیه سلامت

وزیر جهادکشاورزی گفت: برای صادرات پایدار مواد پروتئینی مانند گوشت و مرغ، تایید ایمنی سلامت آنها موردتوجه است که این امر نقش مهم سازمان دامپزشکی را در حوزه صادرات این محصولات نشان می‌دهد. به گزارش ایرنا، سیدجواد ساداتی‌نژاد، وزیر جهادکشاورزی، وضعیت دامپزشکی کشور را مطلوب خواند و افزود: با این وجود، هیچ وقت به وضعیت موجود نباید راضی بود و باید شاهد ارتقای دامپزشکی کشور باشیم. وی افزود: مردم به دامپزشکان و خدمات آنها اطمینان دارند که این امر سرمایه بزرگی برای کشور به‌شمار می‌آید، به‌طوری‌که با خیال راحت محصولات پروتئینی که در کشور عرضه می‌شود را مصرف می‌کنند. وزیر جهادکشاورزی اظهار کرد: نگاه ما این است که فعالیت‌های حوزه دامپزشکی به بخش خصوصی واگذار شود و از آنها حمایت می‌کنیم، به‌طوری‌که اکنون مسیر برای تحقق آن باز است. ساداتی‌نژاد تصریح کرد: وزارت جهادکشاورزی خود را به حمایت از دامپزشکان موظف می‌داند تا غذای سالم، باکیفیت و ارزان براساس دستور رئیس‌جمهوری در اختیار مردم قرار گیرد. برای صادرات پایدار مواد پروتئینی گوشت و مرغ، تایید ایمنی سلامت آنها موردتوجه است که این امر نقش مهم سازمان دامپزشکی را در حوزه صادرات این محصولات نشان می‌دهد. ساداتی‌نژاد اظهار کرد: با توجه به اینکه دامپزشکان، امنیت غذایی کشور را تامین می‌کنند باید رسیدگی بیشتری به آنها شود؛ از این رو در تلاش هستیم این دغدغه و مطالبه دامپزشکان و سایر کارمندان وزارت جهادکشاورزی موردتوجه قرار گیرد که نظر دولت نیز در این زمینه مثبت است.

پای لبنیات ایران به روسیه باز می‌شود؟

ایران سال‌هاست به‌عنوان یکی از بهترین کشورهای خاورمیانه در صادرات محصولات لبنی فعالیت می‌کند. موقعیت جغرافیایی و آب‌وهوایی ایران باعث شده صادرات لبنیات در این کشور، رونق بسیاری یافته و تولیدات لبنی ایران راهی بسیاری از کشورهای منطقه شود. در نشست اخیر مسکو نیز ایران برای صادرات لبنیات به روسیه اعلام آمادگی کرده و این در حالی است که این روزها به‌دلیل گرانی لبنیات، مصرف مواد لبنی به‌ویژه شیر در داخل کاهش چشمگیری داشته است. علیرضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت در سفر به مسکو و در حاشیه دومین روز همایش اقتصادی دریای خزر در دیدار با نمایندگان یکی از بزرگ‌ترین فروشگاه‌های زنجیره‌ای روسیه، از سازکارهای تامین اقلام موردنیاز روسیه به‌ویژه محصولات کشاورزی و لبنی سخن گفت.

صمت در این گزارش به بررسی چالش‌های صادرات محصولات لبنی به سایر کشورها و بازارسازی مناسب در این زمینه پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

براساس آمار، بیشترین رشد صادرات محصولات غذایی مربوط به مواد لبنی است

پر کشیدن شیر از سفره‌ها

پس از مردمی‌سازی یارانه‌ها، قیمت هر کیلوگرم شیر خام از ۶ هزار و ۴۰۰ تومان به ۱۲ هزار تومان افزایش یافت. با توجه به ۲ برابر شدن قیمت شیر، سبد خانوار در تامین مواد لبنی ضعیف‌تر شده است. سرانه مصرف شیر در کشور ۹۰ کیلوگرم بود، اما پس از هدفمندی یارانه‌ها به ۶۰ کیلو کاهش پیدا کرده است. این در حالی است که میانگین سرانه مصرف شیر در جهان ۲۰۰ تا ۲۲۰ کیلوگرم است و این شاخص در کشوری مانند هلند به ۴۵۰ کیلوگرم هم می‌رسد. این سرانه براساس مجموعه مصرف لبنیات براساس واحد شیر است و صرفا مصرف خود شیر مدنظر نیست و شامل مصرف سایر فرآورده‌های لبنی هم می‌شود.

از سوی دیگر، آمار گمرک حاکی از این مهم است که میزان صادرات محصولات لبنی بر پایه شیر در یک سال اخیر رشد کرده است. در واقع کاهش مصرف لبنیات در بازار داخلی، توسعه صادرات را به همراه آورده است.

صادرات لبنیات به روسیه؛ خوب یا بد؟

کامبیز میرکریمی، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه درباره صادرات محصولات لبنی به صمت گفت: ایران آمادگی لازم برای صادرات محصولات لبنی به روسیه را دارد. همچنین در فهرست کالاهای صادراتی ایران، بیشترین رشد صادرات در زمینه محصولات غذایی مربوط به محصولات لبنی است. این در حالی است که ما در سال‌های گذشته به پنجمین تامین‌کننده محصولات لبنی در روسیه تبدیل شده بودیم.

وی با اشاره به سهم اندک ایران در صادرات کالا به روسیه اظهار کرد: ایران در زمینه صادرات کالا به روسیه جایگاه بالایی ندارد و سهم بازار ما از این کشور، بسیار کم است. این در حالی است که ایران در زمینه لبنیات در حال کسب جایگاه خوبی در روسیه بود. به‌گفته برخی کارشناسان، صادرات مدیون یارانه‌های سنگین در زمینه کشاورزی است، اما از همین صادرات می‌توان ارزش‌افزوده خوبی برای کشور ایجاد کرد. با این وجود، صادرکنندگان علاقه خاصی به صادرات محصولات لبنی به روسیه نشان می‌دهند.

▣ سختگیری‌های شدید

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه با توجه به چالش‌های موجود در مسیر صادرات، بیان کرد: چالش‌هایی در زمینه صادرات وجود دارد و تعرفه‌ها به سمت صفر رفته است. این موضوع نیز قابل پیش‌بینی بود که سختگیری غیرتعرفه‌ای روی حوزه‌های بهداشتی و مسائل استانداردی بیشتر شود. این اتفاق درباره تمام کشورهایی که با هم پیمان تجارت آزاد امضا کرده‌اند، افتاده است.

وی درباره سختگیری‌های در حوزه رعایت موارد بهداشتی و استاندارد برای صادرات محصولات لبنی گفت: سختگیری‌های روسیه برای صادرات محصولات لبنی از ایران به این کشور، افزایش پیدا کرده است. از سویی، هیات‌هایی از روسیه برای بازدید از مراکز تولید شیر به علت دریافت زنجیره تامین اسناد و گواهی‌های لازم بهداشتی به ایران آمده‌اند. پیگیری مسائل بهداشتی و فنی در یک بخش واجب و بخش دیگری تا حدودی سختگیری است، اما با توجه به اینکه تعرفه صادرات بین ایران و روسیه در حال میل کردن به سمت صفر است، شرکت‌های ایرانی نیز باید مسائل بهداشتی و فنی را به‌خوبی رعایت کنند.

▣ نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتر هستیم

میرکریمی درباره بسترهای حمل‌ونقل محصولات لبنی از ایران به روسیه، اظهار کرد: زیرساخت‌هایی برای صادرات محصولات لبنی از ایران به روسیه ایجاد شده، اما نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتری است. کالاهای فسادپذیر از طریق کامیون منتقل می‌شود، اما مسیر دریای خزر را نیز داریم که صادرات از این مسیر در نهایت برای صادرکننده ارزان‌تر تمام می‌شود؛ بنابراین برای این مسیر باید از کشتی‌های مجهز به یخچال استفاده شود.

وی درباره وضعیت ارسال محصولات غذایی با کامیون از ایران به روسیه و استفاده از ترانزیت جاده‌ای گفت: صادرات ایران به روسیه عمدتا در فصل زمستان انجام می‌شود.

در این فصل‌ها، صف کامیون‌های ایرانی در گذرگاه‌ها مرزی بیشتر می‌شود و راه‌حل آن نیز افزایش تعداد پست‌های گمرکی است که در حال انجام است. در نتیجه شرکت‌های ایرانی خواستار افزایش تعداد پست‌های گمرکی هستند تا صف کامیون‌های ایرانی به روسیه برچیده شود.

▣ مزیت‌های صادرات لبنیات به روسیه

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه با پیش‌بینی مثبت خود از صادرات محصولات لبنی به روسیه اظهار کرد: با توجه به موارد یادشده، چشم‌انداز خوبی برای صادرات محصولات لبنی به روسیه را شاهد خواهیم بود.

آنچه مشخص نیست، نرخ تمام‌شده محصولات لبنی ایران در داخل کشور است. اگر نرخ ارز ثابت باشد، اما در داخل کشور با افزایش نرخ نهاده روبه‌رو شویم، ممکن است مزیت‌های صادراتی را از دست دهیم. کشور در حال حرکت به سمت تک‌نرخی شدن ارز است و می‌توان نتیجه گرفت تولید یک محصول به‌صرفه است یا خیر؟ یا اگر به‌صرفه است این صادرات باید انجام شود یا خیر؟

تصمیمات یک‌شبه، ره‌صدساله را خراب می‌کند

محمدرضا بنی‌طبا، سخنگوی انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران درباره میزان تولید محصولات لبنی در کشور به صمت گفت: در بازار داخل هیچ کمبودی نیست و تولید لبنیات در داخل کشور بیش از نیاز است. این در حالی است که سرانه مصرف با توجه به افزایش قیمت‌ها کاهش داشته و زیر ۷۰ کیلوگرم در سال است.

وی درباره صادرات محصولات لبنی اظهار کرد: بازارهای صادراتی از قبل وجود داشته و نمی‌توان علت آن جبران کمبود مصرف داخلی دانست. معمولا حدود ۱۵ درصد تولیدات داخلی کشور، سهم بازار صادراتی است. همچنین در صنعت لبنیات قدرت رقابت کیفی و قیمتی داریم.

▣ بخش خصوصی کاربلد

سخنگوی انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران با اشاره به اعلام آمادگی ایران برای صادرات لبنیات به روسیه اظهار کرد: چالش‌هایی در این مسیر وجود دارد که یکی از این چالش‌ها، تفاوت استانداردهای کشور روسیه با ایران است. در نتیجه به‌دلیل نبود هماهنگی نهادهای دولتی ایران و روسیه مانند صدور کد «ای‌آر»، ممیزی‌ها، استانداردها و نظارت بر مجوزهای ورود این فرآیند بسیار زمان‌بر و پرهزینه است. وی افزود: تمامی صادرکنندگان محصولات مرتبط با دامپزشکی باید کد IR دریافت کنند. در نتیجه دو کشور باید با یکدیگر در ارتباط باشند که معمولا طی کردن این مسیر دریافت کد یادشده با وقفه‌هایی همراه است. صدمه این وقفه‌ها معمولا اقتصاد بنگاه‌های فعال در حوزه‌های گوناگون از جمله صادرات را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. کمبود زیرساخت‌های حمل سرد نیز از دیگر چالش‌های این فرآیند است که با بسترسازی لازم در ترانزیت زمینی کالا قابل‌حل است.

بنی‌طبا با اشاره به بازارسازی مناسب برای صادرات بهتر محصولات غذایی و به‌ویژه لبنیات، گفت: بخش خصوصی کار خود را بلد است و کشف بازارهای هدف توسط بنگاه‌ها برای تجارت بین‌المللی نیاز به بررسی بیشتری دارد. برخی شرکت‌ها در شرق آسیا و کشورهای عربی، ذائقه‌سنجی انجام داده و به صادرات می‌پردازند.

وی با بیان تاثیرات تحریم بر روند صادرات کشور اظهار کرد: بنگاهداران به مسئولیت‌های خود واقف و مهارت‌های بازاریابی و رقابت در سطح بین‌الملل را بلد هستند، اما عواملی که موجب عقب افتادن کشور از سایر رقبای خارجی می‌شود، در اختیار ما نیست. یکی از این عوامل، تحریم است. به‌دلیل وجود تحریم‌های ظالمانه، ما همیشه از رقبای خود چندین گام عقب‌تر هستیم.

▣ عراق، مشتری ثابت لبنیات ایران

بنی‌طبا با توجه به از دست دادن برخی بازارها گفت: عمده محصولات لبنی ایران به عراق صادر می‌شود. از دست دادن برخی بازارها دلایل گوناگونی دارد. به‌عنوان مثال، عربستان یکی از بزرگ‌ترین کشورها در تولید محصولات لبنی است و ترکیه نیز تولید داخلی خوبی از محصولات لبنی دارد.

از سوی دیگر، بعضی کشورها مانند قطر که در گذشته با آنها مراودات تجاری داشتیم و اکنون کاهش یافته، حالا دیگر زنجیره محصولات خود را راه‌اندازی کرده و خودشان تولیدات خوبی دارند.

▣ تصمیمات یک‌شبه و سردرگمی‌ها

سخنگوی انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران درباره مشکلات داخلی که در مسیر صادرات وجود دارد، اظهار کرد: علاوه بر تحریم‌ها، تصمیم‌گیری‌های یک‌شبه مانند ممنوعیت صادرات، بسیاری از این زحمات را از بین می‌برد. تصمیمات شتابزده در نهادهای داخلی به علت نوسانات و تحریم‌ها، موجب می‌شود بنگاه‌های داخلی بی‌پشتوانه بمانند. در نتیجه ممکن است به علت موارد یادشده بازار روسیه نیز از بین برود. در این میان، موضوع نگران‌کننده، تصمیمات ناگهانی داخلی است.

سخن پایانی

در حالی که لبنیات به‌دلیل قیمت‌های سرسام‌آور از سفره‌های مردم پر کشیده و مانند گوشت و مرغ در خانه از ما بهتران یافت می‌شود، بازار صادرات آن به تکاپو افتاده است. هنوز مدتی از صدور مجوز صادرات محصولات لبنی به چین نگذشته که خبر از آمادگی صادرات به روسیه به گوش می‌رسد.

افزایش شدید نرخ لبنیات منجر به این شد که محصولاتی مانند شیر، دوغ و ماست که همواره یک پای ثابت سفره‌های ایرانی‌ها بودند، از سبد مصرف مردم حذف شوند و سرانه مصرف آنها به‌شدت کاهش یابد. از سوی دیگر، با پیشی‌گرفتن نرخ لبنیات از نوشابه، این نوشیدنی مضر جای خود را بیش از پیش بین مردم باز کرد و حالا حسابی بین جوانان جاخوش کرده است.

باید منتظر ماند و دید آیا تولیدکنندگان به‌دنبال صادرات محصولات لبنی بدون تقاضا هستند؟

یادداشت

موانع صادرات لبنیات به روسیه

هادی تیزهوش تابان
رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه

کشور ایران سال‌هاست تنها به صادرات نفت و گاز اکتفا نکرده و در زمینه صادرات محصولات گوناگون پیشرفت چشمگیری داشته است. محصولات لبنی یکی از کالاهای صادراتی ایران به کشورهایی از جمله عراق، ترکیه، امارات، قطر و افغانستان است که سبب رونق صادرات و ارزآوری برای کشور شده است. یکی از مهم‌ترین بازارهای هدف در زمینه صادرات غیرنفتی ایران، بازار فدراسیون روسیه است. به‌ویژه آنکه ارتباط میان ایران و فدراسیون روسیه از طریق زمینی، دریایی، ریلی و هوایی نیز فراهم است که ظرفیت‌های لازم را برای مراودات تجاری ما با این همسایه شمالی ایجاد می‌کند. از سوی دیگر، یکی از مهم‌ترین کالاهای تولیدشده در داخل که به‌عنوان کالای صادراتی است، مجموعه فرآورده‌های لبنی به‌شمار می‌رود. بازار فدراسیون روسیه می‌تواند بازار مطلوبی برای فرآورده‌های لبنی ایران به‌شمار آید. با این اوصاف، ایران تابه‌حال نتوانسته از توان تولیدی خود برای گرفتن سهم مناسب از بازار فدراسیون روسیه استفاده کند. در این راستا، موانع گوناگونی وجود دارد که براساس مطالعات انجام‌شده برخی از مهم‌ترین آنها عبارتند از مطابقت نداشتن استانداردها و قوانین گمرکی دو کشور و دشواری اخذ «کد IR» برای صادرات محصولات لبنی از ایران به بازار روسیه، مشکلات مربوط به نرخ ارز چندگانه و بازگشت ارز ناشی از صادرات، مشکلات مرتبط با مبادلات بین‌المللی و ضرورت انجام مبادلات براساس ریال و روبل، عدم آشنایی با سلیقه و ذائقه مصرف‌کنندگان در بازار روسیه و کمبود ناوگان حمل مناسب برای صادرات محصولات لبنی. در این راستا ضرورت دارد برای حضور در این بازار راهبرد داشته و با برنامه‌ریزی لازم در این بازار حضور یابیم. براساس مطالعات و بررسی‌های انجام‌شده راهبردهایی مانند تولید کالاهای پرطرفدار لبنی در فدراسیون روسیه، حل مشکل قیمت ارز و تلاش برای رفع مشکلات مربوط به خدمات بانکی، تقویت زیرساخت‌های حمل‌ونقلی و لجستیکی متناسب با صادرات محصولات لبنی، آموزش استانداردها و قوانین گمرکی روسیه با شرکت‌های مرتبط، استفاده از دیپلماسی اقتصادی توسط وزارت امور خارجه و ایجاد بسترهای لازم در کشور هدف، الگوبرداری از رقبا در بازار هدف و... مهم‌ترین مواردی است که باید در دستور کار برنامه‌ریزان قرار گیرد. در حال حاضر به‌دنبال افزایش ظرفیت ناوگان حمل دریایی در دریای کاسپین هستیم و این انتظار وجود دارد تا سایر کشورهای منطقه نیز ناوگان حمل دریایی خود را تقویت کنند و از سوی دیگر، شرایط به‌گونه‌ای فراهم و تعرفه‌ها و هزینه‌های بندری در تمام بنادر دریای کاسپین هماهنگ و یکسان شود.

تولید لبنیات در داخل کشور بیش از نیاز است

چهره

صادرات تخم‌مرغ نیازمند مشوق‌های دولتی

معاون بهبود تولیدات دامی جهادکشاورزی استان اصفهان گفت: رقابت و مارکتینگ (بازاریابی) برای صادرات تخم‌مرغ نیازمند حمایت دولت با ارائه مشوق‌های صادراتی است.

به‌گزارش مهر، حسین ایراندوست با اشاره به اینکه جایگزینی ارز نیمایی هزینه‌های تولید تخم‌مرغ را افزایش داده و این شرایط، صادرات را دشوار می‌کند، اظهار کرد: در این راستا تلاش می‌کنیم با کاهش هزینه‌های تولید، افزایش بهره‌وری و کیفیت محصول، اصلاح بسته‌بندی و مارکتینگ (بازاریابی) تخم‌مرغ، این شرایط تسهیل شود، هر چند رقابت و صادرات این محصول به حمایت‌های دولتی و مشوق‌های صادراتی نیاز دارد. وی با اشاره به اینکه تخم‌مرغ اصفهان از طریق حمل‌ونقل هوایی و زمینی به کشورهایی حاشیه خلیج‌فارس، عمان و افغانستان صادر می‌شود، افزود: مجوز صادرات این محصول از سوی اتحادیه و به‌طور مقطعی داده می‌شود که سالانه برای صادرات ۵ هزار تن تخم‌مرغ از اصفهان مجوز می‌دهند. معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان با بیان اینکه در ماه گذشته بین ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تن تخم‌مرغ از استان به خارج از کشور صادر شده، خاطرنشان کرد: با توجه به میزان تولید امسال که مازاد بر تقاضاست، بعید نیست سقف صادرات ۵ هزار تن تخم‌مرغ تا پایان سال تکمیل شود، هر چند در حال حاضر مصرف داخلی به نسبت افزایش یافته و در این شرایط شاید توجیه صادرات بیش از این وجود نداشته باشد. ایراندوست با بیان اینکه استان اصفهان با تولید سالانه بیش از ۲ میلیون تُن انواع محصولات دام و طیور رتبه نخست کشور را دارد، اضافه کرد: سهم تولیدات دام و طیور این استان به ۱۴.۲ درصد در کشور می‌رسد. وی با اشاره به وجود ۲۰۷ واحد پرورش مرغ تخم‌گذار در سطح استان، افزود: این واحدها ظرفیت تولید ۱۵ میلیون قطعه جوجه را دارند و این استان با تولید سالانه ۱۲۰ هزار تُن تخم‌مرغ رتبه اول کشور در تولید این محصول است. وی با اشاره به اینکه میانگین مصرف تخم‌مرغ در جهان، ۱۶۵ عدد برای هر فرد در سال است، افزود: در برخی کشورها، افراد سالانه ۳۵۰ تخم‌مرغ مصرف دارند و در برخی کشورها سرانه مصرف به ۵ تخم‌مرغ در سال می‌رسد. ایراندوست با بیان اینکه سرانه مصرف تخم‌مرغ در کشورمان سالانه بین ۱۹۰ تا ۲۰۰ تخم‌مرغ است، افزود: سرانه مصرف سالانه تخم‌مرغ در استان اصفهان نیز به ۱۲ کیلوگرم می‌رسد و تلاش می‌شود میزان مصرف را به ۳۰۰ تخم‌مرغ در سال در کشور برسانیم.

یادداشت

کارشکنی بانک‌ها در پرداخت تسهیلات مسکن

منوچهر خواجه‌دلویی
کارشناس مسکن

انفجار قیمت‌ها در بازار مسکن سیاست‌های دولت را به‌سمتی حرکت داد که تامین مالی بیشتر پروژه‌های ساخت‌وساز و پرداخت تسهیلات مسکن را بانک‌ها عهده‌دار شوند،اما در عمل شبکه سراسری بانکی به دلایل مختلف زیر بار پرداخت این تسهیلات نمی‌رود و این سیاست‌ها را برای منافع خود سودمند نمی‌داند. جدا از منابع محدود بانک‌ها برای پرداخت این تسهیلات، عوامل متعددی باعث شده که بانک‌ها در عمل نتوانند کمکی به بخش مسکن کرده و گرهی از مشکلات این بازار حیاتی باز کنند.

در واقع ساختار مالی بانک‌ها در کشور، به‌هیچ وجه اصولی و مناسب نیست، به‌همین دلیل بانک‌ها از بحث جریان نقدینگی و مشارکت در بخش مسکن گریزان هستند و غیر از بانک مسکن که یک بانک تخصصی در حوزه مسکن است و تکلیف دارد، بقیه بانک‌ها از پرداخت تسهیلات مسکن سر باز می‌زنند.

علت عمده این موضوع این است که به‌طورمعمول بازپرداخت تسهیلاتی که برای بخش مسکن پرداخت می‌شود، ممکن است تا بیش از ۱۵ سال به‌طول انجامد و تبدیل به فروش اقساطی شود، از این‌رو بانک‌ها به‌دلیل طولانی شدن بازگشت نقدینگی این نوع تسهیلات، تمایلی برای همکاری ندارند و به‌طورعمده سعی بر این موضوع دارند که پرداخت تسهیلات را به‌سمت مشارکت‌های کوتاه‌مدت برده و زودتر تسویه مالی کنند.

مورد دیگر این است که بیشتر بانک‌ها در بخش املاک و مستغلات سرمایه‌گذاری کرده‌اند و اگر بخواهند منابعی را برای پرداخت تسهیلات بخش مسکن در نظر بگیرند، ترجیح می‌دهند این منابع را در پروژه‌ها و قراردادهای خود سرمایه‌گذاری کنند.

به‌طور سنتی، بخش مسکن حدود ۲۰ تا ۲۴ درصد از سهم باقیمانده در تسهیلات بانک‌ها را به خود اختصاص داده که حذف شده است، اما سال قبل این بخش دوباره فعال و مقرر شد، این سهم دوباره به بخش مسکن تعلق بگیرد.

با نگاهی به آمارهای بخش مسکن در سیستم بانکی مشاهده می‌کنیم که به‌لحاظ سوخت شدن یا نپرداختن اقساط بانکی یکی از مطمئن‌ترین بخش‌ها، مسکن است و به این دلیل که املاک، وثیقه پرداخت تسهیلات در این بخش است، به‌ندرت اتفاق می‌افتد که عدم‌پرداخت اقساط انجام بگیرد، به‌طوری که طبق آمارها تاخیر در پرداخت اقساط در بخش مسکن در حدود کمتر از ۵/۲ درصد است.

بانک‌ها در مقطعی تسهیلات مختلفی برای خرید مسکن به متقاضیان پرداخت می‌کردند و این تسهیلات به‌صورت همگانی بود که از توسط بیشتر بانک‌ها پرداخت می‌شد که از سال ۸۵ پرداخت این تسهیلات متوقف شده است،اما به‌تازگی وزارت راه و شهرسازی در حال برنامه‌ریزی برای از سرگرفتن پرداخت دوباره این تسهیلات است که اگر این وام‌ها برای واحدهای نوساز و دست اول اختصاص یابد، باعث می‌شود جریان تولید فعال شده و در بازار مسکن شاهد رونق باشیم.

از طرفی، سیاست اخیر دولت برای ساماندهی بازار مسکن نمی‌تواند تاثیر زیادی برای فروکش کردن تلاطم این بازار بگذارد که فاصله بسیار زیاد نرخ ملک به‌عنوان یک کالای سرمایه‌ای با سطح اقتصادی دهک‌های پایین جامعه، علت این موضوع است.

سیاست‌هایی که در حال حاضر برای بهبود حال بد بازار مسکن به‌کار می‌رود، آنچنان که باید کارساز نیست، بلکه دولت باید سیاست‌هایی را اجرایی کند که برای قشر متوسط رو به پایین، عرضه مدیریت‌شده مسکن را به‌همراه داشته باشد، همچنین برای ساماندهی بازار اجاره، باید نهادهای اجاره‌داری حرفه‌ای در کشور ایجاد شود، البته در حال حاضر وزارت راه و شهرسازی برای اجاره‌داری حرفه‌ای برنامه‌ریزی‌هایی کرده که به‌زودی اجرایی می‌شود، همچنین شهرداری‌ها همانند کشورهای پیشرفته می‌توانند به بخش اجاره‌داری حرفه‌ای ورود کرده و به کمک بازار مسکن بیایند.

بنابراین دولت هم باید در بخش حمایت از مستاجران برنامه‌ریزی کند و هم با برنامه‌ریزی صحیح در بحث عرضه برای اجاره قدم بردارد و برای تحقق این اهداف، وزارت راه و شهرسازی، شهرداری‌ها و سایر سازمان‌های ذی‌ربط می‌توانند بسیار تاثیرگذار باشند.

احداث ۱۴ هزار واحد مسکونی برای اقشار کم‌درآمد

حمیدرضا سهرابی، معاون بنیاد مسکن از احداث ۱۴هزار واحد مسکونی برای اقشار کم‌درآمد طی امسال علاوه بر اجرای طرح نهضت ملی مسکن خبر داد و بهسازی ۵ هزار واحد شهر بندر امام (ره) را نیز از دیگر کارهای در دست انجام برشمرد.

حمیدرضا سهرابی، معاون مسکن شهری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی درباره تولید مسکن شهری در شهرهای تحت‌مسئولیت بنیاد خارج از طرح نهضت ملی مسکن اعلام کرد: بنیاد مسکن پروژه ۱۴هزار واحدی مسکن برای اقشار کم‌درآمد را در سراسر کشور در برنامه امسال دارد، همچنین بهسازی ۵ هزار واحد شهر بندر امام (ره) در حال انجام است.

معاون بنیاد مسکن ادامه داد: در بافت‌های حاشیه‌نشین نیز برنامه‌ریزی‌هایی در حال انجام است که به‌زودی ساماندهی مسکن بخشی از بافت‌های حاشیه‌ای در شهرهای تحت‌مسئولیت بنیاد آغاز خواهد شد. هم‌اکنون ساماندهی محیط و معابر انجام شده و ساماندهی بخش مسکن نیز در بافت‌های حاشیه‌ای آغاز خواهد شد.

گفتنی است، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در بخش شهری نیز در اجرای طرح نهضت ملی مسکن مسئولیت دارد که طبق تازه‌ترین آمار ۸۶ هزار واحد مسکن شهری طرح نهضت ملی مسکن تحت‌مسئولیت بنیاد وارد فاز عملیاتی و اجرایی شده است.

بررسی آخرین تحولات بازار ملک در ایران

مسکن در مرداب رکود تورمی دست‌وپا می‌زند

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

یکی از مهم‌ترین بحران‌هایی که دولت قبل از خود به‌جا گذاشت، تورم بسیار بالا بود. آمارها نشان می‌دهد یادگار تورمی دولت روحانی برای رئیسی، بزرگ‌ترین میراث تورمی یک دولت برای دولت پس از خود از ابتدای انقلاب تاکنون بوده است. بالا بودن تورم، البته تنها مسئله تورم کشور در نیمه سال گذشته نبود. وضعیت بحرانی عوامل تورمی، تشدید تورم در امسال را بسیار محتمل کرده بود.

براساس گزارش مرکز ملی آمار ایران، در شهریور ۱۴۰۱ تورم ماهانه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران ۳.۳ درصد بوده است. این در شرایطی است که تورم ماهانه شهریور در مقایسه با ماه قبل، ۱.۵ واحد درصد افزایش داشته است.

این گزارش نشان می‌دهد که متوسط نرخ مسکن در شهریور ۱۴۰۱ به ۴۶ میلیون و ۱۱۱ هزار تومان رسیده و این در حالی است که متوسط نرخ یک مترمربع مسکن در شهر تهران در شهریور سال گذشته، ۳۱ میلیون و ۷۰۳ هزار تومان گزارش شده بود.

عکس: آیدا فریدی

داده‌های آماری نشان می‌دهد با تمام فراز و نشیب‌های بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری در بازار مسکن توانسته نسبت به سرمایه‌گذاری در بازار طلا، سکه، خودرو، دلار و... بازدهی بیشتری ایجاد کند

ریزش ساخت‌وساز زیر سایه وعده‌های دولت

آن‌طور که در آخرین گزارش مرکز آمار ایران مربوط به بهار امسال دیده می‌شود، در مجموع حدود ۹۰ هزار واحد مسکونی در کشور ساخته شده است.

بنا بر این گزارش، در بهار امسال، تعداد ۹۰ هزار و ۲۹۰ واحد مسکونی در پروانه‌های صادرشده برای احداث ساختمان از سوی شهرداری‌های کشور پیش‌بینی شد که نسبت به فصل گذشته ۲۱.۸ درصد و نسبت به فصل مشابه سال گذشته ۱۲.۷ درصد کاهش داشته است.

به‌عبارتی، در حالی بهار امسال حدود ۹۰ هزار واحد مسکونی در کشور مجوز ساخت دریافت کرد که این میزان در تابستان سال گذشته معادل ۹۳ هزار، در پاییز ۸۳ هزار و در زمستان ۱۱۵ هزار واحد بوده است، اما این اعداد و ارقام در شرایطی در گزارش مرکز آمار ایران دیده می‌شود که ساخت ۴میلیون واحد مسکونی در طول ۴ سال، از جمله وعده‌های دولت سیزدهم بود که دریچه‌هایی از امیدواری را برای اقشار فاقد مسکن به‌وجود آورد.

در این شرایط به‌نظر می‌رسد اجرای این وعده هم مانند وعده مسکن‌مهر، سال‌ها به‌طول انجامد و ادامه‌اش به دولت‌های بعدی موکول شود. نامشخص بودن نرخ هرروزه مصالح ساختمانی و افزایش شدید قیمت‌ها در این بخش به‌باور کارشناسان، عامل اصلی سقوط ساخت‌وساز و سرمایه‌گذاری ساختمانی است.

مرکز آمار ایران اعلام کرد که میانگین نرخ مصالح و نهاده‌های ساختمانی مسکونی پایتخت، بهار امسال در مقایسه با بهار سال گذشته، با رشد ۴۳ درصدی همراه بوده و این موضوع نشان از بازگشت جهت قیمتی بازار مصالح و همین‌طور تجربه مجدد التهاب تورمی در این بازار است.

آمار، ارقام و تحلیل‌ها نشان می‌دهند که بهار امسال، رشد بیش از ۴۰ درصدی در نرخ برخی مصالح پرمصرف از قبیل سیمان وجود داشته است. نرخ گچ نیز افزایش ۳۰ تا ۴۰ درصدی و نرخ آهن از قبیل تیرآهن، نرخ توری فنسی و... حدود ۲۰ درصد رشد داشته است. صمت در این گزارش علت ریزش ساخت‌ساز و افزایش نرخ مسکن در ماه‌های اخیر را بررسی کرده است.

چرا تیراژ تولید مسکن افت کرد؟

محمود اولاد، کارشناس بازار مسکن درباره سقوط تاریخی ساخت مسکن به صمت گفت: بخش خصوصی هر قدر هم که توان ساخت‌وساز بالایی داشته باشد، در شرایطی که مردم قدرت خرید نداشته باشند و قادر به خرید مسکن نباشند، به‌طورمسلم سرمایه‌گذاری چندانی در این بازار نخواهد کرد. از طرفی در عمل از ۲ سال گذشته وضعیت در بازار مسکن به جایی رسیده که مردم دیگر حتی با اخذ وام و اعتبار و... هم نمی‌توانند در این بازار وارد شوند. تنها دلیل آن هم این است که از قدرت خرید مردم کاسته شده است.

با اینکه می‌گویند ۴۰۰ میلیون تومان وام به متقاضیان مسکن می‌دهند، باز هم مردم چندان استقبالی از این وام‌ها نمی‌کنند، چرا که باوجود این گرانی‌ها و درآمدهای اندک بازپرداخت این وام‌ها برای‌شان غیرممکن شده است.

■ وام مسکن برای کدام دهک است؟

اولاد با بیان اینکه به‌نظر می‌رسد پرداخت این‌گونه وام‌ها بیشتر برای دهک‌های پردرآمد در نظر گرفته شده، افزود: فردی که امروز نیاز به مسکن و مقداری هم پس‌انداز دارد، باز هم توان بازپرداخت چنین وام‌هایی را ندارد، تا زمانی که رشد اقتصادی در کشور منفی باشد، مردم قدرت خرید مسکن را ندارند، در نتیجه از بازار رسمی مسکن خارج می‌شوند و ساخت‌وساز مسکن هم رو به افول می‌رود. این کارشناس بازار مسکن با بیان اینکه نیاز مردم در بخش مسکن سرکوب نشده است،گفت: در حقیقت بازار غیررسمی مسکن در چه شرایطی قرار دارد؟

متاسفانه در این شرایط سخت اقتصادی، شاهد آلونک‌سازی و کارتن‌خوابی هستیم و می‌بینیم که نیازمندان مسکن، توان تهیه مسکن را از بازار رسمی ندارند. از سوی دیگر، زمانی که در این بازار مردم توان خرید مسکن ندارند، سازندگان و بخش خصوصی تولیدات خود را چگونه بفروشند؟ پس در نتیجه بخش خصوصی هم دست از ساخت‌وساز برمی‌دارد و وارد عرصه‌های دیگر می‌شود یا در کشورهای دیگر سرمایه‌گذاری می‌کند.

■ با کمبود عرضه، انفجار قیمتی در راه است

این کارشناس بازار مسکن بااشاره به پیامد چنین وضعیتی در بازار مسکن به صمت گفت: زمانی که با انباشتی از نیاز مردم روبه‌رو می‌شویم، اگر این میزان هر روز افزایش یابد و به یک‌باره با تغییری کوچک در وضعیت اقتصادی شرایط کمی بهبود یابد و درآمدهای مردم رشد کند، این نیازهای باقیمانده در بازار تبدیل به تقاضا می‌شوند؛ آن هم تقاضایی که دیگر هیچ عرضه‌ای برای آن وجود ندارد و در این زمان شاهد یک انفجار قیمتی وحشتناک در بازار مسکن خواهیم بود.

اولاد در ادامه افزود: اگر کارشناسان از خطرناک بودن رکود در بخش مسکن سخن می‌گویند، علت آن این است که رکود هر قدر عمیق‌تر باشد، در آینده با تورم بسیار بالاتری همراه خواهد شد،به‌ویژه در بخش مسکن که دوره ساخت آن حداقل ۲ سال به‌طول می‌انجامد و عکس‌العمل بازار هم برای آن نامشخص است.

این کارشناس بازار مسکن در پاسخ به این پرسش که آیا باید وام‌های تکلیفی بیشتری برای ساخت‌وساز پرداخت شود تا این بازار رونق گیرد؟ افزود: با این شرایط اقتصادی، هیچ‌گونه راه‌حلی برای برون‌رفت از این وضعیت وجود ندارد و تنها راه‌حل آن، این است که سریع‌تر با عقلانیت اقتصادی به‌سوی رشد اقتصادی حرکت و برای این منظور باید تحریم‌های کشور لغو شود و موضوع مربوط به برجام را حل کنند، زیرا بازار مسکن نیازمند رشد اقتصادی بلندمدت است.

■ رشد اقتصادی

اولاد افزود: رشد اقتصادی مثبت تثبیت‌شده و بلندمدت که حداقل ۵ سال ادامه داشته باشد، می‌تواند به بازار مسکن کمک کند، اما تا زمانی که رشد اقتصادی منفی باشد و عقلانیتی در اقتصاد دیده نشود و درهای کشور به روی اقتصاد و دنیا بسته باشد و از سیاست‌هایی که پیش از این هم شکست خورده‌اند، بهره ببرند، باز هم شاهد وضعیت منفی در این بازار خواهیم بود.

این کارشناس بازار مسکن در پایان گفت: گفته شده با ساخت مسکن ملی، سالانه یک میلیون نیاز در بازار مسکن برطرف می‌شود، اما می‌بینیم در نهایت ۱۰۰ هزار نفر در این بازار قادر به سرمایه‌گذاری هستند و تنها ۱۰ درصد واریزی داشته‌اند و قسط اول خود را پرداخت کرده‌اند و اصلا مشخص نیست آیا توان پرداخت قسط دوم و قسط‌های بعدی در این بازار را داشته باشند یا خیر؟

رشد اقتصادی مثبت تثبیت‌شده و بلندمدت که حداقل ۵ سال ادامه داشته باشد، می‌تواند به بازار مسکن کمک کند

سرمایه‌گذاری پرسود در بازار مسکن

عباس زینعلی، کارشناس مسکن به صمت گفت: اگر کسب وکارها در شرایط بحران‌های اقتصادی نتوانند جریان نقدینگی مناسبی را برای خود ایجاد کنند، محکوم به شکست هستند. از سویی، زمانی که ظرفیت بازارهای سرمایه‌گذاری به‌جایی می‌رسد که دیگر سوددهی ندارد، افراد و نهادها به‌سمت بازارهای غیرپولی تمایل پیدا می‌کنند. به‌عنوان مثال، افراد بازار مسکن را به‌عنوان یک هدف‌گذاری مطمئن و با ریسک پایین در نظر می‌گیرند و این بازار را از حالت مصرفی به‌سمت بازار سرمایه‌ای تغییر می‌دهند. اتفاقی که در سال‌های گذشته با نوسانات نرخ ارز و طلا شدت گرفت و نرخ ملک را روز به روز افزایش داد.

وی افزود: باوجود اینکه تعداد معاملات مسکن به‌شدت کاهش پیدا کرده و سازنده‌ها تمایلی برای ساخت‌وساز ندارند، شاهد افزایش تورم ماهانه نرخ مسکن در کشور هستیم؛ چرا که سرمایه‌گذاری در این بازار یکی از مطمئن‌ترین سرمایه‌گذاری‌ها به‌حساب می‌آید و به‌طورقائم افزایش نرخ را تجربه می‌کند. داده‌های آماری نشان می‌دهد که با تمام فراز و نشیب‌های بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری در بازار مسکن توانسته است نسبت به سرمایه‌گذاری در بازار طلا، سکه، خودرو، دلار و... بازدهی بیشتری را ایجاد کند.

■ ریزش عجیب ساخت‌وساز مسکن

زینعلی در رابطه با علت کاهش ساخت‌وسازها به صمت گفت: این اتفاق به‌دلیل رکود معاملات بازار مسکن در ماه‌های اخیر است که باعث وقفه در ساخت‌وساز کشور شده و سازنده‌ها را مردد و چشم‌انتظار رفتار خریداران کرده است.

به‌تازگی از گرانی مصالح ساختمانی به‌عنوان اصلی‌ترین علت افزایش نرخ مسکن نام برده شده،اما این موضوع تاثیر چندانی بر افزایش قیمت‌ها ندارد،بنابراین باعث تنش و رفتارهای هیجانی می‌شود، سوداگری و تقاضای موثر در این بازار حیاتی است که باید هرچه سریع‌تر برطرف شود.

■ بحران جدی در انتظار بازار مسکن

زینعلی گفت: رشد قیمتی که بازار مسکن در سال‌های اخیر تجربه کرد، یک بحران بی‌سابقه را رقم زد، به‌طوری که باعث افزایش انتظارات تورمی در این بخش شده و بسیاری از اقشار کم‌درآمد را برای خرید خانه ناامید کرده است.

این موضوع اگر بی‌توجه بماند و به‌حال خود رها شود، می‌تواند در آینده بسیار نزدیک به چالشی تبدیل شود که دیگر قابل‌حل نیست و تبعات غیرقابل‌جبرانی را به‌بار آورد، چرا که اکنون نرخ خانه نسبت به سال قبل، چیزی حدود ۱۵ میلیون تومان گران‌تر شده و میانگین هر مترمربع مسکن در شهر تهران از مرز ۴۵ میلیون تومان گذشته است.

وی در پایان گفت: امید است که دولت در چشم‌اندازها و برنامه‌های آتی خود با ایجاد منابع و افزایش تولید بهینه‌تر، بتواند گره کور بازار مسکن را باز کند،اما در حال حاضر اقدامی که بتواند گره‌گشا باشد، دیده نمی‌شود.

سخن پایانی

افزایش بی‌سابقه نرخ مسکن باوجود وعده‌هایی که دولت سیزدهم برای ساماندهی این بازار داده، امید بسیاری از اقشار کم‌درآمد را برای خانه‌دار شدن کمرنگ کرده است؛ وعده‌هایی که نه‌تنها نتوانسته به ساماندهی بازار مسکن کمک کند، بلکه انگیزه سازنده‌ها و انبوه‌سازان را برای ساخت‌وساز به‌شدت کاهش داده و عرضه و تقاضای بازار مسکن را بر هم زده است، از این‌رو ضرورت دارد مسئولان با نظارت و پیگیری‌های مستمر، به تولید مسکن در کشور سرعت ببخشند تا شاهد اعتمادسازی عمومی نسبت به بازار مسکن در جامعه باشیم، همچنین با ایجاد سیاست‌های پولی و مالی مناسب، اقشار مختلف جامعه را برای خرید مسکن توانمند کنند.

شالیکاران از فروش یکجای محصول امتناع می‌کنند

عرضه برنج مازندران در بورس کالا

بازار عرضه و تقاضای برنج کشت اول مازندران پس از گذشت بیش از ۷۰ روز و در آستانه ورود شالی کشت دوم در سایه ترس شالیکاران از کاهشی‌تر شدن نرخ به‌صورت نسبی در شالیکوبی‌های استان رونق گرفت. به‌نظر می‌رسد شالیکاران که روی نرخ ۱۰۰ هزار تومان تاکید و تاکنون نیز مقاومت کرده بودند، در آستانه برداشت کشت دوم برنج به کاهش ۱۰ تا ۱۲ هزار تومانی نسبت به نرخ موردنظرشان کوتاه آمده و اقدام به فروش محصول کرده‌اند. طناب کشی میان کشاورزان از یک‌سو با تاجران و بنکداران برای نرخ موردنظر و پیشنهادی برنج تولیدی امسال در مازندران در حالی بسیار طولانی شد که شالیکاران همچنان نسبت به فروش یکجای محصول خودداری و مقاومت می‌کنند، طبق آمار رسمی اتحادیه شالیکوبی‌داران همچنان پس از گذشت بیش از ۲ ماه از زمان نخستین برداشت، حدود ۶۰ درصد محصول کشت اول برنج کشاورزان در انبارها، آماده فروش موجود است.

عکس: آیدا فریدی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

براساس اعلام رسمی جهاد کشاورزی مازندران، امسال ۲۱۵ هزار هکتار از زمین‌های مازندران زیرکشت اول رفت و نخستین برداشت مکانیزه برنج مازندران نیز به‌صورت رسمی ۲۱ تیر در فریدنکنار آغاز و به‌محض برداشت محصول، کشت دوم به روش نشا دوباره عملیاتی شد، یعنی ۱۰۴ هزار هکتار یعنی حدود نیمی از این شالیزارهای استان، زیرکشت دوم رفت و اکنون به مرحله خوشه‌دهی و به آستانه برداشت رسیده است.

رئیس پایانه صادراتی برنج کشور مستقر در آمل در گفت‌وگو با ایرنا، بااشاره به رونق نسبی بازار برنج مازندران گفت: اگرچه بازار برنج در آستانه برداشت کشت دوم تا حدودی رونق گرفته است، اما همچنان در انتظار اعلام نرخ خرید تضمین برنج پرمحصول کیفی از سوی وزارت جهاد کشاورزی است. اسماعیل یزدان‌پناه با بیان اینکه بعضی کشاورزان محصول‌شان را با نرخ ۸۵ تا ۹۰ هزار تومان به نسبت درصد شکستگی فروختند، گفت: اینکه بازار برنج استان پس از گذشت حدود ۷۵ روز به تعادل و توافق بین ۸۵ تا ۹۰ هزار تومان رسیده، جای امیدواری است، معتقدم جهاد کشاورزی باید به‌صورت کارشناسی در تعیین نرخ ارقام پرمحصول ورد پیدا کند تا رویکرد خودکفایی تولید با توسعه کشت ارقام پرمحصول دچار لطمه نشود. وی تصریح کرد: براساس آمار کشاورزان تاکنون کمتر از ۲۵ درصد از محصول را برای فروش عرضه کرده و تلاش بر آن است که محصول طبق تورم و هزینه‌های تولید فروخته شود. مدیرعامل مرکز بین‌المللی تجارت و پایانه صادرات برنج ایران مستقر در آمل از شروع خرید و فروش برنج در بورس خبر داد و گفت: امیدواریم خرید و فروش این محصول در بورس نیز موردتوجه قرار بگیرد. یزدان‌پناه با بیان اینکه سال گذشته، هزار تن خرید و فروش برنج مازندران در بورس کالا عملیاتی شد، گفت: برای نخستین‌بار امسال خرید و فروش رقم کیفی پرمحصول فجر نیز در بورس انجام می‌شود. وی با اظهار اینکه مرکز بین‌المللی تجارت پایانه صادرات برنج ایران کیفیت برنج مازندران را هنگام عرضه در بورس تضمین می‌کند و ضمانت‌کننده تحویل محصول به خریدار با کیفیت خریداری شده است، افزود: علاوه بر کشاورزان برنجکار، هر شهروند ایرانی می‌تواند به خرید و فروش برنج به‌عنوان یک کالای بورسی ورود کند. یزدان‌پناه یکی از مزیت‌های عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا را شفاف‌سازی نرخ و کوتاه کردن دست دلالان دانست و گفت: در واقع بورسی شدن محصولات استراتژیک کشاورزی به‌نوعی جایگزین قانون خرید تضمینی است که با هدف حمایت از تولید محصولات راهبردی کشاورزی اجرا می‌شود.

جبران کاهش نرخ برنج با تولید کشت دوم

مدیر یک واحد شالیکوبی در بابل و از آگاهان بازار برنج مازندران در گفت‌وگو با ایرنا گفت: در حال حاضر نرخ برنج طارم هاشمی ۸۵ تا ۸۷ هزار تومان در هر کیلو نرخ دارد.

احمد قربانی با بیان اینکه پس از گذشت حدود ۷۰ روز از رکود بازار شاهد رونق نسبی بازار برنج هستیم، افزود: هنوز ۶۰ تا ۷۰ درصد محصول شالیکاران در انبارها است. قربانی یکی دیگر از دلایل رونق ملایم بازار برنج مازندران را افزایش چشمگیر کشت دوم و ورود محصول به بازار عنوان کرد و گفت: از آنجایی که هنوز حدود ۷۰ درصد محصول کشت اول در انبارهای شالیکوبی‌ها وجود دارد، با ورود برنج کشت دوم، موجودی کالا به یک‌باره زیاد خواهد شد و تمایل به فروش محصول نیز افزایش می‌یابد. وی با توضیح اینکه اکنون بازار از رکود سنگین خرید و فروش خارج شد و به رونق نسبی رسیده است، ادامه داد: شالیکاران همچنان منتظر اعلام نرخ خرید تضمینی ارقام پرمحصول کیفی به‌ویژه شیرودی و فجر هستند. وی با بیان اینکه، امسال طبق اعلام جهاد کشاورزی حدود ۷۰ هزار هکتار از شالیزارهای استان زیرکشت ارقام پرمحصول رفته است، افزود: در حال حاضر تمامی واحدهای شالیکوبی استان مملو از برنج سفید آماده عرضه است؛ شرایطی که به‌لحاظ امنیت، حفظ و نگهداری برای این محصول استراتژیک خطرناک است.

سخن پایانی

اواخر سال ۱۴۰۰ بود که سیر صعودی نرخ انواع برنج ایرانی آغاز و زمینه‌ساز افزایش قابل‌توجه نرخ این محصول پرمصرف در بازار شد. کارشناسان حوزه کشاورزی، کاهش تولید برنج ناشی از خشکسالی در سال زراعی گذشته، عرضه محدود آن به بازار، احتکار، وجود واسطه‌های فراوان در زنجیره ارزش برنج، ممنوعیت‌های وارداتی برنج خارجی، بحران روسیه و اوکراین و تحریم‌های غرب را از جمله مهم‌ترین دلایل افزایش نرخ این محصول عنوان می‌کردند. البته برخی اقتصاددانان نیز افزایش نرخ برنج در بازار را تابعی از سیاست‌های کلان اقتصادی، تغییرات در سایر بازارهای اقتصادی، انتظارات تورمی، افزایش نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی و اختلال در زنجیره توزیع می‌دانستند. در همین راستا، احد آزادیخواه، سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با فارس با بیان اینکه افزایش نرخ برنج به‌هیچ عنوان پذیرفته نیست، معتقد است: «باید رشد نرخ برنج در بازار را ناشی از دست‌های پشت‌پرده و دلال‌بازی دانست، به‌همین دلیل وزارت جهاد کشاورزی و سازمان تعزیرات حکومتی باید این موضوع را مدیریت کنند». میزان نیاز برنج در کشور سالانه ۳ میلیون تن است که از این مقدار به‌طورمعمول ۲ میلیون ۵۰۰ هزار تن در ۶۰۰ هزار هکتار از شالیزارهای کشور تولید و ۵۰۰ هزار تن از مسیر واردات تامین می‌شود. در سال زراعی گذشته به‌واسطه خشکسالی میزان تولید برنج به یک میلیون ۸۰۰ هزار تن رسید و این موضوع زمینه‌ساز مشکلات متعددی در بازار شده بود. امسال به‌واسطه افزایش ۳۰ درصدی تولید و آغاز فصل برداشت، کاهش چشمگیر نرخ آغاز و برخی منتظر ادامه این روند در هفته‌های آینده هستند.

بازار برنج در آستانه برداشت کشت دوم تا حدودی رونق گرفته است

خبر روز

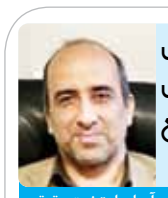
بهره‌برداری از نیروگاه برق سیکل ترکیبی عسلویه

نیروگاه برق سیکل ترکیبی هزار و ۴۹۳ مگاواتی (مپنا) در آیینی با حضور وزیر نیرو در شهرستان عسلویه به‌بهره‌برداری رسید. به‌گزارش ایرنا، علی‌اکبر محرابیان در این آیین گفت: در راستای افزایش تولید برق، پاسخگویی به مصرف مشترکان در این منطقه، رشد ظرفیت بهره‌وری نیروگاه‌های گازی و تبدیل آن به سیکل ترکیبی، احداث واحدهای بخار نیروگاه عسلویه در دستور کار قرار گرفت. وی بیان کرد: نیروگاه سیکل ترکیبی هزار و ۴۹۳ مگاواتی عسلویه با هدف افزایش تولید، پایداری و پایایی شبکه و پاسخگویی به رشد فزاینده بار در مرکز کشور به‌میزان ۴۸۰ مگاوات بهره‌برداری شد. وزیر نیرو افزود: این سیکل ترکیبی به‌منظور بالا بردن راندمان نیروگاه به‌میزان حدود ۵۰ درصد امروز وارد فاز بهره‌برداری شد. محرابیان ادامه داد: از دیگر اهداف این پروژه، صرفه‌جویی و کاهش مصرف سوخت دست‌کم به‌میزان ۸۴۶ میلیون مترمکعب در سال و کاهش آلایندگی محیط‌زیست است. وزیر نیرو یادآور شد: براساس برآوردهای انجام‌شده در آغاز دولت سیزدهم، سالانه حدود ۱۹ تا ۲۰ هزار مگاوات کسری تراز صنعت برق در کشور وجود داشت که حدود یک‌چهارم تقاضای مصرف برق کشور بوده است. وی گفت: با همراهی مردم در صرفه‌جویی و مصرف بهینه و تلاش‌های کارکنان صنعت برق کشور، شاهد کاهش ۴.۵ درصدی مصرف برق در تابستان امسال نسبت به سال گذشته بودیم که این میزان صرفه‌جویی بدون احتساب رشد تقاضای سالانه نیاز به انرژی برق بوده است. علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو به‌منظور آغاز عملیات اجرایی و بهره‌برداری از چند پروژه و بازدید از طرح‌های صنعت آب و برق از طریق فرودگاه بین‌المللی خلیج‌فارس عسلویه وارد استان بوشهر شد.

یادداشت

ضرورت بازنگری در استراتژی صنایع

آریا صادق‌نیت‌حقیقی
دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم ایران

صنایع برای تداوم حیات به سرمایه در گردش نیاز دارند. با این وجود در سال‌های اخیر تامین سرمایه در گردش به یکی از چالش‌های اصلی صنایع پایین‌دستی بدلشده که عملا روند تولید آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. تامین این هزینه به‌منزله اصلی‌ترین گام در مسیر تداوم تولید است. در چنین شرایطی، دولت نه‌تنها هیچ حمایتی را از صنایع برای تامین سرمایه در گردش ترتیب نمی‌دهد بلکه، هر روز چالشی جدید در مسیر فعالیت آنها ایجاد می‌کند.

بخشی از این چالش‌ها از سیاست‌گذاری اشتباه مسئولان نشأت می‌گیرد و برخی دیگر از مشکلات یادشده ناشی از عملکرد اشتباه صنایع است. به‌عنوان‌مثال، دولت در بازپرداخت هزینه محصولات خریداری‌شده از صنایع پایین‌دستی آلومینیوم کشور کوتاهی و همین موضوع آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به عملکرد صنایع تحمیل می‌کند؛ بنابراین چنانچه دولت در اجرای تعهدات خود در برابر صنایع، به‌درستی عمل کند، بخشی از مشکلات این واحدها در تامین صنایع برطرف می‌شود.

حمایت یک‌جانبه دولت از صنایع بالادستی، از دیگر مشکلاتی است که آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به فعالیت صنایع تحمیل می‌کند. صنایع مادر عموما وابسته به دولت هستند و از آنها با عنوان خصولتی یاد می‌شود. این صنایع به سبب سهم دولت در سهامداری‌شان از حمایت‌های دولتی نیز بهره‌مند هستند. این صنایع از یارانه انرژی بهره‌مند هستند، همین موضوع نیز زمینه سودآوری این واحدها را فراهم می‌کند. از آنجاکه صنایع مادر آلومینیوم کشور بر پایه بهره‌مندی از ذخایر ارزان انرژی احداث شده‌اند، انتظار می‌رود، تخفیف دریافت شده از سوی دولت را به حلقه‌های بعدی منتقل کنند تا در نهایت مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی محصولات، از این یارانه بهره‌مند شوند.

با این وجود، نه‌تنها خواسته یادشده محقق نمی‌شود، بلکه شاهد گران‌فروشی شمش آلومینیوم در بازار داخلی و ارزان‌فروشی آن در بازارهای صادراتی هستیم. این دست اقدامات که از آنها با عنوان خام‌فروشی هم یادمی‌شود درنهایت به ضرر اقتصاد کشور تمام می‌شود. صنایع بالادستی با اذعان به حمایت‌های دولتی، چنین سیاست‌هایی را اتخاذ می‌کنند.

در حالت کلی، انتظار می‌رود دولتمردان و سیاست‌گذاران منافع ملی را در اولویت سیاست‌های خود قرار دهند. به این ترتیب، امکانی برای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده و همچنین اشتغالزایی حداکثری فراهم می‌شود، اما راهکارها و سیاست‌های دولت با شعارهای مطرح‌شده از سوی دولتمردان همسو نیستند. در اختیار قرار دادن منابع انرژی که ثروت ملی هستند به صنایع مادر به‌منزله ایجاد فضایی برای توزیع رانت است. چنانچه نظارت کافی بر این صنایع وجود نداشته باشد و این امتیازات به حلقه‌های بعد تا مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی منتقل نشود، مسلما موجبات سوءاستفاده را ایجاد خواهد کرد. در چنین شرایطی، امکان سوءاستفاده از این امتیازات و رانت‌های دولتی فراهم می‌شود.

تغییر مداوم قوانین و سیاست‌گذاری‌های دولت، چالش دیگری است که عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد و بازنگری در آن ضروری به‌نظر می‌رسد. در چنین بستری، صنایع امکان برنامه‌ریزی برای آینده خود را ندارند و عملا فعالیت آنها تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد. رعایت قوانین و مقررات از سوی دولت، دیگر خواسته فعالان صنعتی است که به رفع بسیاری از مشکلات منتهی می‌شود. در قانون بهبود فضای کسب‌وکار تاکید شده که دولت باید در فرآیند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری از نظرات تشکل‌های تخصصی کمک بگیرد. با این وجود، دولت‌ها از اجرای این وظیفه خود سر باز می‌زنند. چنانچه دولت این اقدام را به صورت نمادین آغاز کند، بسیاری از چالش‌های حاکم بر صنعت برطرف خواهد شد و حتی به نفع اقتصاد کشور در سطح کلان نیز خواهد بود، چراکه شاهد توسعه عملکردی صنایع پایین‌دستی و رونق اشتغالزایی و اقتصاد کشور خواهیم بود.

گفت‌وگو

سرمای اروپا و بهبود تقاضای چین، محرک کامودیتی‌ها

امید به بازارهای فلزی بازگشت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

تداوم بحران انرژی و شدت گرفتن آن در هفته‌های اخیر از عوامل مثبت موثر بر بهای فلزات در بازارهای جهانی بوده است. با شروع نخستین موج سرمای اروپا، میزان مصرف گاز طبیعی برخی از نواحی اروپا به بالای متوسط ۵ ساله رسید. در همین زمان، بسیاری از کشورهای اروپایی با چالش‌های جدی در تامین گاز برای فصل زمستان روبه‌رو شدند و روند افزایشی قیمت گاز، عملکرد بسیاری از صنایع را در این قاره تضعیف کرد. تصمیم اوپک‌پلاس مبنی بر کاهش روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای عرضه نفت، قیمت نفت خام را افزایش داد. همزمان با عوامل یادشده، انتشار داده‌های مثبت از عملکرد اقتصادی چین در ماه سپتامبر نیز محرک رشد بهای فلزات در بازار جهانی بود. البته چین در هفته گذشته، تعطیلات روز ملی چین را پشت‌سر گذاشته و همین موضوع نیز مانع اثرگذاری کافی این شرایط بر عملکرد بازارهای کالایی این کشور شده است. در ادامه، افت عملکرد اقتصادی امریکا نیز بسیاری از فعالان اقتصادی را به تغییر تصمیمات فدرال‌رزرو مبنی بر افزایش دوباره نرخ بهره دلار امیدوار کرده است. صنعت برای بررسی عملکرد بازارهای کالایی فلزی با سعید برزگر، کارشناس بازار کالایی گفت‌وگو کرده است. متن کامل این مصاحبه را در ادامه می‌خوانید.

◉ عملکرد بازارهای جهانی از آغاز اکتبر، تحت‌تاثیر چه شاخصه‌هایی بوده است؟

انتشار آمار عملکرد اقتصادهای بزرگ جهان از جمله چین، امریکا و همچنین کشورهای اتحادیه اروپا، از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر بازارهای کالایی در ماه اکتبر بوده است. داده‌های رسمی شاخص مدیران خرید چین در ماه سپتامبر در نرخی بالاتر از ماه اوت و همچنین پیش‌بینی‌ها قرار گرفت؛ بنابراین اقتصاد این کشور پس از دوماه متوالی شرایط انقباضی به مسیر رشد بازگشته است و همین موضوع زمینه رشد تقاضا از سوی چین را برای خرید فلزات و به‌دنبال آن رشد بهای آنها فراهم می‌کند. البته شاخص یادشده در امریکا در ماه سپتامبر و برخلاف پیش‌بینی‌ها کاهشی بود، هرچند به‌دنبال انتشار آمار یادشده، برخی فعالان بازار به تجدیدنظر تداوم سیاست‌های انقباضی از سوی فدرال‌رزرو در تعیین نرخ بهره و افزایش دوباره آن امیدوار شده‌اند.

◉ سیاست‌های پولی و مالی امریکا چه تاثیری بر عملکرد بازارهای مالی و کالایی جهان داشته است؟

روند رو به رشد تورم، از چالش‌های اصلی دولت ایالات متحده از ابتدای سال جاری میلادی تاکنون بوده است. با توجه به روند صعودی تورم، سیاست‌های مالی انقباضی از سوی بانک مرکزی این کشور در پیش گرفته شد. از آنجا که امریکا، بزرگ‌ترین اقتصاد جهان به‌شمار می‌رود، این‌گونه سیاست‌ها، تاثیر منفی بسزایی بر میزان تقاضا در بازارهای کالایی داشته و روند قیمت‌ها را هم متاثر کرده است.

بررسی عملکرد اشتغال امریکا در ماه سپتامبر، کاهشی بود و به ۳.۵ درصد رسید. این رقم، کمترین میزان اشتغال امریکا از سال ۱۹۶۹ تاکنون است و رکوردی بی‌نظیر به‌شمار می‌رود. در همین حال، نرخ دستمزد ساعتی نیز رو به رشد بوده که خود محرک تورم در این کشور است. در چنین شرایطی، شانس افزایش دوباره ۰.۷۵ درصدی نرخ بهره تقویت شده است. افزایش نرخ بهره، عامل تقویت دلار و همزمان تضعیف قیمت طلا در بازارهای جهانی است. در ادامه باید تاکید کرد که انتشار آمار رو به رشد تورم به‌منزله افزایش نرخ اوراق قرضه در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان خواهد بود؛ بدین‌ترتیب دلایل تقویت ارزش دلار از سوی فدرال‌رزرو تحکیم می‌شود.

شاخص مدیران خرید PMI بخش تولید امریکا در ماه سپتامبر، ۵۰.۹ اعلام شد و این در حالی است که شاخص یادشده در ماه اوت ۵۲.۸ بود؛ بنابراین مجددا سیگنال منفی دیگری به بزرگ‌ترین اقتصاد جهان داده شده است. در چنین شرایطی، برخی از فعالان بازار به تجدیدنظر تداوم سیاست‌های انقباضی از سوی فدرال‌رزرو در تعیین نرخ بهره و افزایش دوباره آن امیدوار شده‌اند. درنتیجه دلار امریکا جریان کاهش نرخ به خود گرفت و همین امید، خود محرک روند رو به رشد بهای فلزات در بازار جهانی بود.

در ادامه باید تاکید کرد که با توجه به اثرات منفی روند رو به رشد افزایش نرخ بهره در امریکا، سازمان ملل از بانک‌های مرکزی دنیا و فدرال‌رزرو امریکا درخواست کرده روند رو به رشد بهره بانکی را متوقف کند، چراکه این احتمال می‌رود که با تداوم سیاست یادشده، جهان در آستانه رکود اقتصادی بزرگ دیگری قرار گیرد. حال باید دید سیاست‌گذاران ایالات متحده چه استراتژی جدیدی را اتخاذ می‌کنند.

گفتنی است سومین رشد پیاپی ۰.۷۵ درصدی نرخ بهره امریکا موجب شد شاخص دلار امریکا به رکورد ۱۱۴ واحدی دست یابد. با این وجود، احتمال عقب‌نشینی فدرال‌رزرو از سیاست‌های انقباضی خود، زمینه تضعیف شاخص دلار امریکا را فراهم کرد. تا جایی‌که این شاخص به کمتر از ۱۱۲ واحد رسید. همین موضوع به‌عنوان سیگنال مثبتی برای بازار کالاهای پایه شناخته شد.

◉ سیاست‌های دولت چین، چه تاثیری بر بازارهای کالایی داشته است؟

تعطیلات روز ملی چین در هفته نخست اکتبر برگزار می‌شود. این تعطیلات یک هفته‌ای، از میزان تقاضا برای خرید کامودیتی‌های فلزی و سایر کالاها می‌کاهد؛ بنابراین از میزان تقاضا در بازارهای شرق آسیا در این مدت زمانی کاسته شد که خود محرک افت قیمت این محصولات در بازارهای جهانی بود.

در ادامه باید از انتشار داده‌های عملکردی تولید چین به‌عنوان دومین فاکتور مهم و اثرگذار بر قیمت کامودیتی‌های فلزی در بازار جهانی نام برد. فعالیت واحدهای تولیدی در چین در ماه سپتامبر افزایش یافت. داده‌های رسمی شاخص مدیران خرید در ماه سپتامبر در نرخی بالاتر از ماه اوت و همچنین پیش‌بینی‌ها قرار گرفت؛ بنابراین می‌توان اینطور نتیجه گرفت که اقتصاد این کشور پس از دوماه متوالی، شرایط انقباضی به مسیر رشد بازگشت. این موفقیت در شرایطی حاصل شد که دولت چین در ماه سپتامبر محدودیت‌های سختگیرانه کرونایی را در برخی شهرهای بزرگ این کشور اعمال کردند.

◉ روند کاهشی سایر ارزهای جهان در برابر دلار در هفته‌های گذشته چطور بوده است؟

به‌دنبال افزایش صعودی ارزش دلار در بازارهای جهانی، همزمان شاهد افت قابل‌توجه بهای سایر ارزها در مقابل ریال بودیم. نخست‌وزیر جدید انگلستان چند هفته پیش و در جریان انتخابات، وعده داد که مالیات ثروتمندان را با هدف تحریک اقتصادی این کشور کاهش می‌دهد. با این وجود، با توجه به روند ریزشی ارزش پوند در مقابل دلار و احتمال تقویت سقوط ارزش پوند انگلستان با اجرای این سیاست، دولت از اجرای طرح معافیت مالیاتی یادشده صرف‌نظر کرد. بدین‌ترتیب انتظار می‌رود شاهد بازگشت اعتبار پوند انگلستان در بازارهای جهانی باشیم.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که میزان PMI صنعتی منطقه یورو برای ماه سپتامبر به ۴۸.۴ واحد رسید، این رقم در مقایسه با ماه اوت، ۱.۲ واحد کاهش یافت. افت شاخص مدیران خرید صنعتی در منطقه یورو به‌منزله تداوم احتمال رکود در اقتصاد اروپاست.

در چنین شرایطی، اتخاذ سیاست انقباضی از سوی بانک‌های مرکزی این منطقه، ریسک فرو بردن اقتصاد به وضعیت رکود را به همراه دارد. البته عدم‌اتخاذ سیاست انقباضی سختگیرانه نیز باعث می‌شود یورو نسبت به دلار افت ارزش بیشتری داشته باشد که این موضوع نیز ریسکی جدی برای اقتصاد این منطقه تلقی می‌شود. افت ارزش یورو نسبت به دلار امریکا باعث می‌شود هزینه واردات در این منطقه افزایش یابد.

◉ قیمت انرژی چه تاثیری بر بازارهای کالایی و کامودیتی‌محور داشته است؟

از سال گذشته، بحران انرژی به چالش مهمی برای بسیاری از اقتصادهای بزرگ جهان بدل شده است. در همین زمان، بسیاری از کشورهای اروپایی با چالش‌های جدی در تامین گاز برای فصل زمستان روبه‌رو شدند و روند افزایشی قیمت گاز، عملکرد بسیاری از صنایع را در این قاره تضعیف کرد. در سال جاری میلادی و به‌دنبال حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین و شدت گرفتن تنش‌های سیاسی میان روسیه و کشورهای اروپایی، تامین گاز موردنیاز قاره سبز به‌شدت دشوار و هزینه‌بر شده است. حال با شروع ماه اکتبر، نخستین موج سرمای نیمه دوم سال اروپا در شمال‌غربی این قاره از راه رسیده و دمای هوا را در این منطقه به کمتر از میانگین ۳۰ ساله خود رسانده است. در چنین شرایطی، میزان مصرف گاز طبیعی برخی نواحی اروپا به بالای متوسط ۵ ساله رسیده و انتظار می‌رود تغییرات یادشده اثرات قابل‌توجهی بر عملکرد صنایع تحمیل و در همین حال به‌عنوان محرک مثبتی در جهت رشد بهای فلزات در بازارهای جهانی عمل کند. در ادامه باید تاکید کرد که طی روزهای گذشته، مجددا شاهد بازگشت بهای نفت به روند صعودی بوده‌ایم. تصمیم اوپک‌پلاس مبنی بر کاهش روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای عرضه نفت، قیمت نفت خام را افزایش داد. همزمانی روند صعودی بهای نفت با آغاز فصل سرما و رکوردشکنی‌های کاهش دما در این قاره، عامل افزایش هرچه بیشتر مصرف و به‌دنبال آن، قیمت سوخت بوده است.

◉ سیاست‌های موردبحث چه تاثیری بر قیمت طلا به‌عنوان یکی از دارایی‌های امن داشته است؟

طلا عموما به‌عنوان یکی از دارایی‌ها امن در جهان موردتوجه قرار دارد و خریدوفروش می‌شود، با این وجود، روند رو به رشد ارزش دلار، از ارزش این دارایی امن در طول ماه‌های گذشته کاسته است. آخرین آمار صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا حکایت از خروج سرمایه و کاهش موجودی صندوق‌ها به محدوده ۹۷ میلیون اونس دارد. در چنین شرایطی، پیش‌بینی می‌شود سقوط ارزش طلا در بازارهای جهانی ادامه‌دار باشد.

> داده‌های رسمی شاخص مدیران خرید چین در ماه سپتامبر در نرخی بالاتر از ماه اوت و همچنین پیش‌بینی‌ها قرار گرفت؛ بنابراین اقتصاد این کشور پس از دوماه متوالی شرایط انقباضی به مسیر رشد بازگشته است

تحقق ۱۰۹ درصدی اهداف تولید فولاد مبارکه

در ۶ ماهه نخست ۱۴۰۱، بیشتر نواحی شرکت فولاد مبارکه با رشد چشمگیر تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل، کارنامه درخشانی از عملکرد خود در نیم سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» برجای گذارند. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل این شرکت، ضمن بیان این مطلب گفت: افزایش ارزشمند کمی و کیفی تولید در این شرکت، بدون اضافه کردن خط تولید و هرگونه تجهیزات اضافی در شرایط سخت یادشده، در حالی به‌دست آمد که تلاش رسانه‌های بیرونی برای تخریب روحیه تولید در بزرگ‌ترین فولادساز کشور که خوراک بسیاری از صنایع و کارخانجات داخلی کشور را تامین می‌کند، به اوج خود رسیده بود. وی با بیان اینکه برای سال ۱۴۰۱ در شرکت فولاد مبارکه تولید ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن تختال و برای مجتمع فولاد سبا نیز تولید یک میلیون و ۵۲۰ هزار تن هدف‌گذاری شده، تصریح کرد: از همان روزهای نخست امسال با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، کارکنان این مجموعه برای دستیابی به رکوردهای جدید تولید عزم خود را جزم کرده و موفق شدند ضمن افزایش تولید نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ در همه نواحی و ثبت رکوردهای بی‌سابقه در مجموع ۱۰۹ درصد برنامه‌های ترسیم‌شده را محقق کنند.

مدیرعامل فولاد مبارکه در ادامه سخنان خود با اشاره به دستاوردهای شرکت گفت: در ناحیه آهن‌سازی با همت کارکنان، تولید گندله در ۶ ماه نخست امسال با ۵.۲ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۳ میلیون و ۷۸۹ هزار تن و تولید آهن اسفنجی در مجموع واحدهای احیای مستقیم فولاد مبارکه و فولاد سبا نیز با ۱۹.۱ درصد رشد به ۴ میلیون و ۷۹۸ هزار تن افزایش یافت.

به‌گفته طیب‌نیا، مجموع تختال تولیدشده در شرکت فولاد مبارکه مجتمع فولاد سبا در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ با ۲۰.۱ درصد رشد به ۴ میلیون و ۵۵۱ هزار تن افزایش یافته و تحقق ۱۰۹ درصدی برنامه‌ها را به ثبت رسانده است.

وی در ادامه این موفقیت‌ها، از محقق شدن ۱۰۶.۲ درصد برنامه‌ها به‌دست کارکنان توانمند نورد گرم فولاد مبارکه و فولاد سبا خبر داد و تصریح کرد: در بازه زمانی یادشده جمع محصولات نوردشده در شرکت فولاد مبارکه و مجتمع فولاد سبا رشد ۱۴.۹ درصدی تولید نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ داشته؛ به‌نحوی‌که تولید ورق گرم این دو خط از ۳ میلیون و ۱۵۵ هزار تن نیمه نخست سال قبل به ۳ میلیون ۳۵۱ هزار تن در مدت مشابه امسال افزایش یافته است. مدیرعامل فولاد مبارکه در ادامه از موفقیت‌های به‌دست‌آمده در خطوط ناحیه نورد سرد شرکت در نیمه نخست امسال خبر داد و گفت: رکورد روزانه ۵.۲۱۲ تن در واحد اسیدشویی (۲۹ فروردین)؛ رکورد روزانه تولید ۹۹۰ تن ورق گالوانیزه (۳۰ خرداد)؛ رکورد ماهانه ورق سرد در خط اصلاح ۴ به میزان ۲۰ هزار و ۷۱۶ تن (فروردین) و رکورد ماهانه خط قلع‌اندود به میزان ۱۰ هزار و ۴۶۰ تن (شهریور ۱۴۰۱) کامل‌کننده موفقیت‌های شرکت در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ بوده است. مدیرعامل گروه فولاد مبارکه در بخش دیگری از سخنان خود به تحقق اهداف گروه فولاد مبارکه در ۶ ماهه نخست امسال اشاره و اظهار کرد: خوشبختانه همگرایی و انسجام موجود بین شرکت‌های زیرمجموعه فولاد مبارکه نیز دستاوردهای خوبی برای صنعت فولاد کشور به ارمغان آورد، به‌نحوی‌که فولاد هرمزگان در ماه‌های فروردین و شهریور موفق شد دو رکورد جدید را به ثبت برساند.

در شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری با ثبت یک رکورد روزانه (فروردین) و ۲ رکورد ماهانه میزان تولید روزانه این شرکت به ۲ هزار و ۶۹۰ تن و تولید ماهانه نیز به ۸۴ هزار و ۲۵۵ تن افزایش یافت.

معرفی ۵۳ دانش‌بنیان به حوزه سلامت

تاکنون ۵۳ شرکت دانش‌بنیان و ۲۴۶ محصول در حوزه سلامت عرضه شده است تا به نیازهای فناورانه این عرصه پاسخ دهد. به‌گزارش معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، حوزه سلامت یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی است که با کمک فناوری‌های نوین روند تولید محصولاتش صعودی می‌شود؛ عرصه‌ای که اگر بتوانیم نوآوری، خلاقیت و فناوری را چاشنی آن کنیم، به‌طورقطع مزایای آن عائد مردم و جامعه خواهد شد. این حوزه فناورانه شامل بخش‌های مختلفی چون تولید داروهای زیستی، واکسن‌های انسانی، تجهیزات پزشکی، آرایشی و بهداشتی، طب بازساختی و پروبیوتیک‌ها می‌شود؛ محصولاتی که نقشی اثرگذار در توسعه نظام بهداشت و درمان کشور دارند. بی‌توجهی به این حوزه هم عوارض جانبی زیادی برای بهداشت و سلامت کشور دارد. اتصال نیازهای فناورانه به توانمندی‌های دانشی و تخصصی این حوزه ماموریتی است که شبکه فن بازار ملی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری دنبال می‌کند تا از این طریق، بازار محصولات دانش‌بنیان این حوزه را توسعه دهد. در همین راستا هم، تاکنون ۲۴۶ محصول فناورانه تولیدشده در این زمینه عرضه شده است تا متقاضیان این محصولات بتوانند نیازهای خود را با محصولات داخلی تامین کنند. این شبکه همچنین توانمندی ۵۳ شرکت دانش‌بنیان را هم به بازار هدف معرفی کرده است. شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه سلامت در زمینه تولید داروهای زیست‌فناوری، نانوفناوری، شیمیایی پیشرفته، داروهای گیاهی و تجهیزات پزشکی فعال هستند و بخش قابل‌توجهی از جامعه دانش‌بنیان کشور را تشکیل می‌دهند.

پاسکاری معاونت علمی با خودروسازان

دانش‌بنیان‌ها به‌دنبال نخود سیاه فرستاده می‌شوند

همکاری با خودروسازان بزرگی نظیر ایران‌خودرو و سایپا برای شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه تولید قطعات، تبدیل به رویایی شده است که بیشتر دانش‌بنیان‌ها ناامید از تحقق این برنامه هستند. بسیاری از فعالان این حوزه معتقدند به‌فرض دریافت استانداردهای بین‌المللی که روندی دشواری به‌دنبال دارند، شناخته شدن در بازار بدون همکاری با شرکت‌های بزرگ امری محال است و در نهایت توسعه دانش‌بنیان‌ها از مسیر همکاری و تعامل خودروسازان بزرگ می‌گذرد. صمت در این گزارش به بررسی موانع موجود در بحث همکاری میان شرکت‌های دانش‌بنیان و خودروسازان پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

روایتی از رویایی دست‌نیافتنی

اگر خودروسازان قصد توسعه و تنوع در محصول را دارند، بهتر است باتوجه به توانمندی و ارتباط بخش‌های دانش‌بنیان با دیگر صنایع، از ظرفیت‌های نهادهای فناور مانند جهاد دانشگاهی و از دانش سایر صنایع، در راستای ارتقای کیفی تولیدات خود استفاده بیشتری کنند. بسیاری بر این باور هستند؛ اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان به‌تنهایی و بدون مشارکت خودروسازان محصول خود را به بازار برسانند، رویایی دست‌نیافتنی است. در حالی که اگر چنین اتفاقی بیفتد، دیگر نیازی به حمایت نهادی نیست که نام متولی دانش‌بنیان‌ها را یدک بکشد. به‌باور فعالان این حوزه، حمایت درخور، زمانی شکل می‌گیرد که شرکت‌های دانش‌بنیان در ابتدای راه قرار داشته باشند و فعالیت آنها هنوز به مرحله تولید نرسیده باشد.

وقتی توانمند شدید، دست‌تان را می‌گیریم

محمدرضا منزوی، رئیس یک شرکت دانش‌بنیان و فعال در زمینه خودرو در گفت‌وگو با صمت درباره معضلات همکاری شرکت‌های خودروسازی بزرگ با دانش‌بنیان‌ها گفت: وجود سیستم مافیایی از یک‌سو و برتری نفع شخصی بر منافع سازمانی از سوی دیگر باعث شده، بیشتر شرکت‌های دانش‌بنیان فعال، نقش جدی در بخش‌های مختلف تولید و ساخت خودرو در کشور نداشته باشند. در این راستا، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری هم تاکنون حمایت درخوری از دانش‌بنیان‌ها نکرده است؛ چندی پیش رایزنی‌هایی در راستای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان با این مجموعه انجام شد، اما بازخورد دریافت‌شده حاکی از آن است که دانش‌بنیان‌ها حمایت نمی‌شوند؛ در واقع پاسخ معاونت این بود که شما بروید و فعالیت کنید، وقتی به تولید رسیدید، از شما حمایت می‌شود، در حالی که بیشتر شرکت‌های بزرگ خودروسازی برای تولید اجازه فعالیت به شرکت‌های خود دانش‌بنیان را نمی‌دهند. در حقیقت، معاونت علمی در زمینه آشکارسازی فعالیت دانش‌بنیان‌ها می‌تواند نقش جدی داشته باشد. مهم‌ترین روندی که در این رویداد خوب است ایجاد شود، ارائه معرفینامه‌هایی به شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان تاییدیه محصولات برای اطمینان خودروسازان است. وی افزود: جز بحث حمایت‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان برای توسعه تولیدات‌شان در بازار نیازمند تبلیغات گسترده هم هستند تا روند بازاریابی با موفقیت طی شود، در نتیجه ارائه ضمانتنامه‌های تاییدی از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری یا صندوق نوآوری و شکوفایی می‌توانند برای همکاری با شرکت‌های بزرگی چون ایران‌خودرو یا سایپا بسیار کارساز و پرثمر باشند تا آنکه شرکت بخواهد به‌صورت مستقل در بازار به فعالیت بپردازد.

■ جای خالی حمایت

منزوی بااشاره به نقص اصلی روند حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان افزود: به‌طورکل روند حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان این‌گونه است که نهادهایی نظیر معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی زمانی به حمایت از این شرکت‌ها می‌پردازند که تا حد قابل‌قبولی به مرحله‌ای از رشد و پیشرفت رسیده‌اند. به‌عبارت روشن‌تر، در مرحله‌ای که دانش‌بنیان‌ها توانسته‌اند روی پای خود بایستند؛ اما زمانی که شرکت‌ها بتوانند گلیم‌شان را از آب بیرون بکشند، نیازی به حمایت نخواهند داشت. شرکت‌های دانش‌بنیان نیاز دارند که در جهش اولیه در فرآیند تولید از حمایت‌ها برخوردار باشند.

■ راه دانش‌بنیان شدن از مسیر خودروسازها می‌گذرد

این فعال در عرصه دانش‌بنیان‌ها گفت: بیشتر شرکت‌ها از ماهیت دانش‌بنیانی برخوردار هستند و به‌طورمعمول توان مالی بالایی ندارند. وی افزود: دستیابی به شرط درج‌شده برای همکاری با خودروسازان بزرگ و رساندن محصول به بازار، به این معنا است که آنقدر از توان مالی برخوردار باشند که بتوانند محصول خود را به تولید انبوه و بازار برسانند، از سوی دیگر پیش از آنکه یک محصول به بازار برسد، باید موردتست و ارزیابی قرار بگیرد. این در حالی است که در عمل، رساندن به مرحله تست و آزمایش استانداردهای جهانی یک قطعه برای شرکت‌های دانش‌بنیان مقدور نیست. در این فرآیند قطعاتی که قرار است ساخته شود، به‌ویژه قطعات ایمنی به‌طورحتم باید از سوی استانداردهای بین‌المللی موردتایید قرار بگیرند که این روند هزینه زیادی را می‌طلبد و فقط از توان شرکت‌های بزرگ خودروسازی در کشور برمی‌آید، نه شرکت‌های کوچک دانش‌بنیانی، بنابراین راه دانش‌بنیان شدن و توسعه شرکت‌ها از مسیر همکاری و تعامل خودروسازها می‌گذرد؛ در اصل دانش‌بنیان‌هایی که در حوزه خودرو فعالیت می‌کنند، چاره‌ای جز همکاری با شرکت‌های بزرگ خودروسازی ندارند. منزوی ادامه داد: از آنجایی که شرکت‌های بزرگ خودروسازی نظیر ایران‌خودرو و سایپا توانایی پرداخت هزینه‌های انجام تست‌های بین‌المللی را دارند و از طرفی هم برگشت هزینه برای آنها به‌راحتی انجام می‌گیرد، بنابراین راهی جز این نمی‌ماند که شرکت‌های دانش‌بنیان برای دریافت استانداردهای جهانی با این شرکت‌ها همکاری کنند. دانش‌بنیان‌هایی هم که می‌خواهند به‌صورت مستقل فعالیت کنند، باید به‌صورت شخصی هزینه استانداردها را بدهند، حالا اگر این اتفاق هم بیفتد، چون شناخته‌شده نیستند، باز در بازار به مشکل برمی‌خورند.

■ آفتی به‌نام کارشناسان زیرمیزی‌بگیر

وی افزود: همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، اینکه همکاری با شرکت‌های بزرگ خودروسازی در اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها رخ نمی‌دهد، به مسئله همکاری سازمانی و نفع شخصی بر می‌گردد. بیشتر کارشناسان در شرکت‌های بزرگ خودروسازی به‌طورمعمول نفع شخصی خود را در نظر می‌گیرند تا اینکه بخواهند در قالب یک سیستم و نظام‌مند عمل کنند.

کارشناسی در شرکت‌های خودروسازی بزرگ به‌گونه‌ای است که همواره راه را برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان بسته است و گاهی ارائه تاییدیه‌ها بستگی به میزان زیرمیزی‌هایی دارد که صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان به کارشناسان مربوطه می‌دهند، در واقع منافع شخصی به منافع سازمانی ارجحیت دارند و برخی کارشناسان دل‌شان به حال منافع سازمان نمی‌سوزد. وی افزود: به‌قدری در مسیر ساخت قطعه از سوی دانش‌بنیان‌ها سنگ‌اندازی وجود دارد که اجازه فعالیت داده نمی‌شود و همین امر موجب شده دانش‌بنیان‌ها انگیزه کافی برای ادامه فعالیت نداشته باشند.

■ گردهمایی، سد مافیا را نمی‌شکند

منزوی بااشاره به برگزاری نمایشگاه خودروهای آینده و نقش این نوع از گردهمایی‌ها در روند همکاری این ۲ اکوسیستم گفت: واقعیت ماجرا این است که برگزاری نمایشگاه‌های این‌چنینی تاثیر چندانی برای توسعه فعالیت دانش‌بنیان‌ها نخواهد داشت، چرا که مدل فعالیت خودروسازها انحصاری است و حالت مافیایی و باندبازی دارند. باوجود اینکه برخی صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان موفق به ساخت قطعات استاندارد شده‌اند، به‌گونه‌ای که از سوی معاونت علمی تاییدیه و گواهی محصول هم دارند، اما متاسفانه هنوز نتوانسته‌اند با خودروسازان بزرگ به همکاری بپردازند و تولیدات انبوه داشته باشند.

> ارائه تاییدیه‌ها بستگی به میزان زیرمیزی‌هایی دارد که صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان به کارشناسان در شرکت‌های بزرگ خودروسازی می‌دهند

معضل اصلی در نبود زبان مشترک است

در ادامه شهریار زینی، مدیر گروه خودرویی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری بااشاره به موارد یادشده و معضلات دانش‌بنیان‌های فعال در زمینه ساخت خودرو گفت: وجود مافیایی خودروسازان را نه تایید و نه رد می‌کنم. اما به این امر هم توجه کنیم که بستر و درگاه استانداردی برای ارتباط بین خودروسازان و شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد، اما فقدان اصلی در نبود زبان مشترک است. به‌عبارت روشن‌تر، ظرفیت و توانایی لازم برای رایزنی با خودروسازان و معامله شرکت‌های دانش‌بنیان وجود ندارد. زینی ضمن بیان این مطلب افزود: شرکت‌های بزرگ خودروسازی، خواهان ارائه تضامین از سوی دانش‌بنیان‌ها هستند، این در حالی است که چند جوان نخبه با سرمایه محدود نمی‌توانند به‌شکل انفرادی به بازارسازی گسترده بپردازند؛ اما از طرفی هم باتوجه به بالا بودن حجم سفارش‌ها و میزان رقم پولی که جابه‌جا می‌شود، شرکت‌های بزرگ خودروسازی اعتماد می‌کنند و این اعتماد از ضمانتنامه‌های نهادهای متولی نظیر معاونت علمی و فناوری عبور می‌کند. وی افزود: بنابراین ارتباط شرکت‌های دانش‌بنیان با خودروسازان، نیازمند واسطه‌های فناوری است تا بیایند با آنها ارتباط برقرار کنند. ما تلاش کردیم در شرکت سایپا یک مرکز نوآوری ایجاد کنیم که پایگاهی برای شرکت‌های دانش‌بنیان توانمند باشد و آنها بدانند جایگاهی وجود دارد که می‌توانند ایده‌ها و تولیدات‌شان را به‌نمایش بگذارند و به‌راحتی با خودروسازان ارتباط بگیرند و رفته رفته مراحل تجاری‌سازی را طی کنند. در کنار این، معاونت علمی هم حمایت‌های لازم این شرکت‌ها را اعمال می‌کند، اما واقعیت را بپذیریم که نمی‌توان پذیرای تمام شرکت‌ها شد، چرا که منابع محدود است؛ اما باتوجه به اولویت‌ها و محورهایی که تعیین شده، در تلاش هستیم تا این روند را به‌شکلی گسترده انجام دهیم.

■ در هر شرایطی باید حمایت شوند

به‌گفته زینی، پیش از اینکه بخواهیم به حل معضل مافیا در صنعت خودروسازی بپردازیم، باید مسیر گفتمان با شرکت بزرگ خودروسازی را هموار کنیم تا به تدوین یک مدل همکاری بینجامد. در این شرایط است که همکاری میان این ۲ اکوسیستم برای ایجاد زیست‌بوم بزرگ‌تر حاصل خواهد شد. به‌اعتقاد من، نیاز اصلاح بسترهای حمایتی در این مسیر به‌شدت احساس می‌شود، یعنی باوجود اینکه مدل درست گفتمانی هم تدوین شود، اگر بسته‌های حمایتی وجود نداشته باشد، باز به سر منزل مقصود نمی‌رسیم.

■ واسطه‌های فناوری، سفیر توسعه

وی در ادامه گفت: روالی که در بیشتر کشورهای پیشرفته دنیا وجود دارد، این است که شرکت‌های بزرگ خودروساز با تمامی شرکت دانش‌بنیان وارد مذاکره نمی‌شوند. به‌عبارت دیگر، گفتمان‌ها از طریق واسطه‌ها انجام می‌شود. این واسطه‌ها در دسته‌بندی‌های مشخص، فرآیند گفتمان را ترتیب می‌دهند و نمایندگان طرفین اعم از خودروسازان و دانش‌بنیان‌ها با کمک واسطه‌های گفته‌شده وارد تعامل می‌شوند.

■ تعاملی مشترک در قالب یک رویداد

وی بااشاره به اهداف رویداد خودروهای آینده که قرار است ۲۵ و ۲۶ مهر با همکاری شرکت خودروسازی سایپا انجام شود، گفت: از اهداف مهم این رویداد، ایجاد بستری برای همکاری میان فعالان قدیمی و جدید زیست‌بوم خودرو و صنعت خودرو است. خواهان این هستیم که کل سیستم را درگیر صنعت کنیم و بازیگران اصلی این حوزه را؛ چه در زمینه خودروهای برقی و چه در بخش طراحی و تولید خودروهای هیبریدی برای تعاملات مشترک گرد یکدیگر درآوریم، بنابراین تلاش کردیم بازیگران اصلی اکوسیستم خودروسازی اعم از شرکت‌های دانش‌بنیان در کنار یک گروه خودروسازی بزرگ نظیر سایپا قرار بگیرد.

■ می‌توانیم خود را به دنیا برسانیم

وی افزود: قرار است در این رویداد بحث استفاده از فناوری‌های نوین مطرح شود. دومین هدفی که مدنظر قرار دادیم، بررسی چالش‌ها و مشکلات صنعت خودرو برقی است. باوجود اینکه صنعت خودروی برقی در کشورمان نوپا است، اما شرکت‌های دانش‌بنیان توانمندی بالایی در این عرصه دارند. در حال حاضر در حوزه خودروهای برقی فاصله‌ای که با دنیا داریم، قابل‌جبران است و اگر یک سیاست‌گذاری درست در این حوزه اتفاق بیفتد، به‌نظر می‌رسد، می‌توانیم این خلأ را پر کنیم و در سطح دنیا حرفی برای گفتن داشته باشیم. وی ادامه داد: هدف سوم که در این رویداد مدنظر قرار دادیم، رفع نیازهای نوآورانه مرکز فناوری سایپا است. مرکز نوآوری سایپا در تلاش برای خلق ایده و تولید در زمینه خودروهای برقی و خودروهای متصل است؛ بنابراین فراخوانی منتشر شد که در راستای رفع نیازهای موجود از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان سراسر کشور باشد. زینی گفت: چهارمین هدف ما ارائه توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان است؛ به هر حال باتوجه به اینکه امسال، سال دانش‌بنیان است، واقعیت امر این است که هیچ بستری را که حاصل یک محیط جدید باشد، نداریم و با این رویداد فرصت و فضایی را در اختیار شرکت قرار می‌دهیم که ورود کنند و توانمندی خود را ارائه بدهند. ارائه توانمندی در ۲ بخش است که در یک بخش به دانش‌بنیان‌ها محصولات خود را در قالب نمایشگاه عرضه می‌کنند و بخش دیگر جلساتی در قالب ارائه توانمندی‌ها است. وی افزود: شکی در این نیست که شرکت‌های دانش‌بنیان باید با خودروسازان بزرگ در ارتباط و همکاری باشند، اما همان‌گونه که گفته شد این ارتباط، ادبیات خود را دارد. این مورد هم جزو موضوعاتی است که قصد داریم در این رویداد توجه ویژه‌تری به آنها کنیم. به‌طور قطع این فرآیند با برگزاری یک یا چند رویداد حل نمی‌شود و فرآیندی زمانبر است.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده، حمایت تمام‌قد معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری برای ارائه ضمانتنامه‌ها، بی‌شک می‌تواند سدی در مقابل منافع شخصی کارشناسان زیرمیزی‌بگیر در شرکت‌های بزرگ خودروسازی باشد، در واقع اگر روند نظارت پیش از رسیدن به کارشناسان مربوطه انجام شود، دیگر نیازی نیست که صاحبان شرکت‌ها با کارشناسانی که نگاه توسعه‌محور ندارند، روبه‌رو شوند و به‌طورقطع نظر شخصی می‌تواند در این روند کمرنگ می‌شود.

یادداشت

دانش‌بنیان‌ها چه چیزی تولید کنند ،بهتر است؟

ابوالفضل خلخالی ـ کارشناس خودرو و عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

دانش‌بنیان‌ها برای رفع موانع در امر تولید به وجود آمده‌اند و این نقش در صنعت خودرو به‌شدت کارآ خواهد بود. در مقیاس کلی باید به این نکته اشاره کنیم که خودرو محصولی است که از فناوری‌های متعددی ساخته می‌شود و از آنجایی که یکی از وظایف شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور ما توسعه فناوری‌های نو است، انتظار می‌رود در زمینه توسعه فناوری‌های مربوط به ساخت خودرو گام‌های ویژه‌ای بردارند. صنعت خودرو در کشور راه زیادی دارد تا به جایگاهی امروزی خودروهای پیشرفته برسد. باتوجه به اینکه خودروهای امروزی در دنیا از فناوری‌های بسیار پیشرفته برخوردار هستند، خودروهای تولیدشده در کشور ما از این نظر جا مانده‌اند. به‌عبارت دیگر، بیشتر شرکت‌های خودروسازی دنیا اصول خاص و ویژه‌ای را در بحث ایمنی و دیگر مولفه‌ها در خودروسازی پیاده می‌کنند، اما این اصول برای خودروسازی در کشور ما بیگانه است. ایمنی و ساخت بدنه از مولفه‌های مهمی است که لازم است دانش‌بنیان‌ها در این عرصه فعالیت جدی داشته باشند. امروزه در سراسر دنیا از مواد اولیه خاص در فولاد برای ساخت استفاده می‌کنند که لازم است دانش‌بنیان‌ها به توسعه این فناوری در ساخت بدنه خودرو برسند، همچنین در بحث روش‌های تولید، روش‌هایی به‌نام ضربه داغ وجود دارد که در دنیا برای ساخت بدنه مورداستفاده قرار می‌گیرد که ما هنوز این فناوری‌ها را در کشورمان توسعه نداده‌ایم و بهتر است شرکت‌های دانش‌بنیان در این زمینه فعال‌تر باشند. امروزه شرکت‌های بزرگ خودروسازی در بخش اتصالات بدنه خودرو از فناوری به‌نام جوش لیزر استفاده می‌کنند که این فناوری در کشور راه نیفتاده است؛ این هم از مواردی است که باید دانش‌بنیان‌ها برای ایجاد و توسعه آن اقدامات مهمی را به‌ثمر برسانند. در بخش سیستم‌های ترمز، تعلیق و فرمان هم کمبودهایی در خودروسازی کشور احساس می‌شود که انتظار می‌رود شرکت‌هایی در این عرصه فعالیت مستمر و جدی برای رفع این کمبودها داشته باشند.

متاسفانه در کشور هنوز سیستم ترمز ABS و CBC که پیشرفته‌تر از آن است، در خودروهای داخلی کارگذاشته نمی‌شود، همچنین بیشتر خودروهای پیشرفته در دنیا از سیستم تعلیق فعال استفاده می‌کنند که جای خالی بکارگیری این فناوری هم، در ساخت خودروهای کشور احساس می‌شود و لازم است دانش‌بنیان‌ها در این عرصه فعالیت کنند. کارگذاری سیستم ایربگ پیشرفته برای سرنشینان جز راننده از دیگر مواردی است که لازم است دانش‌بنیان‌ها در این زمینه دست به تولیدات فناورانه بزنند. متاسفانه هنوز فناوری سیستم‌های پیشرفته ایربگ را در کشور نداریم و در صنعت خودروسازی، سیستم‌های قدیمی مورداستفاده قرار می‌گیرند. به‌طورکلی لازمه توسعه صنعت خودرو، توسعه و پیشرفت سایر فناوری‌ها در صنایع دیگر است، نظیر صنایع نظامی و انرژی که بیشتر در بخش فناوری‌های برتر شناخته می‌شوند.

برای اینکه برخی فناوری‌ها به مرحله اقتصادی و تجاری‌سازی برسند، لازم است در صنایع دیگر مورداستفاده قرار بگیرند و در یک محصول نهایی نظیر خودرو به‌بهره‌برداری برسند، اما نگرش نهادهای دولتی مانند معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری به ساخت خودرو برخاسته از یک نگاه مجزا است و توجهی به توسعه فناوری‌هایی ندارند که منجر به افزایش کیفیت خودروها می‌شوند. این نهاد حامی شرکت‌های خلاق و دانش‌بنیان، لیستی باعنوان شرکت‌های دانش‌بنیان با فناوری‌های در اولویت دارد؛ به‌عبارت دیگر، این لیست برای شرکت‌هایی است که به توسعه فناوری‌های برتر در دنیا می‌پردازند و بدون ارزیابی وارد مرحله دانش‌بنیان شدن می‌شوند.

در این لیست، هیچ شرکتی در زمینه فناوری‌های مربوط به ساخت خودرو فعالیت نمی‌کند، بنابراین می‌توان این نتیجه را گرفت که هنوز آن نگرش اساسی در توسعه فناوری‌های منتج‌شده به ساخت خودرو در نهادهای دولتی شکل نگرفته است. گفتنی است، برای توسعه یک محصول، این شرکت‌های دانش‌بنیان هستند که می‌توانند نوآوری را به خطوط تولید وارد کنند. ورود دانش‌بنیان‌ها به هر حوزه می‌تواند تحول را در آن بخش رقم بزند، در صنعت خودرو برای پیشرفت باید از توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده کرد.

دریچه

چرایی استفاده از ارزهای ملی

بعد از خروج ایالات متحده امریکا از برجام، فرصت‌های بین‌المللی مبادلات تجاری برای ایران به‌شدت محدود شده و دسترسی نداشتن به سوئیفت، این محدودیت را شدیدتر کرده است. با این وجود، توصیه‌هایی برای انجام مبادلات با ارزهایی غیر از دلار یا سامانه‌هایی غیر از سوئیفت پیشنهاد می‌شود تا این تنگنا به فراخنا تبدیل شود، اما پیشبرد چنین راهبردهایی به ارزیابی ظرفیت و امکان آنها بستگی دارد. به‌طور معمول پیمان پولی دو یا چندجانبه، یکی از راهکارهای پیشبرد مبادلات تجاری براساس ارزهای غیرمسلط است که برای مقابله با جنبه مالی و به‌صورت توافق میان دو کشور برای پرهیز از استفاده از ارز خارجی ثالث در مبادلات، منعقد می‌شود.

سوآپ ارزی یکی از حالت‌های چنین پیمان پولی است که به‌صورت توافق برای مبادله با ارزهای محلی و پرداخت پول صادرات و واردات براساس نرخ‌های از پیش تعیین‌شده ارز شکل می‌گیرد. می‌توان این آلترناتیو را برای کشورهایی که دچار تضعیف ارزش پول ملی در مقابل دلار شده‌اند، به کار بست. البته جایگزینی جامع‌تر برای مواردی که مبادله دوجانبه وجود دارد، می‌تواند حذف دریافت و پرداخت پول یا سیستم تهاتری باشد که براساس تعهد بدهی تسویه می‌شود. در این میان سازماندهی یک مرکز تصفیه مبادلات تهاتری می‌تواند مسئله مبادله مالی را حل کند؛ به این صورت که طرف الف از اروپا در قبال خرید نفت از ایران، یک حساب بستانکاری برای طرف ایرانی ثبت کند که توسط طرف ب، یعنی فروشنده اروپایی یک کالای سرمایه‌ای یا مصرفی به ایران، با انتقال کالا به ایران، تسویه می‌شود.

البته در سازماندهی این سیستم، مسئله تراز پرداخت‌ها و تراز تجاری باید حل شود که امکان خرید طرف ایرانی به اندازه معادل یورویی پول نفت یا سایر کالاهای صادراتی ایرانی و فروش کالاهای صادراتی اروپایی به همان رقم می‌تواند راهکاری برای این موضوع باشد. از سوی دیگر، چنین راهکارهایی موقتی هستند و لازم است ملاحظات بلندمدت و راهبردهای کلان اقتصادی هم در این پیمان‌ها به حساب آید. گرچه در عمل، ایران با روسیه، چین و ترکیه، بخشی از مبادلات را با ارز ملی انجام می‌دهد و به‌تازگی نیز پیشنهادهایی مبنی بر تهاتر کالا با نفت ایران ازسوی کشورهای دیگری مانند پاکستان مطرح شده، اما این پیشنهادها در بلندمدت، فرصت‌های رشد اقتصادی ایران را سلب می‌کند و شرط موفقیت در چنین پیمان‌هایی، افزایش قدرت چانه‌زنی کشور است که با تعامل با همه کشورهای جهان میسر می‌شود.

مجید شاکری، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با برنا درباره استفاده از ارز ملی در مبادلات تجاری و مراودات بازرگانی با کشورهای خارجی، به‌ویژه همسایگان اظهار کرد: استفاده از ارزهای ملی برای تجارت بین‌الملل به این دلیل صورت می‌گیرد که سهم دلار از تسویه‌های بانک جهانی و عرصه بین‌الملل کاهش پیدا کند؛ البته با این کار مقداری هم از تاثیرات تحریم‌های دلاری کاهش پیدا می‌کند. وی ادامه داد: زمانی دو کشور از ارزهای ملی استفاده می‌کنند که در تجارت با یکدیگر در شرایط بالانس و برابر قرار داشته باشند و مازاد تجاری نداشته باشند یا دست‌کم به این سمت و سو حرکت کنند.

این کارشناس اقتصاد تصریح کرد: استفاده از ارزهای ملی دو کشور در مبادلات تجاری پایدار نیست، زیرا مازاد حساب جاری که در پایان هر مبادله باقی می‌ماند زیاد است و باید از منابع دیگر مانند درهم یا دلار اقدام به تسویه کرد زیرا تراز تجاری پایاپای نیست. برای مثال ما از ارز ملی (ریال یا روبل) برای تجارت با روسیه استفاده می‌کنیم، اما برای تسویه نهایی باید از درهم یا دلار استفاده کنیم.

شاکری اظهار کرد: استفاده از ارز ملی دو کشور برای تجارت باید مورد موافقت طرفین قرار گیرد. برای مثال ایران و ترکیه می‌توانند در این زمینه کار کنند؛ مشروط بر اینکه انگیزه‌ای برای این کار داشته باشند. همچنین ممکن است استفاده از ارز ملی برای تجارت بین ایران و روسیه بعد از یک مدت کارآیی گذشته را نداشته باشد، زیرا باید راهی برای جبران تراز تجاری و کسر آن پیدا کرد. همین مشکل درباره پیمان‌های پولی بین ایران و سوریه، ایران و افغانستان و ایران و عراق در مبادلات بازرگانی وجود دارد.

وی خاطرنشان کرد: ما با چینی‌ها مازاد تراز تجاری داریم. اگر قرار است با مدل فعلی کار کنیم باید فکری برای مازاد تراز تجاری کنیم تا در نهایت صفر شود. اگر در حال کار تجاری و بازرگانی با چین هستیم، هم‌اکنون با درهم تراز تجاری را صفر می‌کنیم که به مرور زمان باید این را هم حذف کنیم. این کارشناس مسائل اقتصادی گفت: استفاده از ارزهای ملی برای تسویه حساب‌های تجاری و بازرگانی بیشتر یک سیاست تجاری است تا سیاست ارزی، اما برای ما عکس این حالت وجود دارد. در مجموع باید دنبال توسعه این روند باشیم تا تراز تجاری صفر شود.

پرداخت ۹۹ هزار میلیارد تومان تسهیلات

معاون اداره اعتبارات بانک مرکزی گفت: در سال جاری تاکنون بیش از یک میلیون فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج، فرزندآوری و ودیعه مسکن به ارزش ۹۹ هزار میلیارد تومان به متقاضیان پرداخت شده است. به گزارش بانک مرکزی، مهدی صحابی درباره وام ودیعه مسکن گفت: تا تاریخ ۱۲ مهر امسال ۱۳۱ هزار فقره پرونده در این باره تشکیل شده که از این تعداد ۹۴ هزار نفر به میزان ۵۳، ۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات دریافت کرده‌اند.

معاون اداره اعتبارات بانک مرکزی درباره وام فرزندآوری یادآور شد: تا تاریخ مذکور ۴۰۰ هزار نفر به مبلغ ۱۶۲ هزار میلیارد ریال موفق به دریافت این تسهیلات شدند. همچنین به‌گفته این مقام مسئول بانک مرکزی تا تاریخ ۱۲ مهر ۵۰۷ هزار نفر به مبلغ ۷۰۰ هزار میلیارد ریال از تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج بهره‌مند شدند که این امر حاکی از رشد ۶۵ درصدی پرداخت نسبت به مدت مشابه سال گذشته است.

معاون اداره اعتبارات بانک مرکزی درباره پرداخت تسهیلات مسکن خانوارهای دارای فرزند سوم گفت: براساس جز ۳ بند الف تبصره ۱۶ قانون بودجه امسال مقرر شده به خانوارهای فاقد مسکن که فرزند سوم آنها از سال ۱۳۹۹ به بعد متولد شده، تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی ودیعه، ساخت و خرید مسکن پرداخت شود. بر این اساس بانک مرکزی نیز سهمیه بانک‌ها و آیین‌نامه مربوطه را به ۶ بانک پست بانک، تجارت، صادرات، توسعه تعاون، کشاورزی و مسکن ابلاغ کرده است.

شبکه نقل‌وانتقال پول ملی بین کشورها ایجاد می‌شود

اقدامی برای کاهش سلطه دلار

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌ها در تجارت‌های بین‌المللی، بازگشت ارز و تعیین روش‌های انتقال پول در صادرات است که این موضوع ارتباط بسیار نزدیکی با نظام و قوانین بانکی کشورها دارد. اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه ایران بسیاری از فعالان اقتصادی به‌ویژه فعالان عرصه تجارت بین‌الملل را با مشکلات بسیاری مواجه کرد. علاوه بر این، نوسانات ارزی که بارها و در بازه‌های زمانی مختلف در سال‌های اخیر شاهد آن بوده‌ایم، نه‌تنها فعالان اقتصادی، بلکه دولت و بانک مرکزی را نیز دچار مشکل کرده است. توسعه این دست از مشکلات دولت را بر آن داشته تا توسعه همکاری‌های بانکی را در صدر مذاکرات با مقامات کشورهای طرف معامله قرار دهد؛ چنانچه توسعه همکاری بانکی در صدر گفت‌وگوهای ایران با مقامات کشورهای همسایه حاضر در اجلاس خزر نیز قرار گرفت. بر همین اساس توافقاتی صورت گرفته که در این گزارش صبا می‌خوانید.

عکس: صبا

تحریم‌های بین‌المللی به‌ویژه تحریم‌های اعمال شده توسط امریکا و اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۰ بانک‌های ایرانی را هدف قرار دادند

تحریم‌زدایی از انتقال پول

تحریم‌های بین‌المللی به‌ویژه تحریم‌های اعمال شده توسط امریکا و اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۰ بانک‌های ایرانی را مورد هدف قرار دادند. از جمله معضلات این تحریم‌ها ممکن نبودن گشایش اعتبار اسنادی (LC) -معتبرترین روش برای انجام معاملات تجاری بین‌المللی- است؛ بنابراین پرداخت‌های تجاری وارد کانال‌های جایگزین محدودی مانند پول نقد و تهاتر شد. این روند باوجود موفق بودن در دوز زدن تحریم عاری از مشکل و کاستی نیست؛ بر همین اساس تدوین و اجرای سیاست‌هایی با هدف توسعه همکاری‌های پولی، بانکی و مالی همواره در صدر برنامه‌ها جا گرفت. از سوی دیگر درست از زمان شروع تحریم‌ها علیه ایران، سوئیفت نیز ایرانیان را تحریم کرد؛ به‌طوری که تمامی قراردادهای بین بانک‌های داخلی و خارجی معلق و کلا لغو شد. به‌دنبال وارد آمدن آسیب‌های اقتصادی، برخی از کشورها در پی ایجاد شبکه نقل‌وانتقال پول ملی هستند که این برنامه در صورت تحقق، می‌تواند گامی در راستای کاهش سلطه دلار باشد؛ به این ترتیب کشورهای منطقه به‌دنبال تحریم‌زدایی از انتقال پول هستند.

اتصال «شتاب» ایران به «میر» روسیه

اهمیت تبادلات پولی و بانکی میان کشورهای حاشیه خزر در سخنان مخبر در دومین نشست مجمع اقتصادی این کشورها، بار دیگر تکرار شد و معاون اول رئیس‌جمهوری به‌عنوان سومین محور پیشنهادی ایران اعلام کرد در جهت توسعه همکاری‌های پولی، بانکی و مالی با کشورهای ساحلی دریای خزر، «دستورالعملی خاص» تدوین و اجرایی شود؛ کاری که جمهوری اسلامی ایران با بعضی از کشورهای ساحلی شروع کرده است. بر همین اساس توسعه همکاری‌های بانکی برای تسهیل فعالیت تجار و بخش خصوصی در دیدارهای مختلف معاون اول رئیس‌جمهوری مورد توجه قرار گرفت. مخبر در دیدار با لویتین، دستیار رئیس‌جمهوری روسیه این توسعه را در ارتقای سطح همکاری‌های تهران و مسکو موثر دانست که باید برای آن برنامه‌ای دقیق و زمانبندی شده تنظیم و با جدیت پیگیری شود. مخبر همچنین در نشست هم‌اندیشی با استانداران و رؤسای مناطق فدراسیون روسیه، بر گسترش صادرات و واردات و همچنین تهاتر میان تهران و مسکو تاکید کرد و گفت: ایران و روسیه دو کشور دوست و همسایه هستند و می‌توانند در مبادلات تجاری به‌جای استفاده از ارز بیگانه، از پول ملی خود استفاده کنند که در این صورت با افزایش تقاضا برای پول ملی، ارزش آن ارتقا پیدا خواهد کرد. وی از محقق ساختن کامل نظام تسویه با پول‌های ملی و متصل کردن شبکه پیام‌رسانی و کارت‌های بانکی بین کشورهای عضو به‌ویژه اتصال «شتاب» ایران با شبکه «میر» روسیه را محور دیگر همکاری دانست و گفت: باوجود پیشنهاد طرف ایرانی، اقدام‌های عملی جدی ازسوی بانک مرکزی روسیه برای اتصال شبکه‌های شتاب و میر صورت نپذیرفته است.

«میر» یک سیستم پرداخت ملی است که توسط بانک مرکزی روسیه براساس قانون مصوب اول مه ۲۰۱۷ عمدتا با هدف مقابله با تحریم‌های غرب علیه برخی کشورها از جمله روسیه ایجاد شده و راهکاری برای خنثی کردن رژیم تحریم است. گرچه استفاده از سیستم پرداخت میر در خارج از روسیه می‌تواند تحت تاثیر تحریم‌ها محدود شود، اما خطر قطع ارتباط روسیه با سیستم‌های پرداخت غربی نشان می‌دهد بهترین راهکار برای جلوگیری از این خطرات، ایجاد سیستم‌هایی است که بتواند کمبود یک سرویس خاص و انواع مختلف پشتیبانی‌های مالی را جبران کند. به‌گفته کارشناسان بانکی، اگر ارتباط روسیه با ویزا و مسترکارت قطع شود، با این سناریو، به‌طور تقریبی تمام پرداخت‌ها در داخل روسیه با کارت میر انجام می‌شود. در سال ۲۰۱۴ پس از الحاق کریمه به روسیه، سیستم کارت ملی پرداخت (NPCS) و اپراتور کارت‌های «میر» ایجاد شد. کلمه میر در روسیه به‌معنای جهان یا صلح است که به‌منظور برقراری تراکنش‌های مالی در صورت قطع ارتباط کارت‌ها با سیستم‌های پرداخت بین‌المللی ایجاد شد. سازمان‌های مالی روسیه از همان زمان، کنار گذاشتن تدریجی پرداخت با ویزاکارت و مسترکارت را شروع کردند و پرداخت حقوق بازنشستگی، مزایای اجتماعی و حقوق کارکنان سازمان‌های بودجه‌ای به سیستم پرداخت میر منتقل شد.

بر این اساس در تابستان ۲۰۲۱، بیش از ۵۰ درصد روس‌ها حداقل یک کارت «میر» داشتند و تا پایان ۳ ماه سوم سال ۲۰۲۱، این سیستم ۲۵.۲ درصد کل پرداخت‌های روسیه را به خود اختصاص داد و در مجموع ۱۱۲ میلیون کارت صادر شد. روس‌ها می‌توانند از کارت‌های بانکی میر در خارج از کشور خود، در کشورهایی که آن را پذیرفته‌اند، استفاده کنند.

هم‌اکنون در کنار کشورهایی نظیر ترکیه، ویتنام، ارمنستان، ازبکستان، بلاروس، قرقیزستان، تاجیکستان، قزاقستان و اوستیای جنوبی که در حال ارائه خدمت به دارندگان کارت میر هستند، کشورهای کوبا، امارات و کره جنوبی هم ارائه خدمات به دارندگان کارت‌های اعتباری میر روسیه را آغاز کرده‌اند؛ یعنی می‌توان در آینده‌ای نزدیک از کارت‌های میر در ۱۵ کشور استفاده کرد. با این سیستم، دارنده کارت میر، هزینه‌ها را به روبل پرداخت می‌کند و سیستم بانکی آن را به هر ارز دیگری (از جمله ریال) تبدیل و پرداخت می‌کند. از آنجا که هر دو کشور ایران و روسیه تحت تحریم‌های شدید ایالات متحده و اتحادیه اروپا قرار دارند و این تحریم‌ها باعث شده دسترسی به بخش‌های کلیدی زیرساخت مالی جهانی مسدود شود، استفاده از شبکه پرداخت مشترک تاثیر تحریم‌های غرب علیه تهران و مسکو را کاهش خواهد داد؛ بر همین اساس اتصال به شبکه میر را می‌توان در راستای همکاری‌های تجاری دو کشور توضیح داد. میر در واقع نسخه مشابه سوئیفت است که روسیه در اثر تحریم‌ها و قطع دسترسی بانک‌های این کشور به این سیستم پیام‌رسان، آن را راه‌اندازی کرده تا بتواند مبادلات پولی خود را حفظ کند.

راه‌اندازی شبکه نقل‌وانتقال مالی با عمان

رئیس سازمان توسعه تجارت از آغاز راه‌اندازی شبکه نقل‌وانتقال درهم در عمان خبر داد و گفت: به صادرکنندگان ایرانی در امارات نیز درهم داده می‌شود.

به گزارش سازمان توسعه تجارت، رئیس سازمان توسعه تجارت در جلسه کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران به برخی روش‌های تسهیلی در نقل‌وانتقالات پولی تجار و بازرگانان ایرانی با همتایان خارجی خود اشاره کرد و گفت: هم‌اکنون در عمان شبکه جابه‌جایی پول برای شرکت‌ها و تجار ایرانی ایجاد شده و از طریق این شبکه پولی، به صادرکنندگان ایرانی در امارات هم درهم داده می‌شود.

علیرضا پیمان‌پاک همچنین گفت: ایجاد شبکه مالی ویژه تجار و صادرکنندگان کشورمان در دیگر کشورها از جمله قطر، روسیه، ازبکستان و شرق اروپا در حال پیگیری است. در همین حال عضو اتاق بازرگانی ایران با تاکید بر حل مشکلات روابط بانکی میان ایران و عمان به‌عنوان یک نیاز زیرساختی گفت: استفاده از پول ملی دو کشور و مکانیسم تهاتر در مبادلات تجاری راهگشا است.

غلامحسین شافعی ضمن بیان این مطلب افزود: برای سرعت بخشیدن به فعالیت‌های اقتصادی باید مشکل روابط بانکی به‌عنوان یکی از زیرساختی‌ترین نیازها حل و مشکلات مربوط به ضمانت‌های بانکی هم مرتفع شود که این موضوع خواسته بخش خصوصی است. در این زمینه استفاده از پول ملی دو کشور و مکانیسم تهاتر راهگشا است.

در عمان شبکه جابه‌جایی پول برای شرکت‌ها و تجار ایرانی ایجاد شده و از طریق این شبکه پولی، به صادرکنندگان ایرانی در امارات درهم داده می‌شود

برنامه بانک مرکزی برای تقویت حکمرانی ریال

مدیر گروه پول و بانک مرکز پژوهش‌های مجلس تحریم مبادلات مالی را یکی از اصلی‌ترین تحریم‌های موثر بر مبادلات تجاری دانست و گفت: نسل جدید تحریم‌ها بر حوزه مبادلات مالی متمرکز شده بود و تحریم بانک‌ها و بانک مرکزی و قطع دسترسی بانک‌ها به سوئیفت و... عملا زیرساخت و زمینه‌های تعاملات بین‌المللی و نقل‌وانتقال پول ما را دچار خلل کرد که این امر خود را در قالب افزایش هزینه‌های تعاملات برای همه تجار نشان داد. به گزارش ایبنا، میثم خسروی با تاکید بر ضرورت چاره‌اندیشی در زمینه افزایش هزینه‌های تجارت تصریح کرد: یکی از روش‌های بهبود شرایط، انعقاد پیمان‌های پولی دو یا چندجانبه و شرط لازم آن این است که تعاملات تجاری متناسب داشته باشیم؛ یعنی این روش برای ما روشی است در تعامل با کشورهایی که تراز تجاری تقریبا متناسبی با آنها داریم. خسروی در بخش دیگری از سخنان خود به لزوم تقویت حکمرانی ریال اشاره کرد و گفت: چند سالی است که ادبیات شفافیت تراکنش بانکی در کشور جا افتاده است. ما در این زمینه به یک نقشه راه کامل نیاز داریم که بانک مرکزی در دولت سیزدهم دغدغه خوبی در این حوزه دارد. مدیر گروه پول و بانک مرکز پژوهش‌های مجلس گفت: از جمله برنامه‌ها و اقدامات بانک مرکزی در این حوزه تکمیل اطلاعات هویتی اقتصادی و آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴ مبارزه با پولشویی است که بخشی از آن تفکیک حساب تجاری از غیرتجاری است. منوط‌سازی درج «بابت» به‌صورت معنادار و قابل اعتماد درباره هر تراکنش اقدام دیگری است که باید به‌صورت جدی دنبال شود. او ادامه داد: به‌طور کلی زمانی که امریکا و کشورهای تحریم‌کننده ایران، بر گلوگاه‌های مالی نشستند، اثربخشی تحریم‌ها بیشتر شد. این رویکرد در داخل ایران هم راهکار رفع برخی از مشکلات است؛ یعنی اگر می‌خواهیم جلوی فرار مالیاتی، پولشویی، سوداگری و... را بگیریم باید روی ریال حکمرانی خوبی داشته باشیم. خسروی با بیان اینکه وقتی شفافیت تراکنش ریالی را جدی بگیریم، امکان فرار از ریال به‌وجود می‌آید، اظهار کرد: در واقع گرایش به سمت اسکناس و مسکوک و دارایی‌های دیجیتال رصدناپذیر و دارایی‌های نقدشونده رصدناپذیر و... خواهد بود که به‌نظر می‌رسد بانک مرکزی باید در این حوزه هم اقداماتی داشته باشد تا فرار از ریال را شاهد نباشیم.

سخن پایانی

بعد از قطع ارتباط مالی ایران با سوئیفت، ناامیدی از اینستکس و سایر وعده‌هایی که اروپایی‌ها برای ارتباطات بانکی با ایران دادند و عملی نشد، ایران برای توسعه صادرات روش پرداخت پول ملی را انتخاب کرد. کشور ما در سال‌های گذشته به‌طور جدی بازارهای صادراتی خود را توسعه داد، این در حالی است که تحریم‌های گسترده امریکا علیه بانک مرکزی و شرکت‌های اقتصادی و تجاری ایرانی تبادلات مالی و بانکی ایران را با مشکل مواجه کرده است. در همین راستا استفاده از «پیمان‌های پولی» دوجانبه و «ارزهای ملی» با هدف حل مشکلات ارزی کشور در بلندمدت به‌عنوان سازکاری دائمی در دستور کار قرار گرفت. در شرایط تحریم‌های غیرقانونی امریکا، این روش پرداخت بسیار حیاتی است و چشم‌انداز خوبی برای توسعه آن وجود دارد. در این روش از ارز خاصی چون دلار و یورو که تحت سلطه و اختیارات کشورهای دیگر است، به‌عنوان ابزار پرداخت در عمده مبادلات کشور استفاده نمی‌شود، بلکه از ارزهای ملی طرفین تجاری، بدون دخالت نظام دلاری استفاده می‌شود. این برنامه‌ای است که ایران با برخی از کشورهای منطقه در حال اجرای آن است.

جزئیات شناور شدن نرخ کرایه تاکسی‌ها

رئیس مرکز کنترل و نظارت هوشمند سازمان تاکسیرانی شهر تهران، جزئیات شناور شدن نرخ کرایه تاکسی را تشریح کرد.

به گزارش ایسنا، امیر علی‌پور درباره شناورسازی نرخ کرایه تاکسی با بیان این موضوع که نرخ شناور، امکانی است که در مصوبه نرخ کرایه سال ۱۴۰۱ از سوی شورای اسلامی شهر تهران در نظر گرفته و ابلاغ شده، ادامه داد: براساس این مجوز، می‌توان تا ۳۰ درصد در ساعات پیک ترافیک، نرخ کرایه تاکسی را افزایش داد. وی گفت: در واقع فلسفه این افزایش نرخ کرایه این است که رانندگان تاکسی غیرشیفت را ترغیب کنیم در ساعات پیک در خطوط تاکسی فعالیت کنند و هم‌زمان با افزایش زمان سفر درون‌شهری در ساعات پیک ترافیک با توزیع مناسب‌تر و افزایش تعداد تاکسی‌ها، کمبود خودرو را جبران کنیم. رئیس مرکز کنترل و نظارت هوشمند سازمان تاکسیرانی شهر تهران با بیان اینکه در ساعت پیک ترافیک هنگام صبح و عصر، به‌یک‌باره نرخ مسافربرهای اینترنتی به‌شدت افزایش می‌یابد، به‌گونه‌ای که دیگر برای راننده تاکسی، فعالیت در خطوط جذابیت چندانی ندارد، گفت: مثلا کرایه تاکسی میدان ونک تا صادقیه، حدود ۱۲۰۰۰ تومان است و اگر یک راننده ۳ یا ۴ نفر سوار کند در نهایت درآمدش از این سفر ۳۶۰۰۰ یا ۴۸۰۰۰ تومان می‌شود، اما همان موقع یک راننده مسافربر اینترنتی، از ونک تا محدوده صادقیه را در پیک ترافیک با حدود ۱۰۰.۰۰۰ تومان پوشش می‌دهد و می‌بینیم که نرخ دو برابری در ساعات پیک در بازار عرضه و تقاضا به وجود می‌آید.

بررسی صمت از وضعیت سرپناه بی‌خانمان‌ها

برخی کلانشهرها فاقد گرمخانه هستند

گرمخانه‌ها به افراد بی‌خانمان، کارتن‌خواب و آسیب‌دیدگان اجتماعی، پناهگاه و غذای رایگان می‌دهند که هزینه آن را دولت یا گروه‌های اجتماعی تامین می‌کنند. گرمخانه مکانی است که حالت اردوگاهی دارد و تعداد زیادی از افراد بی‌سرپناه را پذیرش می‌کند. در بسیاری از کلانشهرها، گرمخانه‌هایی وجود دارند که خدمات بسیاری به بی‌خانمان‌ها ارائه می‌دهند. اگرچه وجود بی‌خانمان‌ها در سطح شهرهای کشور، مشکل‌آفرین و نیازمند برنامه‌های مدون برای حل ریشه‌ای این معضل است، با این‌حال، وجود گرمخانه‌ها می‌تواند مقداری از مشکلات این افراد را حل کند. در این گرمخانه‌ها، غذای گرم، حمام، سرویس‌های بهداشتی و جای خواب برای بی‌خانمان‌ها فراهم است و شهرداری‌ها مسئول شناسایی و جمع‌آوری آنها هستند. در این فرآیند، پس از شناسایی، افرادی که دارای بیماری هستند، تحت درمان قرار می‌گیرند که البته این موضوع در بیشتر گرمخانه‌های شهرها رعایت نمی‌شود. ۱۰ اکتبر (۱۸ مهر) در تقویم جهان با عنوان روز جهانی بی‌خانمان‌ها نام‌گذاری شده است. با توجه به‌ضرورت حمایت از این بخش از جامعه، صمت در این گزارش به مناسبت روز جهانی بی‌خانمان‌ها، به بررسی وضعیت گرمخانه‌های کشور پرداخته است.

عکس: صمت

امیرمحمد درویش
editor@smtnews.ir

وظیفه شهرداری در احداث گرمخانه

پدیده بی‌خانمانی که بین مردم به کارتن‌خواب‌ها معروف هستند را بیشتر معتادان متجاهر تشکیل می‌دهند. این افراد تمایل دارند زیراندازهای خواب‌شان را که در اصل ورقه‌های چندلای کارتن است، در گوشه‌وکنار معابر شهرهای بزرگ پهن کنند. توسعه این روند چند سالی است شهرداری‌های شهرهای بزرگ را بر آن داشته تا به‌عنوان مسئول امور شهری دست‌به‌کار شوند و برای در امان ماندن این بخش از جامعه از سرمای شب‌های سرد زمستان اقدام به ایجاد محیط‌هایی به‌نام گرمخانه کنند؛ اقدامی که طی آن افراد بی‌خانمان سرپناهی برای گذران شب دارند تا شب را به صبح برسانند. برخی کارشناسان و فعالان اجتماعی معتقدند به‌دلیل افزایش بی‌خانمانی در شهرهای کشور، باید هرچه سریع‌تر نسبت به ساخت گرمخانه‌ها در شهرهای فاقد گرمخانه، اقدامات لازم انجام شده و تعداد گرمخانه‌ها افزایش یابد. براساس آمار در کلانشهرهایی مانند خوزستان و مشهد، نیاز به وجود گرمخانه‌ها به‌شدت احساس می‌شود. به‌گفته مدیرکل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری خوزستان، با وجود تصویب ایجاد گرمخانه و پذیرفتن این موضوع توسط شهرداری اهواز، هنوز احداث گرمخانه اجرایی نشده است. به‌گفته مهرداد موسوی براساس مصوبه شورای‌عالی اداری کشور، شهرداری‌ها در کلانشهرها و شهرهای با بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت، موظف به راه‌اندازی مکان‌هایی برای اسکان موقت و حتی بلندمدت بی‌خانمان‌ها یا افراد بی‌سرپرست هستند. از سوی دیگر، حضور زنان بی‌سرپرست و فاقد سرپناه و همچنین نوجوانان در گرمخانه‌ها مسئله‌ای است که باید توجه ویژه‌ای به آن کرد و توسط مددکاران و روانشناسان اجتماعی آسیب‌شناسی شود. مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران می‌گوید؛ براساس اطلاعات موجود فقط ۶۰ تا ۸۰ درصد زنان و مردان مراجعه‌کننده به گرمخانه‌های شهرداری تهران اعتیاد دارند و مابقی آنها تنها به علت بی‌سرپناهی به آنجا مراجعه می‌کنند. این در حالی است که پایش سلامتی هم در گرمخانه‌ها انجام نمی‌شود و اطلاعات فقط براساس خوداظهاری است.

ضرورت ایجاد گرمخانه در تبریز

تبریز به‌عنوان یکی از شهرهای سرد کشور، هیچ گرمخانه‌ای ندارد و گویا مسئولان شهری تبریز تاکنون تصمیمی برای احداث گرمخانه در این شهر نگرفته‌اند. حضور بی‌خانمان‌ها در کلانشهرها و نبود گرمخانه در زمره مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی است که اگر چاره‌ای اندیشده نشود، بازتولید مکرر آسیب‌های اجتماعی را به همراه خواهد داشت. رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تبریز در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: درباره راه‌اندازی گرمخانه‌ها، امسال نیز هیچ اقدامی از سوی هیچ نهادی انجام نشده است. حکیمه غفوری ادامه داد: این در حالی است که در چندین کلانشهر کشور، سالانه شاهد شرایط بهتری برای اسکان در گرمخانه‌ها هستیم که با همکاری نهادهای غیردولتی و دولتی مانند شهرداری‌ها و فرمانداری‌ها شکل گرفته است و توسعه پیدا می‌کند. وی افزود: در کل موضوع حمایت‌های اجتماعی، جایگاهی در حوزه اجرایی نهادها در کلانشهر تبریز نداشته و استمرار چنین وضعیتی، سبب بازتولید مکرر آسیب‌های اجتماعی خواهد شد. از این‌رو نیاز است نهادهای مرتبط با کاهش آسیب‌های اجتماعی، اقداماتی در راستای اسکان‌های موقت (گرمخانه‌ها) اقداماتی را انجام دهند تا افراد بی‌خانمان و همچنین معتادان متجاهر در سطح شهر شناسایی و به این مراکز آورده شوند.

▣ باید برای ساخت گرمخانه اقدام شود

غفوری ادامه داد: اگر همین امسال به راه‌اندازی گرمخانه‌های عمومی اقدام نکنیم، سال آینده تقاضاها افزایش یافته و مشکلات و چالش‌ها پیچیده‌تر خواهند شد؛ بنابراین منطق مدیریت حکم می‌کند مدیریت شهری سریعا نسبت به رفع چنین نیازهایی در شهر اقدام کند. این فعال اجتماعی با تاکید بر اینکه نباید واقعیت‌ها را انکار کرد و همچنان به‌دنبال سرپوشی برای ضعف‌های اجتماعی شهر گشت، گفت: براساس آمار و شواهد، امروز در تبریز افراد بی‌خانمان و بی‌سرپناه کم نبوده و نهادهای مسئول وظیفه دارند هرچه سریع‌تر اقداماتی درباره اسکان چنین افرادی به انجام برسانند. رئیس کمیسیون فرهنگی اجتماعی شورای‌شهر تبریز ادامه داد: با وجود تمام موارد یادشده ظاهرا شهرداری تبریز ۲ محل را ویژه اسکان و با عنوان گرمخانه برای فصل سرد سال درنظر گرفته، اما گفته می‌شود این محل‌ها نیز نقص‌ها و محدودیت‌هایی دارند. غفوری افزود: با توجه به نبود گرمخانه و مراجعه افراد بی‌خانمان و همچنین نیاز به اسکان امن، جلساتی با معاونت عمرانی استانداری تبریز و شهرداری تبریز در این زمینه آغاز کرده به سرانجام برسد.

پدیده بی‌خانمانی که بین مردم به کارتن‌خواب‌ها معروف هستند را بیشتر معتادان متجاهر تشکیل می‌دهند. این افراد تمایل دارند زیراندازهای خواب‌شان را که در اصل ورقه‌های چندلای کارتن است، در گوشه‌وکنار معابر شهرهای بزرگ پهن کنند. توسعه این روند چند سالی است شهرداری‌های شهرهای بزرگ را بر آن داشته تا به‌عنوان مسئول امور شهری دست‌به‌کار شوند و برای در امان ماندن این بخش از جامعه از سرمای شب‌های سرد زمستان اقدام به ایجاد محیط‌هایی

لزوم رعایت پروتکل‌های بهداشتی

معاون حمایت‌های اجتماعی سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در فصل سرد سال در گرمخانه‌های پایتخت به صورت میانگین بین ۱۸۰۰ تا ۲ هزار مددجو پذیرش شده‌اند. سعید شرف‌دوست از تمهیدات اندیشیده‌شده در گرمخانه‌ها با توجه به تداوم ویروس کرونا گفت: از ابتدای شیوع ویروس کرونا تا کنون تلاش‌شده تمام پروتکل‌های بهداشتی در گرمخانه‌ها رعایت شود و تا کنون حتی یک مورد ابتلا به کرونا در میان مددجویان گرمخانه نداشته‌ایم.

شرف‌دوست با بیان اینکه مددجویان در ابتدای ورود به گرمخانه‌های کوچک‌تر توسط پزشکان آنالیز جسمانی خواهند شد، اظهار کرد: اگر مددجویان علائم مشهودی نداشته باشند، براساس خود اظهاری پذیرش می‌شوند و اگر هم علائم خاصی داشته باشند و عنوان کنند، به مرکز سامانسرای خاورشهر منتقل و در آن مرکز قرنطینه می‌شوند تا بهبود پیدا کرده و ترخیص شوند. وی ادامه داد: در تهران ۲۰ گرمخانه شامل ۱۶ مرکز ویژه مردان و ۴ مرکز ویژه بانوان داریم. در حال‌حاضر، این گرمخانه‌ها ۲ هزار و ۴۰ تخت دارند و از این آمار حدود ۳۰۰ تخت مخصوص بانوان و بقیه تخت‌ها مخصوص آقایان است. شرف‌دوست در پاسخ به این سوال که آیا گرمخانه‌ها مقررات خاصی دارند، گفت: خروج از گرمخانه‌ها از ۱۲ شب تا ۶ صبح ممنوع است و افراد تا قبل از ۱۲ شب اجازه دارند از گرمخانه‌ها خارج شوند، اما برای ورود باید دوباره پروتکل‌های گرمخانه مانند استحمام و تعویض لباس را بگذرانند؛ بنابراین به‌دلیل اینکه انجام این مراحل برای آنها سخت بود، دیگر به گرمخانه‌ها مراجعه نمی‌کنند. وی ادامه داد: اگر افراد پروتکل‌ها را رعایت نکنند، ممکن است بیماری در گرمخانه‌ها اپیدمی شود؛ بنابراین دلیل آنکه تاکنون یک مورد ابتلا به بیماری را در گرمخانه‌ها نداشته‌ایم، فقط به‌دلیل رعایت بهداشت است. شرف‌دوست عنوان کرد: ریشه‌های بی‌سرپناهی و بی‌خانمانی در اختیار نهادهای شهری نیست، اما شهرداری سعی کرده با ظرفیت‌هایی که در اختیار دارد و در راستای مسئولیت مدنی، خدمات ارائه کرده و مسیر بهبود زندگی بی‌خانمان‌ها را فراهم کند.

او ادامه داد: تعداد قابل‌توجهی از مددجویان که به گرمخانه‌ها مراجعه می‌کنند با استفاده از مهارت‌آموزی‌ها توانسته‌اند زندگی سالمی در پیش گرفته و دوباره روی پای خودشان بایستند. برخی از این مددجویان، خانواده تشکیل داده و برخی دیگر به آغوش خانواده‌های خود بازگشته‌اند.

▣ برخی مراجعه‌کنندگان درگیر اعتیاد نیستند

شرف‌دوست اظهار کرد: تعدادی از مراجعه‌کنندگان به گرمخانه‌ها نه دچار اعتیاد هستند و نه خلافکارند. گاهی آنها به‌واسطه اتفاقاتی که در زندگی‌شان رخ داده، بی‌سرپناه شده‌اند. گرمخانه‌ها با خدمات چندجانبه، از ایجاد خطر یا آسیب‌های جدید برای این افراد پیشگیری می‌کنند. طبق بررسی‌های انجام شده، حدود ۴۰ درصد افرادی که به گرمخانه‌ها مراجعه می‌کنند، اعتیاد ندارند. باید نگاه جامعه، مدیریت ملی و محلی نسبت به افراد بی‌خانمان تغییر کند، زیرا این افراد معتاد نیستند و فقط بی‌سرپناه شده‌اند. وی در پاسخ به این سوال که آیا اتوبوس‌خوابی از سطح شهر جمع خواهد شد، گفت: شب‌ها اتوبوس‌ها در نقاطی از شهر مستقر هستند و مددکاران ما با مشاوره به مددجویان مستقر در اتوبوس، افراد را به‌واسطه گشت‌های مربوطه به گرمخانه‌ها ارجاع می‌دهند. این اتوبوس‌ها برای زمان کوتاهی مستقر هستند و در حال برنامه‌ریزی هستیم که شرایط مناسبی برقرار و اتوبوس خوابی برای همیشه جمع‌آوری شود.

ضرورت احداث مسکن اجتماعی

مدیر عامل سابق سازمان رفاه، خدمات اجتماعی و مشارکت‌های شهرداری تهران گفت: افرادی را داریم که بیش از یک دهه است در گرمخانه‌های تهران زندگی می‌کنند و خروج آنها از این چرخه جزو چالش‌های جدی ما است، چراکه منابع آن وجود ندارد. سیدمالک حسینی که پیش از این، مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات اجتماعی و مشارکت‌های شهرداری تهران بود در گفت‌وگو با ایلنا درباره درخواست تامین مسکن اجتماعی برای بی‌خانمان‌ها گفت: اگر موضوع مسکن اجتماعی را برای این افراد به نتیجه برسانیم، اقدام بسیار خوبی خواهد بود. ما افرادی را داریم که بیش از یک دهه است در گرمخانه‌های تهران زندگی می‌کنند، اما اینکه بتوان این افراد را از این چرخه خارج و برای آنها زندگی باثبات‌تری ایجاد کرد، چالش جدی است که منابع آن وجود ندارد و افزایش بیش از اندازه هزینه‌ها، کار ما را روزبه‌روز سخت‌تر می‌کند.

▣ علت بی‌نتیجه‌ماندن احداث گرمخانه‌های عمومی

حسینی در پاسخ به این سوال که چرا وعده تاسیس گرمخانه‌های عمومی به نتیجه نمی‌رسد، اظهار کرد: گرمخانه‌های عمومی ۳ سال پیاپی است که برای آنها ردیف بودجه در نظر گرفته شده و موردتوجه قرار گرفتند و طراحی‌های لازم نیز برای آنها انجام شده، اما باوجود اینکه حتی در یک منطقه مناقصه برگزار و برنده مشخص شد یا در منطقه ۴ کلنگ‌زنی انجام شد، اما عملیات عمرانی شروع نشد.

حسینی افزود: دلایل متعددی وجود داشت که در حال بررسی است. به‌عنوان مثال در یک منطقه به‌دلیل اختلاف یکی از پیمانکاران سابق با شهرداری منطقه، تحویل زمین با مشکل روبه‌رو شد. در یکی از مناطق با اعتراضات محلی مواجه شدیم و به همین دلایل تا امروز موضوع احداث گرمخانه عمومی پیش نرفته است. او در پایان اظهار کرد: معاون فرهنگی و اجتماعی در بازدیدی که در نخستین روز کاری خود از گرمخانه خاوران داشت، تاکید کرد که به‌سرعت موانع را برطرف و در سال جاری کار عمرانی را آغاز کنیم.

زمین‌هایی که مهیا شده‌اند ویژگی‌های لازم را دارند، اما با وجود مهیا بودن شرایط، دوره گذار مدیریت شهری کار را مقداری متوقف کرده، اما اراده جدی در این زمینه وجود دارد و امیدواریم کار به خوبی پیش رود.

سخن پایانی

گرمخانه‌هایی که از سوی شهرداری‌ها احداث می‌شوند باید حداقل امکانات رفاهی را داشته باشند تا بی‌خانمان‌ها بتوانند با خیال راحت به گرمخانه‌ها مراجعه کنند. متاسفانه شاهد آن هستیم که بیشتر کلانشهرها به‌دلیل کوتاهی شهرداری‌ها فاقد گرمخانه هستند که مشابه آن را در این گزارش بررسی کردیم. شهرداری‌ها باید همواره در تلاش باشند تا محیطی امن برای افراد بی‌خانمان احداث کنند. نبود فضای مناسب، کمبود امکانات بهداشتی و... می‌تواند یکی از مهم‌ترین دلایلی باشد که افراد حاضر نیستند به گرمخانه‌ها مراجعه کنند یا پس از مدتی که در گرمخانه حضور دارند، از آنجا بیرون آمده و دیگر حاضر به مراجعه مجدد نیستند. امید است، سیستم مدیریت شهری در تمام کلانشهرها، وظیفه خود را به‌درستی انجام دهند و دولت هم به کمک نهادهای مسئول در ساخت و تجهیز گرمخانه‌ها بیاید.

در تلاشیم با یاری مددکاران، اتوبوس‌خوابی برای همیشه جمع‌آوری‌شده و تمام بی‌خانمان‌ها را در گرمخانه‌ها اسکان دهیم

یادداشت

برپایی و اداره گرمخانه‌ها

الهام فخاری
عضو سابق شورای شهر تهران

یکی از وظایف شهرداری‌ها که در قانون به‌روشنی آمده، برپایی و اداره نوانخانه (گرمخانه یا مددسرا) است. گرمخانه‌ها سرپناه امن، خدمات مددکاری و خوراک گرم برای افراد بی‌سرپناه، در راه‌مانده و دچار مشکل فراهم می‌کنند و به‌ویژه در فصل‌هایی از سال که شرایط جوی ناپایدارتر است، ضرورت چشمگیرتری دارند.

در کشورهایی با نظام اقتصادی سرمایه‌داری که نظام‌های تامین اجتماعی قوی تعریف نشده یا در مواردی که چالش‌های اقتصادی بزرگ، موجی از سقوط اجتماعی طبقه متوسط و نابرخوردار را رقم می‌زنند، بی‌خانمانی پدیده مشخص‌تری است. ابرشهرها از ساختارهای اجتماعی محلی و بومی فاصله دارند و نظام خویشاوندی و همسایگی سنتی برای پشتیبانی آسیب‌دیدگان وجود ندارد؛ از این‌رو تدبیر و تدارک خدمات نهادهای عمومی از جمله شهرداری‌ها برای پوشش اجتماعی افراد آسیب‌دیده اهمیت دوچندانی می‌یابد.

خوشبختانه تهران از جمله پایتخت‌هایی است که فرهنگ همیاری و بافت محله‌ای در بخش‌هایی از آن پویا و زنده جریان دارد. خیریه‌ها از جمله نهادهای مدنی دیرین و اثرگذار بوده و مردم نسبت به شرایط افراد آسیب‌دیده حساس هستند. با این همه، جمعیت حدود ۱۰میلیونی تهران، چالش‌های اقتصادی چندعاملی، بالابودن نرخ مسکن، روند مهاجرت و کمبود مسکن اجتماعی موجب شده حاشیه‌نشینی در تهران هم یکی از مسئله‌های اصلی تلقی شود. برخی عامل‌ها از جمله از دست‌دادن کار، نداشتن مالکیت یا فرصت اجاره بلندمدت مسکن، در برخی موارد فقدان خانواده و خویشاوندی پشتیبان و گاهی اوقات اختلالات روانشناختی، برخی افراد را در کوچه و خیابان سرگردان می‌کند. از سویی، آمار جهانی و منطقه‌ای نشان می‌دهد زنان در مقایسه با مردان کمتر به مالکیت زمین و مسکن در ابرشهرها دسترسی دارند، در شغل‌های ناپایدارتر و با نرخ دستمزد پایین‌تر فعالیت می‌کنند، از سامانه‌های بیمه یا پس‌انداز مؤثرتر بهره‌مند نیستند و در کلانشهرها اگر بی‌خانمان یا دچار مشکل شوند، بیشتر در معرض آسیب‌های بزهکاران قرار می‌گیرند.

یکی از برجسته‌ترین مسئله‌های اجتماعی که با مسئولیت قانونی و پایه‌ای شهرداری ارتباط دارد، برپایی و اداره گرمخانه‌ها و فراهم‌سازی زنجیره یاری‌رسانی بسامان و سنجش‌پذیر و عادلانه برای همکاری مردم و نهادها در بازتوانی روانی اجتماعی و مهارتی افراد دچار یا درگیر آسیب‌های شهری است. گرمخانه‌ها و به‌ویژه خدمات گرمخانه‌ای برای زنان در ابرکلانشهر تهران، به‌مثابه پایتخت بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین کشور منطقه و البته یکی از برجسته‌ترین پایتخت‌های اسلامی اهمیت ویژه‌ای می‌یابد. زنان تنها و زنان سرپرست خانوار در کلانشهرها اگر درگیر بیماری یا چالش چندگانه شوند، بیشتر با خطر بی‌خانمانی روبه‌رو هستند. در دهه اخیر، تعریف بیمه‌هایی مانند زنان خانه‌دار از سوی شرکت‌های خصوصی بیمه‌ای کار ارزنده‌ای بوده، اما هنوز برای پشتیبانی حقوقی کار و سکونت زنان در شهرهای بزرگ سازکار پایداری نداریم. برخلاف تصور عموم، بسیاری از بی‌خانمان‌ها دچار اعتیاد نیستند و با دسترسی به گرمخانه‌های استاندارد می‌توان آنها را در فرآیند بازتوانی اجتماعی پشتیبانی کرد.

خدمات گرمخانه‌ای به‌ویژه برای زنان نقش پیشگیری‌کننده از گرفتارشدن در بزه و بدرفتاری جنسی و سوءمصرف دارو و مواد دارد. بر پایه ضرورت‌های اجتماعی و فرهنگی ایرانی-اسلامی گرمخانه‌های ویژه زنان در ۲ سال گذشته، یکی از اولویت‌های کاری کمیته اجتماعی شورای‌شهر تهران بوده است. برپایه ارزیابی انجام‌شده در سال ۱۳۹۶ تنها یک مددسرا با خدمات نارسا و در فضای محوطه‌های کارخانه‌ها و دور از دسترس وجود داشت.

سال ۱۳۹۷ با برنامه‌ریزی‌ها و پیگیری‌ها، با تجهیز و مناسب‌سازی تاسیسات موجود گرمخانه ویژه زنان در محدوده پارک هرندی آغاز به‌کار کرد که پناه و یاری ارزشمندی برای زنان در شرایط پرخطر فراهم کرد.

سازمان‌های مردم‌نهاد دارای پروانه و پیشینه مرتبط، اداره این مرکز را بردوش داشتند و برخی فعالان اقتصادی بازار بزرگ تهران در پشتیبانی مالی مرکز همراه شدند. بیشتر مراجعان این مرکز به‌صورت خودمعرف مراجعه کردند و از خدمات مددکاری اجتماعی و بهداشتی برخوردار بودند. ضرورت پرداختن به گرمخانه‌ها در احکام برنامه سوم توسعه شهر تهران هم موردتوجه ویژه قرار گرفت و شهرداری موظف به برپایی دو گونه گرمخانه‌های فرامنطقه‌ای و محلی با تاکید بر مرکزهای ویژه زنان شده است. بازدیدهای نظارتی غیررسمی شبانه از گرمخانه‌ها که از شهریور آغاز شده، نشان می‌دهد به‌ویژه درباره زنان، گرمخانه می‌تواند نقش انکوباتور بازتوانی اجتماعی داشته باشد و به استحمام، شب‌خوابی و ۲ وعده خوراک گرم بسنده نشود. برای این کار لازم است به‌ویژه در فصل سرما، مرکزهای گرمخانه‌ای خدمات ۲۴ساعته ارائه کنند.

کارکرد ۲۴ساعته مرکز کمک می‌کند برخی کاستی‌ها ازجمله پرسه‌زنی در کوچه‌ها و خیابان‌های همجوار کاهش یابد و از سویی زنان و مردان سرپناه‌جو بتوانند از قلاب گروه‌های بزهکار در امان بمانند.

دوشنبه
۱۸ مهر ۱۴۰۱- ۱۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ - ۱۰ اکتبر ۲۰۲۲- شماره ۲۱۶۸-پیاپی ۳۴۸۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

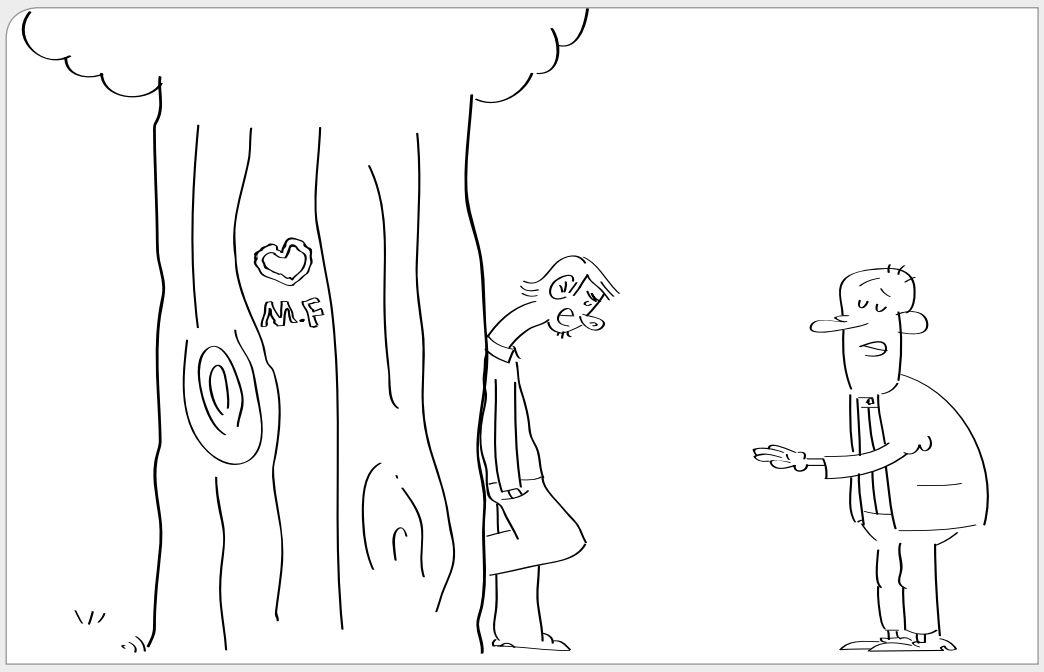
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

قطع آب بدمصرف‌ها کلید خورد

تا به حال به این موضوع فکر کرده‌اید که آیا بیشتر از یک فرد معمولی آب مصرف می‌کنید یا کمتر؟ و اگر چنین است، چگونه می‌توانید در مصرف آب صرفه‌جویی کنید و هزینه‌های خود را کاهش دهید؟

آمار اخیر نشان می‌دهد در ایران هر نفر به‌طور میانگین ۳۰۰ لیتر آب در شبانه‌روز مصرف می‌کند که این رقم در برخی کلانشهرها مانند تهران به بیش از این مقدار می‌رسد. مصرف نهان آب نیز به‌ازای هر نفر چیزی حدود ۶۰۰۰ لیتر است که بیش‌ترین حجم مصرفی آن مربوط به حمام می‌شود. بنا بر این، اگر مصرف روزانه آب برای شما بیش از این مقادیر است، یعنی هزینه بیشتری برای مصرف آب نسبت به میانگین جامعه دارید و میزان هدررفت آب مصرفی شما نیز زیاد است.

قطع آب مشترکان بدمصرف اجرایی می‌شود

سرانه مصرف آب در حالی مطرح می‌شود که براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته آب مشترکان بدمصرف از هفته سوم پاییز قطع خواهد شد. معاون امور مشترکان شرکت آب و فاضلاب استان تهران ضمن بیان این مطلب گفت: به‌دنبال بی‌توجهی مشترکان بدمصرف آب به اخطارها، آب این دسته از مشترکان از روز یکشنبه ۱۷ مهر در ساعاتی از روز قطع خواهد شد. به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت آب و فاضلاب استان تهران، سیدرسول باقری افزود: براساس بند «ی» تبصره ۸ قانون بودجه و همچنین ضرورت حفاظت از منابع آب که در سال‌های اخیر به‌علت تداوم خشکسالی با محدودیت روبه‌رو شده است، آب مشترکان بدمصرف در ساعت‌هایی از روز قطع می‌شود. وی ادامه داد: در شرایطی که تهران با کمبود جدی منابع آبی و کاهش محسوس بارش‌ها روبه‌رو است، عدالت حکم می‌کند که شهروندان، مسئولیت اخلاقی خود را در مدیریت مصرف آب در نظر داشته باشند تا دسترسی همه شهروندان به آب شرب بهداشتی که با کمبود روبه‌رو است، پایدار بماند.

معاون امور مشترکین آب و فاضلاب استان تهران گفت: ۴ درصد از مشترکان تهرانی بدمصرف هستند که ۱۰ درصد از کل حجم آب شرب خانگی را مصرف می‌کنند.

باقری بااشاره به تداوم مصرف بالای آب شهر تهران در روزهای پاییز خاطرنشان کرد: برای مدیریت منابع آبی و جلوگیری از تبعات ناشی از کمبود آب، ضروری است مشترکان بدمصرف حداقل ۲۵ درصد از مصرف کنونی خود را کاهش دهند. وی الگوی مصرف آب در تهران را ۱۴ مترمکعب برای هر خانوار در ماه عنوان کرد و گفت: مشترکانی که ماهانه تا ۲برابر الگوی مصرف یعنی ۱۴ تا ۲۸ مترمکعب آب مصرف می‌کنند، «پرمصرف» و مشترکانی که ماهانه بیش از ۲برابر الگوی مصرف؛ یعنی بیش از ۲۸ مترمکعب آب مصرف می‌کنند، «بدمصرف» محسوب می‌شوند و همین دسته از این پس با قطع آب مواجه خواهند شد. معاون امور مشترکین شرکت آب و فاضلاب استان تهران افزود: گروه «بدمصرف‌ها» معادل ۳۱ میلیون و ۷۲۶ هزار و ۷۷۸ مترمکعب آب را در نیمه نخست امسال مصرف کرده‌اند.

افزایش نرخ آب مطرح نیست

سخنگوی صنعت آب کشور ضمن تکذیب افزایش نرخ آب در کشور گفت: اگر قرار باشد افزایش نرخ انجام گیرد، این موضوع در بودجه سال بعد مطرح و درباره آن تصمیم‌گیری خواهد شد؛ اکنون برنامه‌ای برای افزایش نرخ آب وجود ندارد.

فیروز قاسم‌زاده در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه تعرفه‌ها سالانه یک‌بار مشخص می‌شود و امسال نیز براساس محاسبه پلکانی تعیین تعرفه صورت گرفته است و بر طبق آن نیز مشترکان پرمصرف و بدمصرف شامل جریمه‌هایی می‌شوند، اظهار کرد: اگر قرار باشد تعرفه‌ها تغییری کند، در تعرفه سال آینده ابلاغ خواهد شد.

وی بااشاره به برنامه‌های وزارت نیرو برای برخورد با مشترکان بدمصرف نیز، گفت: برخورد با مشترکان بدمصرف ۲ جنبه دارد که در مصوبه هیات وزیران به آن اشاره شده؛ یکی بحث تعرفه‌های پلکانی و دیگری بحث قطع آب است.

سخنگوی صنعت آب کشور ادامه داد: در ابلاغیه برای قطع آب یک شرط گذاشته شده، به‌طوری که اگر در شهر یا منطقه‌ای با بحران و احتمال قطع آب برای مشترکان مواجه باشیم، آب مشترکان بدمصرف با اخطار قبلی قطع خواهد شد. قاسم‌زاده با بیان اینکه در تابستان امسال نیز آب ۹ مشترک بدمصرف در همین راستا قطع شد که تاثیرات بازدارندگی نیز به‌دنبال داشت، اظهار کرد: اکنون سازکاری را تعریف کرده‌ایم که اگر مشترکی بالای ۲ برابر الگو مصرف کند، برای او پیامک اخطار و توصیه‌ای ارسال می‌شود و هر زمانی که بحران در آن شهر و منطقه پیش بیاید، آب این مشترکان قطع خواهد شد.

وی بااشاره به شرایط فعلی تامین آب در کشور و استان‌های بحرانی، گفت: در شرایط کنونی، مدل‌های تامین آب شرب بیانگر این است که در هیچ شهری دچار مشکل نیستیم، مگر اینکه شرایط تغییر کند و مجبور به اعمال سیاست‌های جدید شویم. به‌گفته سخنگوی صنعت آب کشور، شرایط در تهران نیز مناسب است و مشکلی برای تامین آب وجود ندارد.

سرانه مصرف آب در ایران و دیگر کشورها

در کشور ایران سهم مصرف آب در بخش کشاورزی در حدود ۹۰ درصد، شرب ۸ درصد و صنعت و معدن ۲ درصد است، در صورتی‌که در کشورهای توسعه‌یافته سهم بخش کشاورزی ۳۰ درصد، شرب و بهداشت ۱۱ درصد و سهم بخش صنعت و معدن ۵۹ درصد است. در بخش شرب و بهداشت، مصارف به ۲ بخش کلی خانگی و غیرخانگی تقسیم می‌شود. مصارف غیرخانگی شامل مصارف تجاری، صنعتی، عمومی، اداری، آموزشی، اماکن مذهبی، بنایی، آزاد و سایر است.

براساس آمار، در کشور ایران در بخش شهری میزان مصرف آب (آب فروش‌رفته+هدررفت ظاهری+ مصارف بدون درآمد) در سال حدود ۵.۴ میلیارد مترمکعب است. از این میزان، مصرف مقدار ۴.۳ میلیارد مترمکعب مربوط به مصارف بخش خانگی است، بنابراین باتوجه به جمعیت تحت‌پوشش در مناطق شهری میزان سرانه مصرف آب یا همان میانگین مصرف آب به‌ازای هر نفر در روز برای کل مصارف ۲۲۴ لیتر و به‌ازای هر نفر در روز و برای مصارف خانگی ۱۸۰ لیتر به‌ازای هر نفر در روز است.

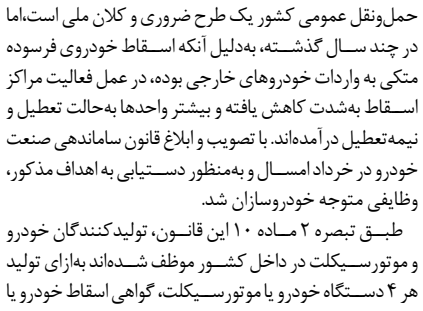
سرانه مصرف آب به عوامل متعددی از جمله شرایط اقلیمی و وضعیت آب و هوایی، نوع فرهنگ هر منطقه، تعرفه و قوانین بازدارنده، تجهیزات کاهنده مصرف، وضعیت بهداشتی و ... بستگی دارد و در کشورهای مختلف دارای ارقام متفاوتی است. به‌طورکلی در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته به‌دلیل وجود زیرساخت‌های مناسب و قوانین بازدارنده و تعرفه‌های بالای آب میزان سرانه مصرف آب از ایران کمتر است. به‌عنوان مثال، سرانه مصرف آب در کشور دانمارک (۱۵۹)، سوئد (۱۶۴)، پرتغال (۱۹۴)، اسپانیا (۲۰۰)، انگلستان (۱۵۳)، اتریش (۱۵۳)، ایرلند (۱۴۲)، فرانسه (۱۳۹)، آلمان (۱۲۹)، هلند (۱۲۹)، بلژیک (۱۱۲)، لهستان (۹۸)، فنلاند (۲۱۳) و ایتالیا (۲۱۳) لیتر در روز است. در تعدادی از کشورها نیز سرانه مصرف آب بالاتر از ایران است، از جمله سوئیس (۲۵۲)، استرالیا (۲۶۸)، امریکا (۲۹۵) و کانادا (۳۲۶) لیتر به‌ازای هر نفر در شبانه‌روز.

سخن پایانی

همان‌گونه که آمار نشان می‌دهد در بسیاری از کشورها که دارای منابع آبی بیشتری از ایران هستند و شرایط آب و هوایی مناسبی نیز دارند، سرانه مصرف آب از کشور ایران پایین‌تر است، بنابراین باید در راستای مدیریت بهینه منابع آب و دستیابی به وضع مطلوب در آینده و جلوگیری از بحران‌های احتمالی به‌دلیل کمبود منابع ارزشمند آبی، افزایش بهره‌وری آب از طریق اقداماتی همچون مدیریت تقاضا و مصرف آب و افزایش آگاهی‌های اجتماعی در اولویت مدیریت صنعت بزرگ آب و فاضلاب قرار گیرد.

نامه

گلایه انجمن صنفی مراکز اسقاط خودرو به رئیس جمهوری

رئیس انجمن صنفی مراکز اسقاط خودرو، در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری طرح وزارت صمت را مغایر قانون ساماندهی صنعت خودرو توصیف کرده و تبعات آن را برای جامعه فعالان این صنعت، بیکاری و تعطیلی عنوان کرد.

قانون ساماندهی صنعت خودرو، خودروسازان را مکلف می‌کند که به‌ازای هر ۴ خودروی تولیدی، یک خودروی فرسوده را اسقاط کنند، یعنی وزارت صمت در حال پیگیری تصویب لایحه‌ای در مجلس است که به‌موجب آن، الزام خودروسازان به اسقاط خودروی فرسوده لغو شود، در نتیجه این لایحه، در عمل تقاضا برای گواهی اسقاط خودرو به صفر می‌رسد، از این‌رو، مراکز اسقاط خودرو تعطیل شده و حدود ۱۱ هزار نفر به‌طورمستقیم و ۱۸ هزار نفر به‌طور غیرمستقیم بیکار می‌شوند. از طرف دیگر، تعداد خودروهای فرسوده افزایش پیدا کرده و سالانه بیش از ۷۵ هزار میلیارد تومان هزینه اضافه بابت تامین بنزین موردنیاز خودروهای فرسوده به دولت تحمیل می‌شود، همچنین هزینه‌های ناشی از آلودگی هوا و تصادفات جاده‌ای که در حال حاضر یک میلیارد دلار تخمین زده می‌شود، افزایش خواهد یافت.به‌گزارش مهر، در این‌باره رئیس انجمن صنفی کارفرمایی مراکز اسقاط خودرو در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری ضمن برشمردن آسیب‌های ناشی از لایحه اخیر دولت نسبت به بیکار شدن افراد شاغل در این صنعت هشدار داده است.

در این نامه آمده است؛ اسقاط خودروهای فرسوده به‌دلیل تاثیر اساسی بر کاهش مصرف بنزین در کشور، کاهش آلودگی هوای کلانشهرها، کاهش تصادفات جاده‌ای و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور یک طرح ضروری و کلان ملی است،اما در چند سال گذشته، به‌دلیل آنکه اسقاط خودروی فرسوده متکی به واردات خودروهای خارجی بوده، در عمل فعالیت مراکز اسقاط به‌شدت کاهش یافته و بیشتر واحدها به‌حالت تعطیل و نیمه‌تعطیل درآمده‌اند. با تصویب و ابلاغ قانون ساماندهی صنعت خودرو در خرداد امسال و به‌منظور دستیابی به اهداف مذکور، وظایفی متوجه خودروسازان شد.

طبق تبصره ۲ ماده ۱۰ این قانون، تولیدکنندگان خودرو و موتورسیکلت در داخل کشور موظف شده‌اند به‌ازای تولید هر ۴ دستگاه خودرو یا موتورسیکلت، گواهی اسقاط خودرو یا موتورسیکلت معادل را از مرکز اسقاط دریافت کنند.

محمود مشهدی‌شریف، رئیس انجمن صنفی مراکز اسقاط خودرو، در این نامه اقدام وزارت صمت را برخلاف اهداف قانون توصیف و تبعات آن را برای جامعه فعالان صنعت اسقاط خودروی کشور بیکاری و تعطیلی عنوان کرد.

وی در این‌باره به رئیس‌جمهوری گفت: وزارت صمت از طریق لایحه‌ای، به‌دنبال افزودن تبصره‌ای به قانون مذکور است که طبق آن تولیدکنندگان و واردکنندگان خودرو با پرداخت یک درصد (۱٪) نرخ خودرو یا موتورسیکلت در عمل الزام به اسقاط خودروی فرسوده را دور می‌زنند. در صورت تصویب و اجرای لایحه ذکرشده، مراکز اسقاط خودروی فرسوده در عمل تعطیل و در نتیجه این اتفاق، حدود ۳۰ هزار کارگر و کارمند شاغل در صنعت اسقاط خودرو بیکار خواهند شد. این اتفاق همچنین، معیشت قریب به ۱۲۰ هزار نفر خانواده شاغلان این صنف را در معرض خطر قرار می‌دهد که بازخوردهای منفی اجتماعی به‌همراه خواهد داشت. رئیس انجمن صنفی کارفرمایی مراکز اسقاط در پایان، ضمن تاکید بر عواقب شوم و تلخ لایحه در دستور کار دولت، خواستار توقف روند تصویب آن شد و افزود: در جایگاه رئیس انجمن صنفی مراکز اسقاط و بازیافت خودروی فرسوده و به نمایندگی از اعضای هیات‌مدیره انجمن و خانواده ۳۰ هزار نفری کارگران و شاغلان این صنعت تقاضا دارم که برای پیشگیری از عواقب تلخ و شوم ناشی از تعطیلی مراکز اسقاط از جمله بیکاری جوانان این مرز و بوم، افزایش بیماران تنفسی، ازدیاد قربانیان تصادفات جاده‌ای، هدررفت منابع حیاتی سوخت کشور، دست به کار شده و مانع از تغییر قانون ساماندهی صنعت خودرو به‌نفع عده‌ای قلیل و ضرر اکثریت جامعه شوید.

تحلیل روز

بورس در نیمه نخست سال درجا زد

در انتهای آذر سال گذشته، وزیر اقتصاد جزئیات فرمان ۱۰ بندی را برای بورس تشریح کرده که در آن دولت قصد داشت با تعدیل کردن نرخ خوراک پتروشیمی، کارخانه‌های فولادی و صنایع سیمانی به حمایت بنیادی از بازار سرمایه بپردازد، همچنین دولت کاهش ۵ درصدی مالیات را نیز برای شرکت‌های تولیدی در نظر گرفت تا هزینه‌های عملیاتی بسیاری از شرکت‌ها کاهش و حاشیه سود خالص آنان افزایش یابد، همچنین دولت حقوق خود در بخش معدن را نیز تغییری نداده و مبلغ ۳۰ هزار میلیارد تومان را برای صندوق تثبیت بازار سرمایه در نظر گرفته بود.

دولت برای اینکه اوراق، بلای جان پول هوشمند بازار سرمایه نشود، قرار شد تا انتشار اوراق دولتی را در زمانی قرار دهد تا جریان نقدینگی در حالت بهتری قرار گیرد.

دولت برای حمایت از بانک‌ها و موسسات مالی و حتی بسیاری از شرکت‌های صادراتی بورس، نرخ تسعیر ارز را معادل ۹۰ درصد نرخ سامانه نیما قرار داد تا شرکت‌ها بتوانند با تسعیر ارز، سودهای جدیدی کسب کنند و وضعیت صورت‌مالی خود را بهبود بخشند. این ۱۰ بند در زمان اجرا توانست شوک خیلی خوبی به بازار وارد کند و بورس را در مرحله نوسان مثبت قرار دهد.

بازار سرمایه بعد از ابلاغ این فرمان شاهد نوسان شد و توانست ۴۰۰ هزار واحد رشد کند، اما چند عامل باعث شد که بورس بعد از رسیدن به مقاومت یک میلیون و ۶۱۰ هزار واحدی دوباره به حالت ریزشی و نوسانی ادامه داده و در ۶ ماه اخیر بیش از ۳۰۰ هزار واحد ریزش کند.

▣ افزایش نرخ بهره بانک‌های جهانی

بانک‌های مرکزی اروپا و امریکا برای در امان ماندن از تبعات اقتصادی جنگ روسیه و اوکراین نرخ بهره را در ماه‌های اخیر افزایش داده‌اند تا بتوانند تورم را کنترل کنند، اما این افزایش نرخ بهره باعث ایجاد رکود در بازارهای جهانی به‌ویژه کامودیتی‌ها شده و این موضوع نیز در کاهش فروش صادراتی برخی شرکت‌های بزرگ بورسی ایران نیز تاثیرگذار بود، کاهش قیمت‌های جهانی باعث نوسانی شدن صنایع فولادی و برخی دیگر از صنایع بزرگ در بورس ایران شد.

▣ افزایش کرک‌اسپرد پالایشی‌ها

اما جنگ روسیه و اوکراین باعث افزایش حاشیه سود پالایشی‌ها یا همان کرک‌اسپرد شد. برخی تحلیلگران این میزان را برای پالایشی‌ها به‌اندازه ۴۰ دلار ارزیابی کردند که در گذشته رقمی بسیار کمتر از این بود، افزایش سودآوری شرکت‌های پالایشی باعث شد بسیاری از صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاری حقیقی و حقوقی به‌سمت صنعت پالایشی بیایند، اما بلاتکلیفی تحلیلگران در اقتصاد کلان باعث شد آن‌گونه که پیش‌بینی می‌شد شرکت‌های پالایشی با اقبال سهامداران مواجه نشود و تنها پالایشگاه نفت لاوان توانست اقبال خوبی از سهامداران داشته باشد.

▣ گرانی محصولات غذایی در دنیا

گرانی محصولات غذایی در دنیا و برداشته شدن ارز ترجیحی به‌ویژه در صنایع غذایی باعث شد، این شرکت‌ها با افزایش سودآوری و اقبال سهامداران مواجه شوند، اما افزایش نرخ جهانی و داخلی بدین معنا نیست که تمام شرکت‌های غذایی وضعیت خوبی خواهند داشت، زیرا در برخی از آنان هزینه‌های عملیاتی بیشتر از درآمدها افزایش یافته و حاشیه سود را کاهش داده است.

▣ بلاتکلیفی تحلیلگران

یکی از عوامل اصلی ریزش بورس بعد از رشد ۴ ماهه یعنی تا انتهای اردیبهشت، بلاتکلیفی تحلیلگران در وضعیت اقتصاد کلان است، تحلیلگران اقتصادی که پول‌های هوشمند را به بازار سرمایه هدایت می‌کنند، در این مرحله دست به عصا حرکت می‌کنند تا بتوانند ارزیابی درستی از استراتژی آینده دولت به‌دست آورند، اما افزایش مستمر و آهسته و پیوسته نرخ بهره بین‌بانکی از اردیبهشت تا اواخر تیر امسال به اوج و از ۲۰.۳۶ به ۲۱.۳۱ رسید. نرخ بهره بین‌بانکی تاثیر مستقیمی بر نرخ بهره اصلی بانکی دارد و هرچقدر نرخ بهره بانکی بالاتر رود، پول‌های هوشمند بیشتر برای ورود به سرمایه‌گذاری در بانک‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت ترغیب می‌شوند، دغدغه فعالان بازار سرمایه باعث شد، وزیر اقتصاد واکنش نشان داده و در جلسه‌ای مشترک با رئیس سازمان بورس و بانک مرکزی اعلام کند که نرخ بهره بین‌بانکی کاهش خواهد یافت، طبق جدول فوق که سایت رسمی بانک مرکزی منتشر کرده، نرخ بهره بین‌بانکی از ابتدای مرداد تا اواخر شهریور کاهشی بود، اما باز هم در اواخر شهریور امسال، شاهد افزایش نرخ بهره بانکی و در آستانه ۲۱ قرار گرفتن آن هستیم که باعث شده شاخص کل باز هم واکنش منفی نشان داده و ریزش بازار سرمایه ادامه‌دار باشد.

جدول شماره ۱
متوسط قیمت فروش یک سکه تمام بهار آزادی (طرح قدیم و طرح جدید)
در بازار آزاد شهر تهران[1] و درصد تغییر آن

دوره	متوسط قیمت فروش سکه طرح قدیم (ریال)	درصد تغییر نسبت به: دوره قبل	درصد تغییر نسبت به: دوره مشابه سال قبل	متوسط قیمت فروش سکه طرح جدید (ریال)	درصد تغییر نسبت به: دوره قبل	درصد تغییر نسبت به: دوره مشابه سال قبل
۱۳۹۱	۱۰۲۰۶۰۰۰	۷۳/۳	-	۱۰۲۰۶۰۰۰	۸۰/۰	-
۱۳۹۲	۱۰۴۶۳۰۰۰	۲/۵	-	۱۰۶۰۴۰۰۰	۳/۹	-
۱۳۹۳	۹۶۳۰۰۰۰	-۸/۰	-	۹۶۵۲۰۰۰	-۹/۰	-
۱۳۹۴	۹۳۱۱۰۰۰	-۳/۳	-	۹۳۳۱۰۰۰	-۳/۳	-
۱۳۹۵	۱۱۰۲۱۰۰۰	۱۸/۴	-	۱۱۱۰۵۰۰۰	-۱۹/۰	-
۱۳۹۶	۱۲۹۴۱۰۰۰	۱۷/۴	-	۱۳۲۶۴۰۰۰	۱۹/۴	-
۱۳۹۷	۳۳۷۷۰۰۰۰	۱۶۱/۰	-	۳۵۵۴۲۰۰۰	۱۶۸/۰	-
۱۳۹۸	۴۵۲۳۴۰۰۰	۳۳/۹	-	۴۶۱۸۱۰۰۰	-۲۹/۹	-
۱۳۹۹	۱۰۲۷۲۲۰۰۰	۱۲۷/۱	-	۱۰۷۴۹۰۰۰۰	۱۳۲/۸	-
۱۴۰۰	۱۱۳۲۲۸۰۰۰	۱۰/۲	-	۱۱۶۰۰۱۰۰۰	۷/۹	-
۱۴۰۰						
مرداد	۱۰۸۵۶۷۰۰۰	۴/۳	۴/۰	۱۱۳۲۴۸۰۰۰	۶/۵	۳/۴
پنج‌ماه‌اول	۱۰۳۵۸۳۰۰۰	-	۲۶/۵	۱۰۶۱۳۲۰۰۰	-	۲۴/۲
۱۴۰۱						
فروردین	۱۲۶۴۰۲۰۰۰	۶/۱	۲۰/۵	۱۳۸۸۷۹۰۰۰	۶/۵	۱۹/۶
اردیبهشت	۱۳۱۵۳۴۰۰۰	۴/۱	۳۴/۸	۱۳۶۲۰۶۰۰۰	۵/۷	۳۶/۸
خرداد	۱۴۵۶۲۲۰۰۰	۱۰/۷	۳۹/۲	۱۵۲۶۵۲۰۰۰	۱۲/۱	۴۳/۶
تیر	۱۴۴۰۲۳۰۰۰	-۱/۱	۳۸/۴	۱۵۱۲۱۲۰۰۰	-۰/۹	۴۲/۲
مرداد	۱۳۸۰۹۳۰۰۰	-۴/۱	۲۷/۲	۱۴۵۰۷۹۰۰۰	-۴/۱	۲۸/۱
پنج‌ماه‌اول	۱۳۷۴۴۱۰۰۰	-	۳۲/۷	۱۴۳۱۹۷۰۰۰	-	۳۴/۹

۱. متوسط قیمت فروش سکه در دوره‌های مورد نظر، روزشمار محاسبه شده است.
-محاسبه درصد تغییر معنا ندارد.

▣ توقف روند صعودی بورس

شاخص کل بورس در ۳۰ ماه گذشته یک خط روند صعودی ساخته و توانسته بود به این خط روند پایبند باشد، یعنی شاخص کل ۲ بار با حمایت این خط روند به بالا پرتاب شده و توانسته بود رشدهای خوبی را کسب کند، بار اول در بهار سال ۱۴۰۰ که با حمایت این خط روند تا نزدیکی ناحیه یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد رشد کرده بود، بار دوم نیز در زمستان سال ۱۴۰۰ توانسته بود با حمایت آن به یک میلیون و ۶۱۰ هزار واحد برسد. تصویر زیر را ببینید:

اما شکسته شدن این خط روند در معاملات هفته گذشته بازار سرمایه می‌تواند بازار را با نوسان یا رکود عمیقی مواجه کند، البته دولت می‌تواند باز هم با تغییر مولفه‌های کلان اقتصاد مانند نرخ بهره به کمک بازار سرمایه بیاید، اما برخی کارشناسان بازار سرمایه معتقدند دولت در این روزها اولویت مدیریت و کنترل تورم را دارد و این استراتژی به دولت اجازه نمی‌دهد تا بتواند نرخ بهره را به پایین ۲۰ درصد برساند. باتوجه به روند نیمه نخست ماه، باید دید مشوق‌های دولت می‌تواند باز هم به کمک بازار سرمایه بیاید یا بازار درگیر رکود حداقل ۶ ماهه خواهد شد؟